

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

108'inci Birleşim 16 Haziran 2017 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	1040
II.- GELEN KÂĞITLAR	1045
III.- YOKLAMALAR	1105, 1106
IV.- GÜNDEMĐĐİ KONUŞMALAR	1053
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DİŐİ KONUŞMALARI</i>	<i>1053:1057</i>
1.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Mersin ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	1053:1054
2.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, kadın siyasetçilere yönelik siyasi soykırım operasyonlarına ilişkin gündem dışı konuşması	1054:1055

TBMM	B: 108	16 . 6 . 2017
		<u>Sayfa</u>
3.- Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Batman'ın Kozluk ilçesinde şehit olan öğretmen Şeyma Aybüke Yalçın'a ilişkin gündem dışı konuşması		1055:1057
V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI		1057, 1067, 1096
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, PKK tarafından katledilen öğretmen Şeyma Aybüke Yalçın'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması		1057
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, önemli bir şarkiyatçı olan Edward Said'i saygıyla andığına ilişkin konuşması		1067
3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın annesine Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması		1096
VI.- AÇIKLAMALAR		1057, 1072, 1105
1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, adı "adalet"le başlayan siyasi partilileri de adalet yürüyüşüne destek vermeye davet ettiğine ve iktidarın milyonların sesine kulak vermesini, haksız yere cezaevine atılan tüm siyasetçilerin, gazetecilerin, aydınların serbest bırakılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması		1057
2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 27/7/2016 tarihinde Hakkâri Depin polis kontrol noktasına bombalı araç saldırısı sonucu yaralanan polis memuru Mustafa Erhan Çelik'in durumuna ilişkin açıklaması		1058
3.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Batman'daki saldırıda ağır yaralanan Silifkeli Ali Gülnar'ın tedavi gördüğü GATA'da bugün şehit olduğuna ve Tarsus Devlet Hastanesi ile Hükûmet Konağı inşaatlarının bir an önce başlatılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması		1058
4.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun başlattığı adalet yürüyüşünün, adalet isteyen, bozuk düzenden kurtulmak isteyen, haklı olanın kazanacağı bir hukuk düzeni isteyen herkesin yürüyüşü olduğuna ilişkin açıklaması		1058

- 5.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun başlattığı adalet yürüyüşü için Ozan Bindebir'in "Geliyoruz" isimli şiirini okumak istediğine ilişkin açıklaması 1059
- 6.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu hakkında haksız ve hukuksuz olarak verilen kararı kınadığına ve ülkeye adalet gelinceye kadar demokratik haklarını kullanarak ve şiddete başvurmadan mücadeleye devam edeceklerine ilişkin açıklaması 1059:1060
- 7.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, iktidarın en çok iddialı olduğu sağlık politikasının her gün kötüye gittiğine, Türkiye'de bebek ölüm oranının artmasından son derece üzüntü duyduğuna ve gereken önlemlerin alınmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 1060
- 8.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, CHP Genel Başkanının suç işlediğini ifade eden Adalet Bakanının her gün suç işlediğine, sorunun hukuk devletinin temelinden sarsılmış olması olduğuna ve adalet yürüyüşünün de bunun için yapıldığına ilişkin açıklaması 1060
- 9.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 16 Haziran Türkiye Kamu Çalışanları Günü'ne ilişkin açıklaması 1061
- 10.- İstanbul Milletvekili Fatma Benli'nin, 16 Haziran Dünya Çölleşmeyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 1061
- 11.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan için Marmaris'e bağlı Okluk koyunda 300 odalı bir yazlık saray inşa edilecek olmasına ilişkin açıklaması 1061
- 12.- İzmir Milletvekili Necip Kalkan'ın, TOKİ tarafından Göztepe stadının ihalesinin yapıldığına ve Karşıyaka stadının ihalesinin de tamamlandığına ilişkin açıklaması 1061:1062
- 13.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, ülkede düzenin, huzurun giderek bozulması, gerginliklerin ve adaletsizliğin artması nedeniyle bir tedbir alınıp alınmayacağını ve yargının bağımlı kalmasına göz yumulup yumulmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 1062

14.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, on beş yıllık AKP politikaları sonunda üreticinin yok sayıldığına, üretim artışının rasyonel bir şekilde sağlanamadığına, çiftçilerin dünya rekabet koşullarının gerisinde bırakıldığına ve hububat taban fiyatlarının ne zaman açıklanacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

1062

15.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, AKP Genel Başkanı ve Adalet Bakanının CHP'nin başlattığı adalet yürüyüşü hakkında sarf ettikleri bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

1063

16.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, CHP Genel Başkanının adalet için yürüdüğüne ve adaletin herkese lazım olduğuna ilişkin açıklaması

1063

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mısır'ın darbeci Cumhurbaşkanı Sisi'nin Katar gibi Türkiye'ye de yaptırım uygulanması çağrısını kınadıklarına, Türkiye'nin terörle mücadelede önemli başarılar elde ettiğine, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da terörle mücadelenin arkasında olacaklarına ve her türlü desteği vermeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması

1063:1064

18.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, 16 Haziran Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü'ne, Meclis tarihi boyunca devamsızlıktan ötürü hakkında işlem yapılan milletvekili olup olmadığını, devamsızlıktan muaf olmak için herhangi bir yasal statüsü olmayan Ahmet Davutoğlu için bir işlem yapılmasının düşünülüp düşünülmendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

1064:1065

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 16 Haziran Berkin Elvan'ın vurulduğu günün 4'üncü yıl dönümüne, 18 Haziran Babalar Günü'ne, Soma'da, Ermenek'te, Gezi'de, 15 Temmuzda ve yaşanan terör olaylarında evlatlarını kaybetmiş babalar, babalarını kaybetmiş evlatlar için yüreklerin yandığına ve CHP'nin yürüyüşünün tüm adalet arayanlar, haksızlığa uğrayanlar, yüreği yananlar için olduğuna ilişkin açıklaması

1065:1066

20.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, 16-22 Haziran Mülteciler Haftası'na, Filistin'de doğmuş Amerika'da hayatını kaybetmiş büyük entelektüel Edward Said'i saygıyla andığına ve Orta Doğu'da yaşanan gelişmeleri iç siyasetin bir rekabeti olarak görmenin Türkiye'nin hayrına olmadığına ilişkin açıklaması

1066:1067

21.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1072

22.- Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Konya Milletvekili Halil Etyemez'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1105

VII.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA KONUŞMALAR

1067

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 15/6/2017 tarihli 107'nci Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması 1067:1070

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1071, 1093

1.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun geçen tutanak hakkında yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 1071

2.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 1093

IX.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1072

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1072:1078

1.- HDP Grup Başkanvekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, 2016/4 sayılı Millî Güvenliği Tehdit Eden Örgüt ve Yapılarla İrtibatlı Kamu Çalışanları Hakkında Genelge'nin hukuki durumunun ve kamusal emek alanında yaratacağı tahribatın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/571) 1072:1073

2.- Van Milletvekili Lezgin Botan ve 22 milletvekilinin, 16 Ağustos 2015 tarihinden beri uygulanan sokağa çıkma yasağı kararlarının Anayasa'ya ve uluslararası sözleşmelere uygunluğunun, bu kararların uygulanmasında ortaya çıkan yaşam hakkı ihlalleri ile vatandaşların yaşadığı maddi ve manevi zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/572) 1074:1076

3.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara ve 27 milletvekilinin, Boğaçayı Projesi'nin yaratacağı doğal tahribatın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/573)

1076:1078

B) TEZKERELER

1078:1082

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Anayasa Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1077)

1078:1079

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Adalet Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1078)

1079

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Anayasa ve Adalet Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1079)

1079

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1080)

1080

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1081)

1080

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1082)

1080

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1083)

1081

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Van Milletvekili Tuğba Hezer Öztürk ile Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız'ın izin talepleri ile ödenek ve yolluklarıyla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı kararlarına ilişkin tezkeresi (3/1084)

1081:1082

X.- ÖNERİLER**1083, 1094, 1096, 1105***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**1083:1093, 1094:1095,
1096:1104, 1105*

1.- HDP Grubunun, Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, OHAL sürecinde akademisyen ve eğitimcilerin uğramış oldukları hak kayıplarının açığa çıkarılması ve OHAL KHK'larıyla ihraç edilen tüm akademisyen ve eğitim emekçilerinin görevlerine iade edilmeleri için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 16/6/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

1083:1093, 1094:1095

2.- CHP Grubunun, Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve arkadaşları tarafından, sigortasız, kayıt dışı çalışan yurttaşların kayıt altına alınma yöntemlerinin araştırılması amacıyla 16/6/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

1095, 1096:1104, 1105

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açılarak on oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Osman Boyraz, İstanbul’daki ulaşım hizmetleri ve yatırımlarına,

Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek, Çanakkale’nin çevre sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Hüda Kaya, tutuklu anneler ve çocuklara,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, milletvekilleri, sivil toplum örgütleri ve binlerce yurttaşın “Adalet istiyoruz.” diyerek Ankara’dan İstanbul’a yürüdüğüne,

Denizli Milletvekili Melike Basmacı, Cumhuriyet Halk Partisinin adalet yürüyüşüne,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Mersin’in her yönüyle gelişen ülkenin parlayan bir yıldızı olarak büyümesine ve gelişmesine devam ettiğine,

Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan, İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu’nun tutuklanmasından sonra adaletin yeniden tesis edilmesi için CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nun bugün başlattığı yürüyüşü sonuna kadar destekleyeceklerine,

Kayseri Milletvekili Sami Dedeoğlu, yapılan iftira ve linç kampanyalarına karşı Türk halkının her zaman ve her ortamda Katar’ın yanında olduğuna,

Sivas Milletvekili Ali Akyıldız, İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu’nun şahsında Cumhuriyet Halk Partisini mahkûm etmeye kalkan sarayın yargıçlarının bu ülkenin hukuk tarihine kara bir leke olarak geçeceklerine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, 15-16 Haziran 1970 Türkiye işçi sınıfının haklarının gasbedilmesine karşı tarihe geçen şanlı direniş günlerinin yıl dönümüne ve adaletin, hukukun olmadığı, sorunların arttığı bir süreçte Cumhuriyet Halk Partisinin adalet yürüyüşünün ülkenin geleceğini aydınlatacağına,

Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil, mazlumların haklarını korumak için, haksızlığa ve hukuksuzluğa uğrayanlar için sokaklarda olduklarına,

İzmir Milletvekili Müslüm Doğan, Manisa ilinde 105 HDP’linin tam yirmi aydır tutuklu olduklarına ve İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu’nun tutuklanmasını hukuk dışı bulduğuna,

Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp, 14 Haziranda Diyarbakır’ın Lice ilçesinde 70 yaşındaki bir kadının polis zırhlı aracının sebep olduğu kazada hayatını kaybettiğine,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, 15-16 Haziran büyük işçi yürüyüşünün 47’nci yıl dönümünde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nun çocuklara özgür yarımlar bırakmak için, haklı olanın kazanacağı bir hukuk düzeni için, demokrasi için, adalet için İstanbul’a yürüdüğüne,

Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ayı olan mübarek ramazan ayında ırkçı, tekçi, faşizan baskıların ne yazık ki devam ettiğine ve mevsimlik işçi sezonunun başladığı bu dönemde iktidarı ve yetkilileri bu konuda gerekli tedbirleri almaya davet ettiğine,

Denizli Milletvekili Kazım Arslan, Adalet Bakanının İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu’na hükümle birlikte tutuklama kararı verilmesini nasıl değerlendirdiğini ve bu kanunsuzluğu yapan hâkimler hakkında bir soruşturma yaptırmayı düşünüp düşünmediğini öğrenmek istediğine,

Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak, Ergenekon davalarından bu yana ülkede hukukun can çektiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Manisa’nın pek çok ilçesinde yaşanan dolu afetinin yol açtığı zararlar nedeniyle çiftçilere destek olunması gerektiğine, TARSİM’den gelen zarar tespit raporların

gerçek zarar oranlarını yansıtmadığı iddialarına ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak Azerbaycan Milli Kurtuluş Günü'nü kutladıklarına,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, 15-16 Haziran 1970 işçi direnişinin 47'nci yıl dönümüne, Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın açlık grevlerinin 99'uncu günü olduğuna, bu Parlamente'ya bir siyasi darbenin yapılmasının yani 4 Kasım siyasi darbesinin 224'üncü gününde olduğuna, CHP'li bir milletvekilinin daha tutuklanmasıyla bu Parlamente'ya bir utanç daha eklenmiş olduğuna ve siyasi iktidarı bu darbe mantığından vazgeçmeye davet ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Türkiye'de adalet arayışına ses verenlerin, omuz verenlerin cezalandırıldığı bir dönem yaşandığına, bugün 19 Mayıs 1919'da olduğu gibi bir kararlılıkla, bir inançla adalet, demokrasi ve özgürlük yürüyüşü başlattıklarına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, CHP Grup Başkan Vekili Engin Altay'ın Cumhurbaşkanını savaş suçlusunu göstermeye çalışmasına, sandığın dışında hiçbir illegal gücün Recep Tayyip Erdoğan'ı milletin koltuğundan indiremeyeceğine, Cumhuriyet Halk Partisinin gerçekleştirdiği sivil yürüyüşe davet için neden asker fotoğrafları tercih edildiğini öğrenmek istediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve CHP Grubuna,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, tekraren, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında ve Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi, milletvekillerinin Anayasa'nın 67'nci maddesi çerçevesinde halktan aldıkları temsil yetkisini kullandıklarına, bu temsil yetkisini engellememenin hukukun temel kuralı olması gerektiğine, 2016 yılında kabul edilen bir kanunla belli bir tarih itibarıyla milletvekilleri hakkında düzenlenmiş fezlekeler için yargılama yolu açıldığına, bu yargılama sonucunda hüküm tesis edilebileceğine ancak milletvekillerinin tutuklanamayacağına ve tüm milletvekillerinin huzur ve barış içinde bir toplum idealine ulaşmak hedefinde olduğuna ilişkin bir konuşma yaptı.

Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve 22 milletvekilinin, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde seksen dört gündür devam eden sokağa çıkma yasağı süresince ilçede bulunan tarihî ve anısal yapıların ve ibadet mekânlarının uğradığı tahribatın (10/568),

Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp ve 22 milletvekilinin, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde hâlâ devam eden sokağa çıkma yasakları süresince yaşananların tüm boyutlarıyla (10/569),

CHP Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Haymana kaplıcalarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin (10/570),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerilerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

MHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Mersin Milletvekili Baki Şimşek ve arkadaşları tarafından çiftçilerin üretim ve pazarlama konusunda yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/515) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin,

HDP Grubunun, 22/2/2017 tarihinde Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, 4/11/2016 tarihinde yasal mevzuata aykırı şekilde gözaltına alınıp tutuklanan HDP Eş Başkanları ve 11 milletvekilinin maruz kaldığı hukuksuzlukların tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3942 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 15 Haziran 2017 Perşembe günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına,

CHP Grubunun, 5/5/2016 tarihinde İstanbul milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve arkadaşları tarafından, basın özgür hâle gelmesi, gazetecilik mesleğine dayatılan sansürün ortadan kaldırılması ve etkili çözüm önerilerinin getirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (527 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 15 Haziran 2017 Perşembe günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına,

Görüşmelerinin, 15 Haziran 2017 Perşembe günü (bugün) birleşimde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çankırı Milletvekili Hüseyin Filiz’in MHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu’nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine ve HDP Eş Genel Başkanına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, tekraren, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/837) ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı:485 ve 485'e 1'inci Ek), üçüncü bölümü üzerindeki görüşmelerine başlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/723) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 464) görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat'ın 485 ve 485'e 1'inci Ek sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 22'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, adı “Ömer Halisdemir Üniversitesi” olarak değiştirilen Niğde Üniversitesi'nin adına tekrar “Niğde” ibaresinin eklenerek “Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi” hâline getirilmesinden memnuniyet duyduğuna,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman'ın 485 ve 485'e 1'inci Ek sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 26'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, siyasi konjonktüre göre ülkeyi idare edenlerin söylem diline takılmayacaklarına ve yeri geldiği zaman mütemadiyen “kürdistan” sözcüğünün kullanılacağına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, “Kürt köyleri”, “kürdistan” ifadelerinin son derece tehlikeli ve bölücü bir dil olduğuna, bütünleştirici ve birleştirici bir dil kullanmakta büyük fayda olduğuna,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, AK PARTİ Genel Başkanının geçmişte “Kürt” kelimesini kullanma biçiminin ya tarihsel atf yahut da Kuzey Irak’a ilişkin olduğuna, Türkiye’nin içinde herhangi bir coğrafyanın “kürdistan” olarak nitelendirilmesinin söz konusu olmadığına,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, bir ülkenin bütünlüğünün farklı siyasi partilerin kendi zaviyesinden farklı şekillerde yorumlanabileceğine ve ifade özgürlüğünün de farklı olanların birbirlerinin görüşlerine tahammül etmesi demek olduğuna,

Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil, Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın 485 ve 485’e 1’inci Ek sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 32’nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın 485 ve 485’e 1’inci Ek sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 32’nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Kemal Zeybek, Samsun’daki tıbbi aletler teknolojisinin, yatırımlarının desteklenmesi gerektiğine,

Samsun Milletvekili Ahmet Demircan, Hükümetin Samsun’daki medikal üretim konusunu takip ettiğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın 485 ve 485’e 1’inci Ek sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın üçüncü bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi, “Kürdistan” kelimesini Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Kürtlerin yaşadığı bir bölgeyi tarif etmenin ötesinde bir egemenlik yetkisinin kullanımı şeklinde ya da Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde egemen bir yönetimin var olduğu kanısını uyandıracak şekilde kullanmayı doğru bulmadığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü’nün yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 16 Haziran 2017 Cuma günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşime 02.07’de son verildi.

Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

Başkan Vekili

Fehmi KÜPÇÜ

Bolu

Kâtip Üye

Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU

Hatay

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 158

16 Haziran 2017 Cuma

Rapor

1.- Yunus Emre Vakfı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/818) ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 488) (Dağıtma tarihi: 16.06.2017) (GÜNDEME)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kırıkkale F Tipi Cezaevi'ndeki mahkumların işkence ve kötü muameleye maruz kaldığına dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12681)

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, tutuklu, hükümlü ve cezaevi sayıları ile bazı istatistiki verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12682)

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2011-2017 yılları arasında ceza infaz kurumlarında intihar girişiminde bulunan çocuklara ve Şırnak T Tipi ve Adana E Tipi cezaevlerinde çıkan yangınların soruşturulmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12683)

4.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, tutuklu ve hükümlülerin açlık grevine girdiği cezaevlerine, sağlık durumlarına ve alınan önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12684)

5.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, cezaevlerinde yaşanan sorunlara, açlık grevlerine ve cezaevi personelinin özlük haklarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12685)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Çankırı'da bulunan spor tesislerine, düzenlenen spor organizasyonlarına, faaliyet gösteren lisanslı sporculara ve spor kulüplerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12700)

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bitlis'te bulunan spor tesislerine, düzenlenen spor organizasyonlarına, faaliyet gösteren lisanslı sporculara ve spor kulüplerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12701)

8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bingöl'de bulunan spor tesislerine, düzenlenen spor organizasyonlarına, faaliyet gösteren lisanslı sporculara ve spor kulüplerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12702)

9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bayburt'ta bulunan spor tesislerine, düzenlenen spor organizasyonlarına, faaliyet gösteren lisanslı sporculara ve spor kulüplerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12703)

10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Batman'da bulunan spor tesislerine, düzenlenen spor organizasyonlarına, faaliyet gösteren lisanslı sporculara ve spor kulüplerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12704)

11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Aksaray'da bulunan spor tesislerine, düzenlenen spor organizasyonlarına, faaliyet gösteren lisanslı sporculara ve spor kulüplerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12705)

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ağrı'da bulunan spor tesislerine, düzenlenen spor organizasyonlarına, faaliyet gösteren lisanslı sporculara ve spor kulüplerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12706)

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Adıyaman'da bulunan spor tesislerine, düzenlenen spor organizasyonlarına, faaliyet gösteren lisanslı sporculara ve spor kulüplerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12707)

14.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndaki bazı hükümlülerin haberleşme hakkının engellendiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12772)

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2017 yılları arasında görev yapan bakanlık müşavirlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12822)

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2017 yılları arasında Bakanlıkta çalışan basın müşavirlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12823)

17.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Adana E Tipi Hapishanesi'nde çocukların kendi koşullarında çıkarttığı ve üç çocuğun yaşamını yitirdiği yangının soruşturulmasına ve hapishanelerde çocukların yangın çıkartma eylemlerinin önlenmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12824)

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2017 yılları arasında Bakanlıkta çalışan özel kalem müdürlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12825)

19.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Elazığ E Tipi Kapalı Cezaevi'nde hükümlü ve tutuklularla referandumda kullanacakları oya göre cezalarında indirim yapılacağına vadedildiğine dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12826)

20.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Siirt'in Şirvan ilçesine bağlı Maden Köyü'ndeki bakır madeninde meydana gelen göçükle ilgili soruşturmaya ve 2003-2017 yılları arasında iş kazaları nedeniyle açılan davalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12827)

21.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2017 yılları arasında görev yapan bakanlık müşavirlerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12855)

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2017 yılları arasında Bakanlıkta çalışan basın müşavirlerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12856)

23.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2003-2017 yılları arasında Bakanlıkta çalışan özel kalem müdürlerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12857)

24.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, il müdürlüklerinde beden eğitimi bölümünden mezun olan müdür sayısına ve Bakanlık bünyesinde görev yapan beden eğitimi bölümü mezunlarının sayı ve yüzdesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12858)

25.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, zamanında ödenemeyen vergi ve sosyal güvenlik primlerinin tutarına, erteleme ve teşviklerden yararlanan esnafa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13392)

26.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, cinsel istismar vakalarına ve davalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13393)

27.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Çay-Kur'un yabancı bir kuruluşa satıldığı veya teminat gösterildiği iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13394)

28.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, ÇAYKUR'un Körfez kaynaklı bir fondan alınan borç karşılığında teminat gösterildiğine yönelik iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13395)

29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, cihat övgüsü içerdiği iddia edilen bir boyama kitabının anaokullarında dağıtılması olayının soruşturulmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13396)

30.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, Ege'deki Türk adalarının Yunanistan tarafından uluslararası hukuka aykırı uygulamalara maruz bırakıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13397)

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2010-2017 yılları arasında işkence ve eziyet suçlarıyla ilgili şikayet, dava ve mahkumiyet sayılarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13398)

32.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Bilecik'te Kredi ve Yurtlar Kurumu'na ait bir yurdun girişindeki Atatürk resminin kaldırılması olayının soruşturulmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13399)

33.- Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan'ın, 685 sayılı KHK ile kurulmasına karar verilen Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'nun kurulmamış olmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13400)

34.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Suriyeli sığınmacılara dair veriler ile verilen destek ve haklara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13401)

35.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bir mülteci teknesinin batması sonucu hayatını kaybeden bir vatandaş ile 2015-2017 yılları arasında batan mülteci teknelerine ve hayatını kaybedenlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13402)

36.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da bulunan bir anıtın kaldırılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13403)

37.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Wikipedia internet ansiklopedisine yönelik olarak uygulanan erişim yasağına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13404)

38.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, Adana'nın Ceyhan ilçesi ile Hatay'ın Erzincan ilçesi arasındaki sınır ihtilafına ve Ceyhan'daki bazı iskelelerin İskenderun'a devrine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13405)

39.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Atatürk Orman Çiftliği arazisinde yapılan Ankapark inşaatına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13406)

40.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'daki kullanılmayan üst geçitlerin kaldırılmasına ya da kullanımlarını kolaylaştırıcı düzenlemeler yapılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13407)

41.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çam'ın, OHAL kapsamında nöbetçi olarak görev yapan memurların ücretlerinin ödenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13408)

42.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, şehir hastanelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13409)

43.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, olası bir depreme karşı alınan tedbirlere, özel iletişim vergisinden elde edilen gelire ve zorunlu deprem sigortasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13410)

44.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, Şırnak'ın Silopi ilçesinde bir zırhlı aracın eve girmesiyle iki çocuğun hayatını kaybettiği olaya ve araç içindeki polislerle ilgili işlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13411)

45.- Mardin Milletvekili Erol Dora'nın, zorunlu BES uygulamasına ve cayma hakkının kullanımını düzenleyen Yönetmelik hükümlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13412)

46.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, İstanbul Yenikapı açıklarında yüzer bir termik santralin çalıştırılacağına dair iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/13413)

47.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, OHAL kapsamında TMSF tarafından el konulan basın kuruluşlarına ve bunların satışına dair iddialara ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Nurettin Canikli) yazılı soru önergesi (7/13414)

48.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, TMSF'ye devredilen ve tasfiye sürecine giren bir bankanın önceki işlemlerine ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Nurettin Canikli) yazılı soru önergesi (7/13415)

49.- İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci'nin, Bakanlığın kuruluş amaçları çerçevesinde yapılan ve yapılamayan çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13423)

50.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13424)

51.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, Adana Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nde yapılan fiyat artışına ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13425)

52.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, Fransız Ulusal Bilimsel Araştırma Merkezi'nin (CNRS) TÜBİTAK'la işbirliğini gözden geçirme yönündeki kararına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13426)

53.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13427)

54.- Van Milletvekili Nadir Yıldırım'ın, 23 Nisan 2017 itibarıyla çocuk işçi sayısına ve iş kazaları sebebiyle hayatını kaybeden çocuklara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13428)

55.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13430)

56.- Muş Milletvekili Burcu Çelik'in, Bursa'da bir fabrikada boyacı taşeron işçisinin hayatını kaybetmesi olayının soruşturulmasına, iş yerinin denetimine ve işçinin ailesine sağlanan sosyal güvenlik haklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13431)

57.- Muş Milletvekili Burcu Çelik'in, Adana'da bir mobilya atölyesinde çalışan bir çocuğun hayatını kaybettiği olayın soruşturulmasına, iş yerinin denetimine ve çocuk işçinin ailesine sağlanan sosyal güvenlik haklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13432)

58.- Muş Milletvekili Burcu Çelik'in, Kocaeli'de hava limanı inşaatında çalışan bir işçinin hayatını kaybetmesi olayının soruşturulmasına, inşaatın denetimine ve işçinin ailesine sağlanan sosyal güvenlik haklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13433)

59.- Muş Milletvekili Burcu Çelik'in, Elazığ'ın Keban ilçesinde bir balık işleme tesisinde bir işçinin hayatını kaybettiği olayın soruşturulmasına, iş yerinin denetimine ve işçinin ailesine sağlanan sosyal güvenlik haklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13434)

60.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, 21.01.2017 tarihinde Ankara'da yapılan SGK görevde yükselme sınavı mülakatına yönelik iddialara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13435)

61.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, yapı denetim firmalarının hak ediş raporu eklerinde laboratuvar faturalarının asıllarının istenmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13436)

62.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize'de bulunan bir çay fabrikasına yönelik şikayetlere ve fabrikanın denetimine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13437)

63.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13438)

64.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın, Edirne Keşan'da kalker ocağı kurulacak bir ormanlık arazi için verilen ÇED gerekli değildir kararına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13439)

65.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, akaryakıtta vergi kaçakçılığı iddialarıyla ilgili EPDK tarafından yapılan denetimlere ve akaryakıt kaçakçılığının önlenmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13440)

66.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13441)

67.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir'de Erkence Zeytini'nin yetiştirildiği bölgeye taş ocağı yapılması kararına ve taş ocaklarının ruhsat kriterlerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13442)

68.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Bilecik'te Kredi ve Yurtlar Kurumu'na ait bir yurdun girişindeki Atatürk resminin kaldırılması olayına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13443)

69.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13444)

70.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Tarım Kredi Kooperatifi'ne devredilen bir şirketin isim değişikliği için açılan yarışmaya ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13445)

71.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, Adana'da yağmur ve dolu hasarından zarar gören ve borç erteleme talebinde bulunan çiftçilerin durumuna ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13446)

72.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın Sultandağı ilçesinde kiraz ağaçlarının çiçek açmaması nedeniyle üreticinin uğrayacağı zararın karşılanmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13447)

73.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13448)

74.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, Adana'nın Ceyhan ilçesinde şiddetli yağmur ve doludan zarar gören ekili arazilere ve çiftçilere yardım yapılmasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13449)

75.- Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'ın, Diyarbakır'daki Nevruz kutlaması sırasında bir kişinin hayatını kaybetmesi olayına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13451)

76.- Diyarbakır Milletvekili Feleknas Uca'nın, 16 Nisan 2017 gecesi Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde Ezidilere ait sekiz mezarın tahrip edildiği iddiasının soruşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13452)

77.- Şırnak Milletvekili Aycan İrmez'in, Cizre'de kapatılan bir halk sağlığı merkezinin bir siyasi partinin kadın kollarına devredildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13453)

78.- Van Milletvekili Nadir Yıldırım'ın, 2017 Nisan ayı içerisinde Türkiye'ye giriş yapan Afgan mültecilere ve Van'a yerleştirilen mültecilerin silahlandırılacağı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13454)

79.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, Ağrı'da vakıflara tahsis edilen ve vatandaşlar tarafından kullanılmakta olup hazine arazisi statüsüne geçirilen arazilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13455)

80.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'daki bazı belediyelerin referandum propagandası için harcama yaptıkları iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13456)

81.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, haklarında FETÖ soruşturması yürütülen ve kaçırıldıkları iddia edilen yedi kişiye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13457)

82.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya Büyükşehir Belediyesinin turizm merkezi olarak duyurduğu kerpiç evlerden ikisini TRT'ye ve bir vakfa tahsis etmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13458)

83.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, cevaplanmayan yazılı soru önergelerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13459)

84.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki mezbahanın hizmete alınmamış olmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13460)

85.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara Büyükşehir Belediyesi ihalelerini alan bir firmayla ilgili bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13461)

86.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13462)

87.- Şırnak Milletvekili Leyla Birlik'in, Şırnak'ın Silopi ilçesinde bir zırhlı aracın eve girmesiyle iki çocuğun hayatını kaybettiği olayın soruşturulmasına ve araç içindeki polislerle ilgili işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13463)

88.- İzmir Milletvekili Zeynep Altıok'un, Şırnak'ta zırhlı polis aracının duvarını yıktığı evde uyuyan iki çocuğun öldüğü olaya ve olaya karışan polislerle ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13464)

89.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat'ın, İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde göçmenlere işkence ve kötü muamelede bulunduğu iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13465)

90.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya Valiliği'nin açık alanlarda alkol tüketimiyle ilgili kararına ve turizm sektörüne yönelik politikalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13466)

91.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, İzmit'te İSU inşaat alanında rastlanan Roma dönemine ait lahit mezarlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13467)

92.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13468)

93.- Ağrı Milletvekili Dirayet Taşdemir'in, Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde hazine arazisine dönüşen arazilerdeki ev ve dükkanların yıkılmasına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13469)

94.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, OHAL KHK'ları ile kapatılan FETÖ/PDY'ye ait radyo ve televizyon kanallarının akıbetine ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13470)

95.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13471)

96.- Van Milletvekili Nadir Yıldırım'ın, Kayseri'de bir ilköğretim okulunda yapılan 23 Nisan etkinliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13472)

97.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, ortaöğretime geçişte merkezi sınavın kaldırılacağına dair bir açıklamaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13473)

98.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'de FETÖ/PDY operasyonları kapsamında el konulan öğrenci yurtlarının devredildiği vakıf ve derneklere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13474)

99.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13475)

100.-Aydın Milletvekili Metin Lütfi Baydar'ın, 22.04.2017'de Yunan Savunma Bakanı ve beraberindekilerin Eşek Adası'na gitmesi ve bağlantılı olaylara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13476)

101.-Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, Ege'de Türkiye'ye ait on sekiz ada ve bir kayalığın Yunanistan tarafından işgal edildiğine dair iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13477)

102.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13478)

103.-Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Mersin'de yapılması öngörülen Mut Barajı ve Sakız Ovası Sulama projelerinin tamamlanma zamanına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13479)

104.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13480)

105.-Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın, Edirne Keşan'da kalker ocağı kurulacak bir ormanlık arazi için verilen ÇED gerekli değildir kararına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13481)

106.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya Manavgat Orman İşletme Müdürlüğünün sorumluluk alanında kesilen ağaçlara, kaçak kesim yapıldığına dair iddialara ve orman tahribatı ihbarlarıyla ilgili yapılan işlemlere ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13482)

107.-Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep'te yaygınlaşan uyuşturucu kullanımına, satışına ve yapılan operasyonlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13483)

108.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Gümüşhane Devlet Hastanesi inşaatının ihale sürecine ve bitim tarihine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13484)

109.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13485)

110.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden yetmiş hemşirenin tayinin çıkması nedeniyle üç yoğun bakım ünitesinin kapatıldığına dair iddialara ve hastanenin personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13486)

111.-Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, perfüzyon teknikeri unvanına sahip ön lisans mezunlarının istihdam sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13487)

112.-Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, yaşlı bakım teknikerlerinin görev tanımlarının belirlenmesine ve istihdamlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13488)

113.-İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, Wikipedia internet ansiklopedisine yönelik olarak 29 Nisan 2017 tarihinde uygulanan erişim yasağına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13489)

114.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, 2003-2016 yılları arasında Edirne'de yapılan yatırım miktarına ve sağlanan istihdama ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/13490)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Çağlar Demirel'in bir Başbakanlık genelgesinin hukuki durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/571) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.02.2016)

2.- Van Milletvekili Lezgin Botan ve 22 Milletvekilinin, sokağa çıkma yasakları sebebiyle vatandaşların yaşadığı maddi ve manevi zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/572) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.02.2016)

3.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara ve 27 Milletvekilinin, Antalya Boğazı'nda yapılması planlanan projenin çevreye vereceği olası zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/573) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.02.2016)

16 Haziran 2017 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU (Hatay)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Mersin’in sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak’a aittir.

Buyurunuz Sayın Çamak. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak’ın, Mersin ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin’in sorunlarını dile getirmek için huzurunuzdayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kentimizin acilen çözüm bulması gereken sorunları mevcut. İlimizin hak ettiği konuma gelmesi için öncelikle iktidarın duyarlı olup gerekli çabayı göstermesini bekliyoruz. Bu anlamda, kendi tespitlerimizin yanında şehrimizin yerel inisiyatiflerinin de şikâyet ve taleplerini dile getireceğim.

Bir turizm kenti olan Mersin’in, yeterli ve etkili tanıtımı için devletin desteğine ihtiyacı vardır. Bu anlamda, Mersin’in turizmden hak ettiği payı alabilmesi için, UNESCO Kültürel Miras Geçici Listesi’nde yer alan Saint Paul Kuyusu ve Saint Paul Kilisesi, Kız Kalesi ve Korykos Antik Kenti, Alahan Manastırı, Mamure Kalesi’nin UNESCO Dünya Mirası Listesi’ne alınması için öncelikle 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında Mersin’de bir alan yönetimi kurulu kurulmalıdır. Bunun için oluşturulacak turizm master planıyla inanç, yayla, dağ, spor, gastronomi, kongre ve fuar turizminde bir atılım olacağı kanısındayız.

Mersin, sahip olduğu iklim ve verimli topraklarla tarıma dayalı üretim yapan ve tarıma dayalı ticaret yapabilecek bir kenttir. Türkiye’nin önde gelen tahıl, meyve ve sebze ambarlarından biri olmasına rağmen, Mersin’de hâlihazırda uygulanan bir tarım politikasının olmaması tarımı zora sokmaktadır. Bunun için öncelikle tarım arazilerinin toprak, topoğrafya ve iklim özelliklerinin, tarımsal üretim açısından verimliliğinin incelenmesi gerekir. Buna göre bir coğrafi işaretleme çalışması yapılarak Mersin’in tarım haritası oluşturulmalı, yöresel ürünler korunmalı ve tanıtılmalıdır.

Mersin, Türkiye’nin en fazla kıyı şeridinde sahip olan illerinden biri olmasına rağmen, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bütünsel kıyı alanları planları kapsamında değildir. Bu durum, nüfusunun önemli bir kısmı kıyı şeritlerinde yaşayan Mersin açısından ciddi bir haksızlığa neden olmaktadır.

Öte yandan, iktidar, her seçim öncesi Mersin-Adana kara yolunun genişletilmesi ve Mersin'den Antalya'ya kadar olan Akdeniz Sahil Yolu'nun yapımının tamamlanması ve Mersin-Silifke Otoyol Projesi'nin sonuçlanması sözlerini veriyor. Her yaz sezonu başında Mersin'e çevre illerden gelen yazlıkçıların da yol çilesi tekrar başlamak üzeredir. Bu durum hem Mersinlileri hem de Mersin'e gelen tüm yerli ve yabancı turistleri mağdur etmektedir. Tarsus-Kazanlı turizm bölgesi için devlet üzerine düşeni yaparak altyapıyı bitirdi ancak teşvikler konusunda bir ilerleme sağlanmış değil. Yatırımcılara yönelik teşviklerin bir an önce hayata geçirilmesini bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, birçok yatırımcı yapımı devam eden Çukurova bölgesel havalimanının tamamlanmasını bekliyor. Dileğimiz, bu yatırımın bir an önce tamamlanmasıdır.

Son olarak, 1972'den bu yana, geçmiş iktidarların rafa kaldırdığı, yürek yarası Akkuyu Nükleer Santrali'ne de değinmek istiyorum. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu -25 Haziran 2015 tarihinde ön lisans verilerek- Akkuyu Nükleer Güç Santrali'ne dün itibarıyla kırk dokuz yıllık üretim lisansı verdi. Tüm dünya yenilenebilir doğa dostu enerji kaynaklarına yönelirken, halkımızın onca itirazına ve tepkisine rağmen bu planın, her cümlesine “milli irade” diye başlayanlarca onaylanması düşündürücüdür. Bütün çabalarımıza rağmen bu girişimi engelleyemsek de tarihe not düşmek boynumuzun borcudur. Nükleer değil, doğa dostu yenilenebilir enerji istiyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çamak.

Gündem dışı ikinci söz, kadın siyasetçilere yönelik siyasi soykırım operasyonlarıyla ilgili söz isteyen Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'a aittir.

Buyurunuz Sayın Acar Başaran. (HDP sıralarından alkışlar)

2.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, kadın siyasetçilere yönelik siyasi soykırım operasyonlarına ilişkin gündem dışı konuşması

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben konuşmama başlamadan önce, feminist hareketin öncü isimlerinden olan Şirin Tekeli'yi saygı ve minnetle anıyorum.

Evet, ben de bugün, gündem dışı olmaması gereken, aslında bu Meclisin gündemlerinden biri olması gereken kadınlara yönelik siyasi soykırım operasyonları üzerinde söz almış bulunuyorum.

Evet arkadaşlar, biz üç gün önce Diyarbakır'da Kürt kadın hareketi olarak yani Kürt siyasetçi kadınlar olarak bir araya geldik, bir yol haritası belirlemek istedik. Ancak toplantımız daha başlamadan önce, akşamında Sayın Pervin Buldan 8 Martta yaptığı konuşmalar, yine “Nevroz”da yaptığı konuşmalar nedeniyle Diyarbakır'da gözaltına alındı. Yine, sonraki gün, toplantımızın ikinci gününde Diyarbakır'ın genelinde bir gözaltı furyası oldu ve bunun içerisinde özellikle kadın arkadaşlarımız, o toplantıya gelecek olan kadın arkadaşlarımız vardı.

Biz biliyoruz ki bu gözaltıların, bu operasyonların özellikle bizim kadın toplantımıza denk getirilmiş olması bizim açımızdan bize verilen bir mesajdır, bu mesajı aldık. Diyorlar ki: “Bir araya gelmeyin, hayatın hiçbir alanında olmayın, özellikle siyasette olmayın, özellikle toplumu dönüştürme, değiştirme iddiasında olmayın, bundan vazgeçin. Çünkü biz size bir yol belirliyoruz, bu yoldan gitmek zorundasınız.” Biz de buradan, tüm kadın arkadaşlar adına bu mesajı aldığımızı söylüyoruz ve bu mesaja biz, kadın mücadelesini verenler olarak, tarihte binlerce kadının dişiyle, tırnağıyla, emeğiyle bedel vererek, canını vererek, yıllarca cezaevlerinde çürümeyi göze alarak bu noktaya getirdiği mücadeleyi daha ileri taşıyacağımızı buradan cevap olarak söylüyoruz.

Bu arkadaşlarımız içerisinde Sayın Sara Aktaş vardı. Sara Aktaş birkaç ay önce özellikle hedef gösterildi, gözaltına alındı, ev hapsi verildi. Ama her nasılsa ev hapsi yeterli görülmemiş ki evine baskın yapıldı ve tutuklandı, cezaevine konuldu. Daha birkaç gün önce aslında tahliye olmuştu, yaklaşık bir aydır. Bu son operasyonda tekrar gözaltına alındı. Yine, bunların arasında Yüksel Baran, Zeynep Altunkaynak, Ayşe Gökkan... Ayşe Gökkan'ı belki hepimiz hatırlarsınız ama gözaltıyla sindirebileceğiniz bir arkadaşımız değil, özellikle Nusaybin Belediye Başkanırken Nusaybin'e yapılan duvarlar içinde açlık grevine, ölüm orucuna yatmış bir arkadaşımızdı. Yani bu gözaltılarla, tutuklamalarla sindirebileceğiniz bir insan değildir. Buradan, onun adına da bu mesajı vermek istiyorum. Şahcan Tüner, Necla Nergiz, Sibel Elvan, Nalan Gözden...

Evet, bu iki yıldır, özellikle AKP iktidarının on yedi yıllık politikaları içerisinde sürekli kadın kazanımlarına, kadının verdiği mücadeleye bir saldırı olduğunu biliyoruz ancak bunun en zirve noktası 15 Temmuz darbe girişiminden sonraki uygulamalar oldu. Bu 15 Temmuzdan sonra özellikle onlarca kadın kurumu kapatıldı. Peki, bu kadın kurumları kapatıldıktan sonra gerçekten toplum daha iyi bir noktaya mı geldi? Hayır. Bakın, her açtığınız gazetede, üçüncü sayfalarda maalesef, kadın cinayetlerini görüyoruz, çocuklara yönelik tacizleri, tecavüzleri görüyoruz, cinsel istismarları görüyoruz. Bu dernekler kapatılınca toplum daha iyi bir yere gitmiyor. Aslında toplumun sorunlarını çözen, dediğim gibi, toplumu dönüştüren, değiştiren gücü siz yok edeceğinizi zannediyorsunuz, yok etmişsiniz demeyeceğim çünkü böyle yok olmuyorlar, kadınlar binaların dışında da mücadelelerini yürütmeye devam ediyorlar.

Yine, burada özellikle bu toplantımıza denk getirilen belki ya da denk gelen bir vaka daha vardı ama biz iktidardan tek bir cümle bununla ilgili duymadık. Lice'de bir kadın, panzerin ezmesi sonucunda hayatını kaybetti, 70 yaşında bir kadın. Bugüne kadar iktidar sıralarından tek bir kınama, tek bir üzüntü belirtisi, tek bir başsağlığı dileği duymadık ve bize her defasında, bu panzer kazalarının hepsinin kaza olduğunu söylüyorsunuz. Eğer samimiyseniz bir gün çıkıp şu kürsüden "Tamam, kaza olabilir ama bunun gereğini yapacağız." deyin, üzüntülerinizi bir belirtin ki bu toplum sizin samimiyetinize inansın ve son olarak şunu söylemek istiyorum: Bu, dünyada ve Türkiye'de yürütülen iki çizgi mücadelesidir: Biri tekçilik, kadın düşmanlığı, ekoloji düşmanlığı üzerinde inşa edilmiştir; biri kadın özgürlükçü, yine toplumun bütün farklılıklarını içinde barıştıran, ekolojiyi esas alan bir bakış açısidir. Biz, işte, o dediğim ikinci bakış açısını savunuyor ve bunun mücadelesini veriyoruz. Gözaltılarla, tutuklamalarla, işkencelerle, katliamlarla bu kadınlara geri adım attıramayacağınızı bir kez daha buradan ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Acar Başaran.

Gündem dışı üçüncü söz, Batman'ın Kozluk ilçesinde şehit olan öğretmen Şeyma Aybüke Yalçın hakkında söz isteyen Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ'a aittir.

Buyurunuz Sayın Özdağ. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Batman'ın Kozluk ilçesinde şehit olan öğretmen Şeyma Aybüke Yalçın'a ilişkin gündem dışı konuşması

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Batman'da öldürülen Şeyma Aybüke Yalçın öğretmenin anısına ithafen gündem dışı konuşma yapacağım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

PKK çirkin yüzünü bir defa daha gösterdi. Gencecik bir öğretmenimiz Aybüke'ye kıydı. Bu kaçınıcı öğretmen şehidimiz, bu kaçınıcı ihanet? Daha hâlâ televizyon ekranlarına çıkıp "PKK bir millî

mücadele hareketidir.” diyen var mı acaba? Kime karşı mücadele? Ahmetleri, Mehmetleri, Aybükeleri öldürerek kimin ekmeğine yağ sürülüyor? Ya düne kadar “kırmızı fularlı kız” güzellemeleri yapanlar, hainliklerini kırmızı fularla ambalajlayanlar; Aybüke kırmızı fularlı değil değil mi? Elinde silah da yok. Onun için kırmızı fularlı hain kadar haber olmadı.

Yıllardır ne diyorlardı? “Geri bırakıldık.” Bölgeye öğretmen gönderen mi bölgeyi geri bırakmış, öğretmeni öldürenler mi; okul yapanlar mı, yakanlar mı? Hem iş makinelerini yak hem de “Hizmet gelmiyor.” diye yalan söyle. Siz ne zaman adil olmayı, namuslu olmayı öğreneceksiniz? Biz “kardeş” dedikçe, “kardeşlik” dedikçe “Bizi kardeşlikle kandıramazsınız.” dediniz. Aybüke, öğretmen maaşının yarısıyla okulunun eksiklerini giderdi. Ya PKK’cılık yapanlar, bölge insanını istismar edenler nelerini verdiler? PKK bir ihanet hareketidir, Kürt gençlerini iğfal eden, eline silah veren, dininden imanından eden, kardeş katili bir deccal hareketidir. Kürt kardeşlerimiz okumasın, eğitim almasın diye okul yakan, öğretmeni öldüren haindir. İnsanlarımıza yol, su, fabrika gitmesin diye iş makinelerini yakanlar hainlerdir. Türkiye Irak değildir, Irak olmayacaktır; Türkiye Suriye değildir, Suriye de olmayacaktır. Aybükeler var oldukça bu ülkenin semalarında ay yıldızdan başka bayrak olmayacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Aybüke 23 yaşındaydı, 9 Haziran 2017 Cuma günü, öğrencilerine karne verdikten sonra PKK’lı teröristlerce katledildi ve vatan toprağını kaniyla suladı. Ekim 2016’da tayini çıkınca “Öğretmen oldum ben.” diyerek paylaşmıştı öğretmen olma heyecanını. Batman’ın Kozluk ilçesine atanmasıyla ilgili zerrece bir yakınma ve kahr yok paylaşımında. O, zorlukları, olumsuzlukları ve güçlükleri hiç düşünmeden sekiz ay önce Kozluk’a koşu koşu gelmişti. Müzik öğretmeniydi, Kozluk’a ezgi ezgi, ses ses gelmişti; öğretmen olmuştu ve ışık ışık gelmişti; yüreğinde meslek aşkı, aşk aşk gelmişti; dudağında türküler, türkü türkü gelmişti. Heyecanlarının ve aşkın en büyük parçası olan öğrencilerine karnesini verme sevincinden hemen sonra, PKK’nın belediye başkanına yaptığı saldırı esnasında isabet eden bir kurşunla yaralandı ve kaldırıldığı hastanede sinesi başındaki al yazmanın ve yüreğindeki al bayrağın rengine büründü.

Yazması aldı, sinesi aldı, bayrağı aldı; 23 yaşında şehit oldu, ondan geriye türküler kaldı: “Mağusa Limanı limandır liman/Beni vuranda yoktur din iman.” diye söylediği Arap Ali ağıtı şimdi onun ağıtı olmuştu ve onu vuranlarda da gerçekten ne din iman vardı ne insanlık ne de insaf.

Yazması bayraktı, yüreği bayraktı, kendi de bayrak oldu. Onu, şimdi, bayrağımızla örttük, ay yıldızımızla örttük. Başındaki al yazması tabut örtüsü oldu. Yurdun dört bir yanından Fatihalarla örttük üstünü. Çok güzel söylediği Arap Ali ağıtının bir yerini Aybüke’ye göre yeniden yazdı tarih: “Okulumdan çıktım yan basa basa/Hastaneye vardım kan kusa kusa.”

Çok tatlı bir şekilde söylediği “Pencereden bir kuş uçtu/Yandı yürek tutuştu.” türküsündeki gibi Aybüke, pencereden uçan ve yürekleri yakıp tutuşturan bir kuştur artık. Başındaki al yazması ile türkülerdeki al yazma artık bayrak bayrak onunla anılacak. “Al yazmamın oyası/Alnıma vurdu boyası.” türküsünü dinlerken Aybüke ezgi ezgi zihnimizde olacak. “Al yazmam dalda kaldı/Gözlerim yolda kaldı.” türküsünü söylerken artık hep Aybüke’nin yolunu gözleyeceğiz, yarıda kalan umutlarını tamamlayacağız inşallah. “Al yazmamı düreyim/Aç kapıyı gireyim.” derken hep toprağın koynunu açıp onu kucaklamasını hatırlayacağız. O, şimdi şehitler tepesinde önceki şehitlerle, Hazreti Muhammed’le beraber.

O al yazma kültürdür, tarihtir, gelenektir, türküdür, gelinliktir ve gelecektir. O, bizim al bayrağımızın rengini taşıyan al yazmamızdır. Nasıl bayrağımız kendi gök kubbemizde tek başına ve hürse Aybüke’miz de bundan sonra vatan toprağında tek başına ve hürdür.

Aybüke'miz artık Sadık Bey ile Zehra Hanım'ın kızı değildir, bütün vatanın evladıdır. Artık Aybüke vatandır, vatan Aybüke ve Aybükelerdir. O, artık türkülerimizdedir, al yazmalarımızdadır, Fatihalarımızdadır, Yasinlerimizdedir.

Rahat uyu Aybüke öğretmen. Şehadet kürsüsünde en büyük dersi verdin. Bir okulun öğretmenliğinden bir neslin öğretmenliğine terfi ettin. Bu dersin kıyamete kadar sürecek ve senin dersini hep dinleyecek bu aziz millet.

Senin ve tüm şehitlerimizin ruhları şad olsun. Allah'a emanet olun.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özdağ.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Ayşe Hanım, bu hangi kadın sınıfına giriyor, bunu bir izah et bize olmaz mı? Ayşe Hanım, bu hangi kadın sınıfına giriyor, bir söyle, vicdanına sor da söyle.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, PKK tarafından katledilen öğretmen Şeyma Aybüke Yalçın'a Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Aybüke öğretmenin PKK tarafından katledilişi, gerçekten, bütün Türkiye'yi, hepimizi son derece büyük bir üzüntüye boğdu. Aybüke öğretmene bu vesileyle bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 59'uncu maddesine göre yapılan gündem dışı konuşmalar sona ermiştir.

Şimdi, elektronik sisteme girerek söz talep eden milletvekillerine sırayla söz vereceğim.

Sayın Erkan Aydın...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, adı “adalet”le başlayan siyasi partilileri de adalet yürüyüşüne destek vermeye davet ettiğine ve iktidarın milyonların sesine kulak vermesini, haksız yere cezaevine atılan tüm siyasetçilerin, gazetecilerin, aydınların serbest bırakılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun adalet için Ankara'dan İstanbul'a olan yürüyüşünün 2'nci günü devam ediyor. Arkasında binlerce kişi ve aynı anda 81 kentte milyonlarca yurttaş “Adalet istiyoruz.” diye çılgık atıyor. Ben isterdim ki adı “adalet”le başlayan iktidar partisinin milletvekilleri de bu yürüyüşe destek verseydi. Yine, adı “adalet”le başlayan siyasi partili arkadaşlarımızı da bu yürüyüşe destek vermeye davet ediyorum çünkü biz herkes için adalet istiyoruz.

İktidarın milyonların sesine kulak vermesini, haksız yere cezaevine atılan tüm siyasetçilerin, gazetecilerin, aydınların serbest bırakılmasını Meclis Genel Kurulundan bir kez daha talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 27/7/2016 tarihinde Hakkâri Depin polis kontrol noktasına bombalı araç saldırısı sonucu yaralanan polis memuru Mustafa Erhan Çelik'in durumuna ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

27/7/2016 tarihinde Hakkâri Depin Polis Kontrol Noktası'na bombalı araç saldırısı sonucu 2 şehit, 3 ağır yaralı vardı. Bu yaralılardan polis memuru Mustafa Erhan Çelik, GATA'da kırk gün göz ve yanık servisinde kaldı. 2 ameliyat geçirdi, sol kulak zarı yırtığı, sol kolda 3'üncü derece yanık, sağ gözde yüzde 70 görme kaybı, sol göğüs hizasında mermi girişi var. 4 Ekimde açığa alındı, 7 Ocak tarihli kanun hükmünde kararnameyle ihraç edildi, sebebi bilinmiyor. Tedavi devam ediyordu ama sigortası olmadığı için tedavisi yarım kaldı. Emniyet gazilik dilekçesini reddetti, Sosyal Güvenlik Kurumuna dilekçe verdi, cevap bekliyor. Bu durum kabul edilebilir bir durum değil. Gazi bir polis memurunu bu hâle getirmek ve mağduriyetine dahi sahip çıkmamak bizim ülkemizin değerleriyle örtüşmüyor. Yetkilileri konuya duyarlı olmaya çağırıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

3.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Batman'daki saldırıda ağır yaralanan Silifkeli Ali Gülnar'ın tedavi gördüğü GATA'da bugün şehit olduğuna ve Tarsus Devlet Hastanesi ile Hükûmet Konağı inşaatlarının bir an önce başlatılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Batman'daki saldırıda ağır yaralanan Mersin Silifkeli hemşehrim Ali Gülnar, tedavi gördüğü GATA'da bugün sabaha karşı beşte şehit olmuştur. Başta Mersinli hemşehrilerim olmak üzere bütün Türk halkına başsağlığı diliyorum.

Hükûmetin de şehitler diyarı Mersin'e sahip çıkmasını bekliyoruz. Mersin'de Hükûmet Konağı'nın maalesef oturulamaz raporu var, kaymakam lojmanının yatılamaz raporu var, Tarsus Devlet Hastanesinin yıkım raporu var ama insanların onuruyla oynanacak derecede Mersin'deki eski devlet hastanesinin kırık dökük dolapları ve cihazları Tarsus Devlet Hastanesine nakledilmiştir.

400 bin nüfuslu bir kentin cezalandırılmamasını ve acilen Tarsus Devlet Hastanesi inşaatının ve Hükûmet Konağı inşaatının bir an önce başlatılmasını talep ediyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan Hürriyet...

4.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun başlattığı adalet yürüyüşünün, adalet isteyen, bozuk düzenden kurtulmak isteyen, haklı olanın kazanacağı bir hukuk düzeni isteyen herkesin yürüyüşü olduğuna ilişkin açıklaması

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkenin ihtiyacı olan adalet yürüyüşünün 2'nci gününden, adalete ihtiyacı olan, damat adaletine dur demek isteyen, kendi eteğindeki taşlar temizlenmediği için utanan herkese selam olsun.

Ülkede meydana gelen birçok adaletsizliğe karşı ortak sesler büyüyerek devam edecektir. FETÖ'yle aynı tahrif gücüne sahip, siyasallaşma temelli, yaranmacı ve sinmiş hukuk yapısına, baskı ve faşizme dur demek, çocuklarımıza özgür yarımlar bırakmak isteyen görüşü ne olursa olsun her vatandaşın görevidir bu yürüyüşe destek vermek.

Bu yürüyüş adalet isteyen, bozuk düzenden kurtulmak isteyen, haklı olanın kazanacağı bir hukuk düzeni isteyen herkesin yürüyüşüdür. “Adalet” ve “kalkınma” kavramlarını hep hısım akraba ve damatlar için geçerli görenlere inat bu yürüyüş devam edecektir. Siz damatlar için adalet diyorsunuz, biz 80 milyon için adalet diyoruz ve adalet bir gün herkese lazım olacaktır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tuncer...

5.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun başlattığı adalet yürüyüşü için Ozan Bindebir'in "Geliyoruz" isimli şiirini okumak istediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun başlattığı adalet yürüyüşü için Ozan Bindebir "Geliyoruz" isimli bir şiir yazmıştır. Bu şiiri milletimizle paylaşmak istiyorum:

Tutsaklığın zincirini,
Kıra kıra geliyoruz.
Kuşatmanın çemberini,
Yara yara geliyoruz.

Edirne'den Ağrı'mıza
Kulak verin çağrımıza!
Mazlum halkı bağrımıza
Sara sara geliyoruz.

Egemenlik fırkasında,
Devrimcilik hırkasında,
Davamızın arkasında,
Dura dura geliyoruz.

Çerkez, Laz, Kürt, Türk'le,
Yol bulmuşuz Atatürk'le.
Adaleti özgürlükle
Kara kara geliyoruz.

Bindebir'im, vurdum tele,
Görün neler olur hele.
Tutuşmuşuz hep el ele,
Sıra sıra geliyoruz.”
Teşekkür ediyorum.
BAŞKAN – Sayın Bektaşoğlu...

6.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu hakkında haksız ve hukuksuz olarak verilen kararı kınadığına ve ülkeye adalet gelinceye kadar demokratik haklarını kullanarak ve şiddete başvurmadan mücadeleye devam edeceklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milletvekili arkadaşımız Enis Berberoğlu'na haksız ve hukuksuz olarak verilen ceza, kamu adına görev yapan bir gazeteci milletvekilinin rehin alınmasıdır. Bu karar, sarayın talimatıyla hareket eden siyasallaşmış yargının muhalefete gözdağı kararıdır. Bu karar, Türkiye'de yaşananlara "Hayır." diyen demokrasi güçlerine ve onların sözcüsü CHP'ye yönelen bir kuşatma harekâtıdır. Bu kararı kınıyoruz.

Biz adaletin olduğu bir ülkede yaşamak istiyoruz. Milletvekillerinin, gazetecilerin, yurtseverlerin, topluma karşı görevlerini yapan kişilerin çeşitli gerekçelerle hapse atılmasını asla istemiyoruz. Darbecileri, diktatörleri, hukuku çiğneyenleri, halkımızın hakkını gasbedenleri asla istemiyoruz, yeter artık. Ülkemize adalet gelinceye kadar, demokratik haklarımızı kullanarak, asla şiddete başvurmadan mücadeleye devam edeceğiz. Adalet isteyen herkesi ve halkımızı da bu mücadelenin yanında görmek istiyoruz. Türkiye'yi koruyacağız. Baskılar bizi yıldıramayacak. Direne direne kazanacağız. İstanbul yolunda olan Sayın Kılıçdaroğlu ve yoldaşlara selam olsun.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

7.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, iktidarın en çok iddialı olduğu sağlık politikasının her gün kötüye gittiğine, Türkiye'de bebek ölüm oranının artmasından son derece üzüntü duyduğuna ve gereken önlemlerin alınmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

Bu iktidarın en çok iddialı olduğu sağlık politikası her gün kötüye gitmektedir. Anne ve bebek ölümleri tüm dünyada bir gelişmişlik göstergesi olarak kabul edilmektedir. AKP Hükûmeti, sağlık alanında daha yaygın, ulaşılabilir, kaliteli ve hızlı sağlık hizmeti sunumu için daima yeni projelerden, yeni uygulamalardan bahsetmektedir ancak pratiğe baktığımızda bu uygulamaların gerçek dışı olduğuna tanık oluyoruz maalesef.

Geçen hafta TÜİK Gaziantep Bölge Müdürlüğü bebek ölüm istatistikleri 2016 sonuçlarıyla ilgili bir açıklama yaptı. Yapılan açıklamada Türkiye genelinde bebek ölüm oranının 2016 yılında yüzde 4,2 arttığı ifade edildi. TÜİK verilerine göre Adıyaman'da bebek ölüm hızı binde 13,2 olurken bu oranla Adıyaman, tüm iller içinde bebek ölümünün en çok gerçekleştiği 12'nci il oldu. Yani Adıyaman'da 2016 yılında 150 bebek 1 yaşını doldurmadan hayatını kaybetmiştir. Bir çocuk hekimi olarak bu duruma son derece üzüldüğümü belirtmek istiyorum, gereken önlemlerin alınmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erkek...

8.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, CHP Genel Başkanının suç işlediğini ifade eden Adalet Bakanının her gün suç işlediğine, sorunun hukuk devletinin temelinden sarsılmış olması olduğuna ve adalet yürüyüşünün de bunun için yapıldığına ilişkin açıklaması

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Genel Başkanımızın suç işlediğini ifade etti. Bu memlekette asıl suç, FETÖ'yle birlikte masum insanlara kumpas davalarını tezgâhlayanlar işledi. Bu memlekette asıl suç, FETÖ'nün yargıda kadrolaşmasını sağlayan ve FETÖ'yle bilerek ve isteyerek iş birliği yapan Adalet Bakanı işledi. Bu memlekette asıl suç, belli ideolojilere hizmet eden yargıçları kritik davalarda görevlendiren ve yargıyı siyasallaştıran Bekir Bozdağ işledi. Anayasa Mahkemesi kararına rağmen, milletvekillerinin tutuklu yargılanmalarını savunan Adalet Bakanı her gün suç işliyor. Sorun, bu suçlar karşısında harekete geçebilecek cumhuriyet savcılarının olmayışı ve hukuk devletinin temelinden sarsılmış olması. Adalet yürüyüşümüz de bunun için. Kılıçdaroğlu'yla birlikte vicdanlardaki adalet de bunun için yürüyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın İmran Kılıç...

9.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 16 Haziran Türkiye Kamu Çalışanları Günü'ne ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

16 Haziran, Türkiye Kamu Çalışanları Günü'dür. Devletin kamu iktisadi teşebbüsleri ile diğer kamu tüzel kişiliklerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülür. Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Memurlar ve diğer kamu görevlileri Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlüdürler. Çalışmak hem hak hem de sorumluluğu gerektirir. Çalışanlar aklı ve bilinçle çalışmalı, işine dikkat kesilmeli, bütünü ruhi ve bedeni güçleriyle kendilerini işlerine vermeli, çalışanların da hakları korunup gözetilmelidir. Oturarak paslanmaktansa çalışarak yıpranmak yeğdir. Halkın efendisi, halka hizmet edendir.

BAŞKAN – Sayın Benli...

10.- İstanbul Milletvekili Fatma Benli'nin, 16 Haziran Dünya Çölleşmeyle Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması

FATMA BENLİ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dünya Çölleşmeyle Mücadele Günü vesilesiyle söz almış bulunmaktayım. Bilindiği üzere, dünyada her sene 6 milyon hektar alan çölleşmektedir. Küresel ısınma, çölleşme ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin daha da arttığı günümüzde, orman kaynaklarının artırılması insanlığın ortak geleceği için önem arz etmektedir. Bu bağlamda, Orman ve Su İşleri Bakanlığımız, dünya nüfusu kadar ağaç dikme kampanyası çerçevesinde, 2023 yılına kadar 7 milyar insan için 7 milyar fidan diyecektir. “Yarın kıyametin kopacağını bilseniz de elinizdeki fidanı dikin.” düsturunu hayata geçiren Orman Bakanlığımızı kutluyorum. Dünya için Türkiye yeter.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

11.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan için Marmaris'e bağlı Okluk koyunda 300 odalı bir yazlık saray inşa edilecek olmasına ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz günlerde AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan için Marmaris'e bağlı Okluk Koyu'nda 300 odalı bir yazlık saray inşa edileceği bilgisi gündeme düştü. İşçinin, emeklinin, memurun geçim sıkıntısı çektiği, işsizliğin rekor seviyeye ulaştığı, esnafın siftah yapamadığı için evine ekmek götürmekte zorlandığı, çiftçinin ırcalık olduğu ülkemizde halk böylesine büyük ekonomik zorluklar yaşarken, üstelik İslam dini israftan kaçınmayı emrederken kendisinin Müslüman olduğunu söyleyen bir Cumhurbaşkanı için böyle şatafatlı bir yazlık saray inşa edilmesi ve kendisinin buna izin vermesi, bunu istemesi hangi dine, hangi inanca ve hangi vicdana sığar?

BAŞKAN – Sayın Kalkan...

12.- İzmir Milletvekili Necip Kalkan'ın, TOKİ tarafından Göztepe stadının ihalesinin yapıldığına ve Karşıyaka stadının ihalesinin de tamamlandığına ilişkin açıklaması

NECİP KALKAN (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz günler içinde Sayın Mustafa Balbay tarafından, İzmir'de yapılan statlarla ilgili olarak “Hiçbir şey yapmıyorsunuz, ne oldu? Söylediğiniz sözü tutmuyorsunuz.” diye bir konu getirilmişti. En doğru, en taze cevabı iletmek istiyorum.

Göztepe stadının bundan üç gün evvel TOKİ tarafından ihalesi yapıldı, 20 bin kişilik; hayırlı uğurlu olsun, yedi yüz gün içinde bitecek.

Karşıyaka stadının, yine, TOKİ tarafından 15 Haziranda ihalesi yapıldı, 15 bin kişilik, o da yedi yüz gün içinde bitecek. Yalnız, Karşıyaka stadı için bir şey söylemek istiyorum. Sayın Balbay bu konuyu biliyordu, söyleyemedi. Biz bunun ihalesini daha önce yapmıştık ancak mülkiyet sorunu nedeniyle Büyükşehir Belediyesi dava açmıştı, o dava yüzünden yarım kalmıştı. Şimdi ihaleyi tamamladık, devam ediyoruz.

Bir de Alsancak stadı Spor Bakanlığı tarafından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – TOKİ bunların karşılığında ne aldı, bir de onu açıklasanız.

BAŞKAN – Sayın Kazım Arslan...

13.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, ülkede düzenin, huzurun giderek bozulması, gerginliklerin ve adaletsizliğin artması nedeniyle bir tedbir alınıp alınmayacağını ve yargının bağımlı kalmasına göz yumulup yumulmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Ülkemizin düzeni, huzuru giderek bozuluyor, gerginlikler ve adaletsizlik artıyor. Bu konularda bir tedbir almayı düşünüyor musunuz?

Ülkemizi yöneten bir Başbakan olarak yargının bağımlı kalmasına göz yumacak mısınız? Yargıda tarafsız kararlar ne zaman verilecek? Haksızlıklar ve adaletsizlikler diz boyu. Adaletsizliklere ve haksızlıklara hâlâ seyirci mi kalacaksınız? Milletvekilleri sıra sıra tutuklanıyor. Evvelsi gün İstanbul Milletvekilimiz Enis Berberoğlu tutuklandı. Bir tek açıklamanız yok. Demokrasimiz çöküyor, parlamenter sistemi bitiyor. Siz bir tek olumlu açıklama yapmıyorsunuz. Yoksa ülkemizin Başbakanı siz değil misiniz? Demokrasimiz bitince mi, yargımız çökünce mi müdahale edeceksiniz? Yoksa damat adaleti mi devam edecek?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gündoğdu...

14.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, on beş yıllık AKP politikaları sonunda üreticinin yok sayıldığına, üretim artışının rasyonel bir şekilde sağlanamadığına, çiftçilerin dünya rekabet koşullarının gerisinde bırakıldığına ve hububat taban fiyatlarının ne zaman açıklanacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

On beş yıllık AKP politikaları sonunda üretici yok sayılmış, çiftçi görmezden gelinmiş, üretim artışı rasyonel bir şekilde sağlanamamış, çiftçilerimiz dünya rekabet koşullarının gerisinde bırakılmıştır. Tarımsal üretimi geliştiremeyen, çiftçisini sanayiye karşı koruyacak mekanizmaları kurmak istemeyen AKP Hükümetleri çiftçinin yok olmasına seyirci kalmış, köylerin boşalmasına, üretenin toprağına küsmesine neden olmuştur.

Bu yıl, buğday hasadının günlerdir başlamasına rağmen, Bakanlık hâlâ taban fiyatı açıklamamış, üreticiler her yıl olduğu gibi büyük tüccarların inisiyatifine terk edilmiş ve yine sahipsiz bırakılmıştır. Sayın Bakan neden hâlâ hububat üreticimize emeğinin karşılığını verecek taban fiyatları açıklamamıştır ve ne zaman açıklanacaktır?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın İrgil...

15.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, AKP Genel Başkanı ve Adalet Bakanının CHP'nin başlattığı adalet yürüyüşü hakkında sarf ettikleri bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Başlatılan adalet yürüyüşü için AKP Genel Başkanı “Anayasa’nın 138’inci maddesini hiçbir zaman unutmazınlar, bu maddeyi onlara hatırlatıyorum ve onun için herkes konumunu iyi bilsin ve o konumda, orada bir güç olarak bir yerlere baskı yapma yoluna gitmesinler.” demiş. Anayasa’nın 138’inci maddesi ne diyor? “Görülmede olan bir dava hakkında herhangi bir beyanda bulunulamaz.” AKP Genel Başkanının “Anayasa Mahkemesi kararını tanımıyorum.” dediğinde Adalet Bakanının “Demokratik bir hak.” dediğini henüz unutmadık. Adalet Bakanı adalet yürüyüşü için “Endişe verici.” demiş. Asıl endişe verici olan savcıların aranıp talimat verilmesidir. Asıl endişe verici olan mahkemelerin karar verirken talimat gelmese bile korku ve baskıyla iktidarı ölçü almasıdır. Asıl endişe verici olan parası, arkası olanlara ayrıcalık sağlanmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kuyucuoğlu...

16.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, CHP Genel Başkanının adalet için yürüdüğüne ve adaletin herkese lazım olduğuna ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün şöyle başlıklara baktığımızda TÜSİAD diyor ki: “Adaletle güven zedelendi.” Bunun nedeni aşağıdaki açıklamalarına göre geriye doğru giden demokratik haklar ve özgürlükler.

Yine, duayen politikacı Hüsamettin Cindoruk diyor ki: “Yürüyen CHP değil, toplumun vicdanıdır.”

Yine, Sayın Cumhurbaşkanının ifadesi var: “Bu nasıl hukuk, bu nasıl adalet?”

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı yürüyor, adalet için yürüyor. Adalet, bildiğiniz gibi, herkese lazım; dün “Ergenekoncular” denilen kesime lazımdı, bugün FETÖ’cülere, demokrasi, özgürlük ve insan haklarından yana olanlara lazım, gazetecilere, askere, akademisyenlere, öğretmenlere, siyasetçilere lazım; yarın Tayyip Erdoğan’a da lazım olacak. Nitekim, Recep Tayyip Erdoğan’ın 12 koruması için Amerika Birleşik Devletleri’nde çıkarılan tutuklama kararına “Bu ne biçim adalet?” dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuyucuoğlu.

Birer dakikalık konuşmalar sona ermiştir.

Şimdi, sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

İlk söz Sayın Akçay’ın.

Buyurunuz Sayın Akçay.

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Mısır’ın darbeci Cumhurbaşkanı Sisi’nin Katar gibi Türkiye’ye de yaptırım uygulanması çağrısını kınadıklarına, Türkiye’nin terörle mücadelede önemli başarılar elde ettiğine, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da terörle mücadelenin arkasında olacaklarına ve her türlü desteği vermeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mısır’ın darbeci Cumhurbaşkanı Sisi’nin “Katar gibi Türkiye’ye de yaptırım uygulansın.” çağrısı kamuoyuna yansımıştır. Bir darbecinin yaptığı bu çağrıyla ve teklifi kınıyoruz ve Türkiye düşmanlığı olarak kabul ediyoruz. Sisi’nin çağrısı, günlerdir gerek bir kısım yabancı kamuoyunda gerekse yerli iş birlikçilerinde dile getirilen, Katar’dan sonra sıranın Türkiye’ye geleceğine dair yorumların somut bir yankısıdır.

Katar'dan sonra sıranın Suriye ve Türkiye'ye geleceğini söyleyenlere soruyoruz: Sıra Türkiye'ye geldiğinde siz nerede duracaksınız? Safınız neresi olacak? Türkiye düşmanı iş birlikçilerin ve darbeci Sisi'nin yanında mı hizalanacaksınız, yoksa Türkiye'nin varlığı, birliği, bütünlüğü ve milletin yanında mı olacaksınız?

Türkiye terörle mücadelede önemli başarılar elde etmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin gerçekleştirdiği başarılı operasyonlarda özellikle bölücü terör örgütüyle mücadelede önemli adımlar atılmıştır, mesafeler alınmıştır. Yapılan operasyonlarda 60 terörist etkisiz hâle getirilmiş, ayrıca roketatardan makineli tüfeğe, el bombasından başka pek çok silah ve teçhizata kadar ele geçirilmiştir. Bu dönemde ayrıca terör örgütünün ekonomik kaynakları olan uyuşturucu ve diğer kaçakçılıkla mücadelede de önemli başarılar elde edilmiştir ve bu operasyonlarda 7 askerimiz şehit olmuş, 19 askerimiz de yaralanmıştır. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralı askerlerimize acil şifalar temenni ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonunuzu açıyorum Sayın Akçay, bir dakika süreyle ek süre veriyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Terörle mücadelede başarılar elde eden askerlerimizle ve güvenlik güçlerimizle gurur duyuyoruz. Hepsini Cenab-ı Allah'a emanet ediyoruz. Terörle mücadelede kesin netice için hepsine başarılar diliyoruz. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Milliyetçi Hareket Partisi olarak terörle mücadelenin arkasında olacağız ve her türlü desteği vermeye devam edeceğiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Yıldırım...

18.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, 16 Haziran Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü'ne, Meclis tarihi boyunca devamsızlıktan ötürü hakkında işlem yapılan milletvekili olup olmadığını, devamsızlıktan muaf olmak için herhangi bir yasal statüsü olmayan Ahmet Davutoğlu için bir işlem yapılmasının düşünüldüğü düşünülmendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün 16 Haziran Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü. Maalesef bu konuda Türkiye son yıllarda her geçen süre içerisinde yeşil alanını kaybeden, azaltan, bunu bazen, işte, adına “mega proje” denilen projelere feda eden bir politik ve idari hat izlemektedir. Bu, hem bir siyasetçi hem de bir coğrafyacı olarak beni içtenlikle yaralamaktadır ve bu hafta, özellikle, Genel Kurulumuzun gündemine getirilmiş olan torba yasada bulunan zeytinliklerin, meraların, otlakların ve kıyı kullanımıyla ilgili olarak doğaya ciddi zararlar verecek olan yasa maddelerinin içerisinde olduğu bir tasarıyla karşılaşılıyor.

Siyasi iktidar sıklıkla şunu söylüyor: “Evet, burası kesilecek, bu orman bu kadar ağaç kaybedecek ama biz onun iki mislini dikeceğiz.” Bir coğrafyacı olarak ifade edeyim. Her ağaç popülasyonunun belli bir endemik ortamı vardır. Kesilen ağaçlar, dikilerek bugünlere gelmiş olan ağaçlar değildir. Doğal orman kavramından bihaber olanlar, ekim dikim işlerini maalesef mega projelerle iltisaklandırarak ele almaktadırlar. Birçok zeytinlik, birçok orman popülasyonu kendi doğal ortamında, kendi doğal seleksiyonunda yüzlerce yıllık bir emeğin ürünü olarak bugüne gelirler. Ekimle dikimle olabilecek ormanların kültür ormanı olarak ülke içerisindeki oranı oldukça sınırlıdır. Bu yönüyle Türkiye, hidrografik yapısı, iklimi, toprağıyla bugünkünden çok daha fazla orman alanına sahip olması gerekirken topraklarımızın sadece yüzde 24'ü orman sahası olarak bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakikalık ek sürenizi veriyorum Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir diğer husus Sayın Başkan, şu doksana yedi yıllık Meclis tarihi boyunca acaba devamsızlıktan ötürü hakkında işlem yapılan, ödenekleri ve maaşı kesilen ve milletvekilliğinin düşürülmesi gündeme alınan hiç örnek var mıdır? Veya biz kendi Meclis tarihimizden vazgeçtik, bundan ötürü dünya örneğiyle karşılaşabiliyor muyuz? Bu, Meclisin içerisine sürüklenmiş olduğu bu darbeler silsilesinden bağımsız gelişen bir durum değildir.

Bakın, size bir örnek vereyim eğer devamsızlık ise söz konusu olan. Hani, İç Tüzük'ün tanımladığı, devamdan muaf olan milletvekillerimiz vardır: Bakanlar Kurulu, Başkanlık Divanı, Danışma Kurulu ve kendi partisinin, Parlamentoda grubu bulunan partilerin yönetiminde olan, genel başkan yardımcısı olan. Peki, soruyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – 22 Mayıs'ta bize göre bir darbeyle Başbakanlık görevinden uzaklaştırılan Ahmet Davutoğlu'yla ilgili özellikle yoklama tutanaklarına baktık, şimdye kadar, sadece ocak ayında birkaç defa Anayasa değişikliği paketi için oy kullanmak üzere gelmiş.

Meclis Başkanı az önce geldi, burada bir tur attı. Maalesef, Meclisin ve gündem dışı konuşmaların da mehabetini bozacak şekilde uğultuya da sebep oldu. Kendisine sesleniyorum: Ahmet Davutoğlu için bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz? Devamsızlıktan muaf herhangi bir durumu, pozisyonu, yasal statüsü yoktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Sayın Özel...

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 16 Haziran Berkin Elvan'ın vurulduğu günün 4'üncü yıl dönümüne, 18 Haziran Babalar Günü'ne, Soma'da, Ermenek'te, Gezi'de, 15 Temmuz'da ve yaşanan terör olaylarında evlatlarını kaybetmiş babalar, babalarını kaybetmiş evlatlar için yüreklerin yandığına ve CHP'nin yürüyüşünün tüm adalet arayanlar, haksızlığa uğrayanlar, yüreği yananlar için olduğuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, 269 gün boyunca verdiği yaşam savaşını 11 Mart 2014'te, 15 yaşında, 16 kiloya düşerek kaybeden Berkin Elvan'ın vurulduğu gün. Tam 4 yıl oldu, 1.461 gündür ailesinin adalet arayışı devam ediyor. O hep 15 yaşında ve hepimizin yüreğinde, hatıralarında 15 yaşında olarak kalacak.

Bu pazar günü, aynı zamanda Babalar Günü. Yüreği yanan, oğlu şehit olmuş, çocuğunu kaybetmiş bir baba ve babasız kalmış bir evlat varsa onların acıları bir kez daha hepimizin ortak acısıdır; bunun altını çizmek istiyoruz. Bugün Soma'da, Ermenek'te, Gezi'de, 15 Temmuz'da ve yaşanan terör olaylarında evlatlarını kaybetmiş babalar, babalarını kaybetmiş evlatlar için yüreğimiz yanıyor. Bizler, Berkin Elvan'ın da, Abdullah Tayyip Olçok'un da hepimizin, Türkiye'nin şehitleri olduğu günü özlemle arıyoruz. Şehitleri ayırtırmadığımız, evlatsız babaları, babasız evlatları, babanın ya da evladın siyasetine göre değil, insanlık onuru ve evlatlık üzerinden tarif eden bir Türkiye'ye hepimizin ihtiyacı var.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak yaptığımız yürüyüşün tüm adalet arayanlar için, tüm haksızlığa uğrayanlar için, tüm yüreği yananlar için olduğunun bir kez daha altını çiziyoruz. Biz Cumhuriyet Halk Partililer olarak hangi dağ efkârlysa bundan sonra da oradayız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

Sayın Bostancı...

20.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, 16-22 Haziran Mülteciler Haftası'na, Filistin'de doğmuş Amerika'da hayatını kaybetmiş büyük entelektüel Edward Said'i saygıyla andığına ve Orta Doğu'da yaşanan gelişmeleri iç siyasetin bir rekabeti olarak görmenin Türkiye'nin hayrına olmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Teşekkürler.

16-22 Haziran, Mülteciler Haftası. Özellikle son yirmi yıl içerisinde dünya ölçeğinde mülteciler dramatik şartlarda hayatlarını sürdürüyorlar.

“Olmak ya da olmamak” Shakespeare’in bir lafı ama mülteciler bunu kendi gerçek hayatlarında yaşıyorlar, “ya ölüm ya hayat” böyle bir ikilem karşısında karar vermek durumunda kalıyorlar. Bazen denizlerin azgın dalgalarına hayatlarını teslim etmek durumunda oluyorlar, bazen de kendilerine açılmayan kapılar, çevrilen dikenli teller yahut da kendilerine tekme atan kimi insanlarla karşılaşabiliyorlar. İnkâr etmeyelim, müşfik bir şekilde, insani bir şekilde karşılanan mülteciler de var elbette. Onların haklarını, hukuklarını, insan olduklarını hatırlayarak onlara ilişkin talepleri dile getiren insanlar olduklarını da biliyoruz dünyanın her yerinde ve Avrupa’da.

Mülteciliğin iki nedeni var. Bunlardan birincisi, küresel ölçekte, yine emperyalizmle alakalı, sermayenin ve teknolojinin küresel ölçekte dolaşımına “evet” diyen ama emeği lokalize eden anlayış; birinci neden bu.

İkinci neden de emperyal siyasetlerin bölgeleri istikrarsızlaştırarak insanlar için oradaki hayatı cehennem yapmaları. Bunu Orta Doğu yaşıyor.

Bu iki nedenden dolayı dünyada mülteciler yurtlarını, vatanlarını, evlerini, topraklarını terk etmek, yeni bir hayat ümidiyle başka ülkelere, başka diyarlara, uzak ufuklara gitmek durumunda kalıyorlar.

Türkiye mülteciler meselesinde tarih yazmış bir ülke. Herkesin ahlak ve vicdan üzerine bol miktarda retorik geçtiği, laf söylediği bir zamanda, kısıtlı imkânlarıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...hemen yanı başımızda yaşanan Suriye vahşeti ve dehşetinden kaçan 3 milyonu aşkın insanın ev sahipliği yapıyor, kardeşlik hukukunun, insanlık hukukunun gereğini yapıyor. Türkiye’yi burada dünyanın alkışladığını biliyoruz, içeriden de herkesin vicdanen ve ahlaken Türkiye’nin bu yaptığını onayladığını biliyoruz.

Mülteciler demişken, burada, çok önemli bir mülteciyi, Filistin’de doğmuş Amerika’da hayatını kaybetmiş büyük entelektüel Edward Said’i de bir sürgün ve entelektüel olarak saygıyla anıyorum; vefat etmişti, vefat edeli on beş yıl oluyor.

Bir başka husus, Orta Doğu’da yaşanan olaylara bakalım: Darbeci Sisi bir laf ediyor; Katar ambargoya alınıyor, peşinden Amerika’yla uçak anlaşması yapıyor; Suudi Arabistan, Amerikan hukuku çerçevesinde sıkıştırılıyor, 110 milyar dolarlık anlaşma yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN –Tamamlayınız Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Teşekkürler.

Yemen’de insanlar birbirini kırıyor. İran’a karşı izolasyon politikaları uygulanıyor. Irak ve Suriye kan ve vahşeti yaşıyor. Bütün bunların müsebbibi emperyal siyasetten; asıl aktör, temel aktör bu. Orta Doğu’da yaşananları değerlendirirken “Buradan acaba Türkiye’ye de ne tür bir sonuç çıkar? İç siyasette acaba bizim için ne tür gelişmeler olabilir?” tarzındaki değerlendirmeleri çok yanlış bulduğumu ifade etmek isterim. Türkiye’de insanların kaderi ortak, gelecekleri ortak. Bu bölgede yaşanan gelişmeleri iç siyasetin bir rekabeti olarak görmenin Türkiye’nin hayrına olmadığını bu vesileyle de bildirmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin, önemli bir şarkiyatçı olan Edward Said’i saygıyla andığına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sizin de sözünü ettiğiniz Edward Said’ı ben de saygıyla anıyorum, önemli bir şarkiyatçıydı. “Orientalism” kitabı çok değerlidir ve göçmen mülteci sorununu gerçekten olağanüstü ölçüde güzel anlatır kendisi

Sayın milletvekilleri, İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu’nun İç Tüzük’ün 58’inci maddesine göre geçen birleşimin tutanağında yer alan beyanını düzeltme talebi vardır.

Sayın Sezgin Tanrıkulu, bu üç ne işaretiydi acaba?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Dört değil, üç dakika yeter efendim.

BAŞKAN – Ben size zaten üç dakika söz verecektim.

Buyurunuz, 58’inci maddeye göre size üç dakika süreyle söz veriyorum.

VII.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, 15/6/2017 tarihli 107’nci Birleşimdeki bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve değerli tutuklu milletvekilleri; çünkü tutanakta Anayasa Mahkemesine atfen “On gündür karar vermiyor.”(x) demiştim, bunu “on aydır” diye düzeltiyorum.

Dün Genel Kurul bu bağlamda yanlış bilgilendirildi Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Mehmet Muş tarafından. 10 Ekim 2013 tarihli Resmî Gazete burada. Bu Resmî Gazete’de IŞİD terör örgütünün terör örgütü olarak tanımlandığı konusunda herhangi bir bilgi yok. Okuyayım sizlere: “Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267, 1988 Kararlarıyla Listelenen Kişi, Kuruluş veya Organizasyonların Tasarrufunda Bulunan Malvarlığının Dondurulmasına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı.” Bir tane Türkiye Cumhuriyeti yurttaşta yok ve bu kararı da Maliye Bakanlığı yürütür. Dolayısıyla uzun zamandır Parlamento Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından yanlış bilgilendiriliyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “Affiliated” diyor. Ekine bak, ekine, orada yazıyor.

(x) Bu düzeltmeye ilişkin ifade 15/6/2017 tarihli 107’nci Birleşim Tutanağı’nın 915’inci sayfasında yer almaktadır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Yanlış bilgilendiriliyor. Dün de Sayın Erdoğan bana atfen şu cümleleri kurdu...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ekinde yazıyor “affiliated”, “El Kaide affiliated” diyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – “Parlamentoda bakıyorum, biri konuşuyor ve diyor ki: ‘Bu iktidar DEAŞ’ı terör örgütü olarak görmemiştir.’”

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bilmiyorsan İngilizce, “El Kaide bağlantılı kişi” diyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – “El insaf! Şu anda DEAŞ’a gerek Suriye’de gerekse ülkemizde en ağır kaybı verdiren ülke Türkiye ve iktidar olmuştur.” Böyle konuştu.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Doğru. Operasyon yaptık, doğru.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bir itirazım yok. Şu anda ama şu anda.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, daha önce de yaptı operasyon. Karar ortada, çarpıtıyorsun. Bak belgeler orada.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Benim bugüne kadar burada savunduğum tez 2015 yılına kadardır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “Affiliated” diyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – 2015 yılına kadar Adalet ve Kalkınma Partisinin, bu Hükûmetin aldığı herhangi bir karar yoktur.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – “El Kaide affiliated” diyor. “El Kaide’yle bağlantılı örgütler listesi var orada, onlar orada.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Artı, İçişleri Bakanlığı da, Emniyet Genel Müdürlüğü de bu örgütü terör örgütü olarak tanımlamamıştır.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Karar orada, karar.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Emniyet Genel Müdürünün soruma karşılık olarak Darbe Komisyonundaki sözleri: “Türkiye IŞİD’i diye bir çalışmamız yok.” Burada yok. 2015 yılına kadar yok böyle bir çalışma.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Belge gösteriyor Osman, belge gösteriyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben belgeyi gördüm.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Yargıtayın 7 Nisan 2015 tarihli kararı.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sizin Resmî Gazete’niz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Burada, bakın, değerli arkadaşlar, kararı bozmuş ve göndermiş, diyor ki: “Türkiye IŞİD’iyle ilgili olarak hangi araştırmayı yaptın? Bu örgütün şeması ne?”

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – IŞİD terör örgütüyle onların mali bağlantılarının kesilmesi için mücadele, 10 Ekim 2013

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) - 10 Ekim 2013.

BAŞKAN - Lütfen efendim, lütfen laf atmayınız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Efendim, üç dakikadır laf atıyor ama olmaz ki ya.

BAŞKAN - Yani belli bir süre bekledim, lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Üç dakikadır ama benimle aynı hızla konuşuyor.

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ayıp ama ya gerçekten!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne alakası var canım?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, yaranız olmasa böyle gocunmazsınız.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne yarası, sana belgeyi gösterdi ya.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – 2015 yılına kadar böyle bir karar yok.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, var. Belgeyi gösterdi, var.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Sayın Erdoğan “şu an” demekle haklı ama 2017 öncesiyle ilgili olarak herhangi bir kayıt yok ve mücadele de yok, görmezden gelme var, destek var, lojistik destek var.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben belgeyi gördüm, belge var, merak etme, var.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Dünyanın bütün cihatçıları...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hiçbir şekilde destek yok, bu ülkeden IŞİD’e hiçbir şekilde destek olunmamıştır!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – ...Türkiye’nin kara sınırlarını hallaç pamuğu gibi yaparak Türkiye’den geçti ve...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bu ülke hiçbir şekilde IŞİD’e destek olmamıştır!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – ...Türkiye’de eylem yaptılar ve 2015 yılına kadar da destek olundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – IŞİD bir terör örgütüdür, DAESH bir terör örgütüdür, PKK terör örgütüdür; onu söyle.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Başkanım, müdahale eder misiniz.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, laf atmalar nedeniyle konuşmanız yeterince anlaşılmadı.

Size ilave bir dakika süre veriyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, Yargıtay kararı burada, 2015 yılına kadar Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetlerinin DEAH’a ve IŞİD terör örgütüne karşı bir mücadelesi olmamıştır, IŞİD terör örgütünü Türkiye’de terör örgütü olarak tanımlamamıştır, Bakanlar Kurulu kararı yok, Emniyet Genel Müdürlüğünün bir tanımlaması yok.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Doğru değildir, 10 Ekim 2013’te aldığı kararlar mücadele etmiştir. IŞİD’le mücadele yapmıştır, IŞİD’e destek vermemiştir.

BAŞKAN – Sayın Bak, lütfen efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Karar da burada, Resmî Gazete’de burada, tutanak da burada.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bunu tutanaklara geçirmeye çalışıyor. Bu ülke, IŞİD’le mücadele etmiştir, IŞİD’e hiçbir şekilde destek olmamıştır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – 2015 yılından sonra mücadele vardır, Türkiye’de de vardır, Suriye’de de vardır. O yüzden, Sayın Erdoğan’ın “Şu anda mücadele ediyoruz.” sözleri doğrudur.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bu ülke İŞİD’e hiçbir şekilde destek olmamıştır!

BAŞKAN – Sayın Bak, devam ederseniz tekrar ilave süre vermek zorunda kalacağım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Fark etmez, verin, verin.

BAŞKAN – Lütfen efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, o yüzden, Parlamentoyu doğru bilgilendirin.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, doğru bilgilendir, sen doğru bilgilendir!

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Resmî Gazete de burada, isteyene veririm.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanrıkulu.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Milletvekili elinde Resmî Gazete’yle bilgi veriyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 10 Ekim 2013’te karar alınmıştır, İŞİD’e destek olunmamıştır.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sayın Milletvekili elinde Resmî Gazete’yle bilgi veriyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Resmî Gazete orada, biz gördük, resmî bilgiyi gördük.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Tanrıkulu dünkü tutanaklara ilişkin...

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Elindeki ne?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evrak burada ya!

BAŞKAN – Sayın Bostancı, bir saniye, duyamıyorum sizi.

Sayın milletvekilleri...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kendi ülkenizi suçluyorsunuz ya!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Tanrıkulu, dünkü tutanaklara ilişkin açıklama yapma talebiyle söz aldı.

BAŞKAN – Evet.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Ülkeyi değil, basiretsiz Hükûmeti!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ülkeyi suçluyorsunuz!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Daha sonra dün yaşanan bir tartışmaya atıfla bizim grup başkan vekilimizin yanlış bilgi verdiğini söyledi.

BAŞKAN – Evet Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bu açık bir sataşma.

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika süreyle söz veriyorum.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun geçen tutanak hakkında yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Sayın Tanrıkulu'nun göstermiş olduğu Bakanlar Kurulu kararı, terörün en önemli ayağı olan mali organizasyonlara ilişkin terör örgütlerinin listelerine ait, onları tanımlayan bir karardır ve bunun içinde IŞİD vardır, DAİŞ vardır. Dolayısıyla bu karar... “Terör” dediğiniz bir taraftan silahla olur, diğer taraftan mali “network” marifetiyle yürütülür. Her terör örgütünün bir sosyal, iktisadi temele dayandığını biliyoruz ve siz terörle mücadele ederken bir, onun silahlı güçlerine karşı mücadele edersiniz; iki, onun mali yapılarına karşı bir mücadele sergilersiniz. Türkiye bu kararıyla DAİŞ'i bir terör örgütü olarak görerek buna karşı mücadelenin önünü açıyor. Bu, idari bir tanımlamadır; aynı zamanda, hukuki tanımlama için Türkiye yargısının, birtakım olaylar yaşanması veya bu olaylara tevessül edildiğine dair emareler ortaya çıkması, hukuka intikal etmesi ve neticede karar alması gerekir. Yargısal olarak DAİŞ'le mücadele ve onun bir terör örgütü olarak tanımlanması ile idari olarak tanımlanması arasında elbette bir fark olacaktır.

İkincisi: Türkiye Müslüman bir ülke. Muhafazakâr iktidarların İslam'a bakışı, demokrasi ve özgürlükler temelinde halk rızası ve iradesiyle iktidara gelmek ve dünyayla evrensel referanslar çerçevesinde ilişkiler kurmak şeklindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Herhangi bir şekilde maceraperest eğilimlere girerek silah marifetiyle iş yapmaya kalkanlarla ne Türkiye'deki muhafazakârların ne de dünyanın başka yerlerindeki aynı çizgide olan insanların bir ilişkisi yoktur. Herkes bu değerlendirmeyi doğru ve tutarlı yapsın. Herkesi aynı torbaya koyma anlamına gelebilecek değerlendirmelerde bulunmasın.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Benim söylemediğim bir konuyla ilgili olarak, kastetmediğim bir konuyla ilgili olarak bana atfen konuştu. Düzeltmem lazım.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, nedir o?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, bakın, yani bir cezai tanımlama var, idari tanımlama diye bir şey yok. Ben burada Yargıtay kararını söyledim ama bununla ilgili bir şey söylemedim. O yüzden, bunu düzeltmem lazım kürsüde efendim.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, bir sataşma yok burada. Sayın Bostancı bir açıklama yaptı.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, açıklama getireyim o zaman, yerimde açıklama getireyim.

BAŞKAN – Buyurunuz, yerinizden bir dakika süreyle söz vereyim size.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- *İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elimde Yargıtayın 7 Nisan 2015 tarihli kararı var, o kararda şunu söylüyor: 3713 sayılı Yasa'nın 1'inci maddesi ve TCK'nın 314'üncü maddesi uyarınca bu örgütü sen tanımladın mı? Bunu soruyor ve kararı bozuyor. Bakın, FETÖ'yle ilgili olarak, 2015 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü terör örgütleri listesine aldı, o zaman bir Yargıtay kararı yoktu onunla ilgili olarak ama Emniyet Genel Müdürlüğü listeye aldı ve terör örgütü olarak kabul etti.

Ben dört yıldır bu Parlamentoda bunun mücadelesini veriyorum. Neden Emniyet Genel Müdürlüğü “Türkiye IŞİD’i” adlı bir örgütünü terör örgütleri listesine almadı? Neden almadı, neden tanımlamadı ve neden IŞİD’le Türkiye’de mücadele etmedi, bunu soruyorum ama bugüne kadar bana verdikleri bir yanıt yok; yanıltıcı bir biçimde uluslararası sözleşme uyarınca imzalamak zorunda oldukları bu Resmî Gazete’yi gösteriyorlar. Bu Resmî Gazete’de Maliye Bakanlığı görevli kılınmış, dolayısıyla tamamen yanlış, 2015 yılına kadar da mücadele etmediler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanrıkulu.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, önergeleri ayrı ayrı okutacağım.

Birinci ve ikinci sırada okutacağım Meclis araştırma önergeleri 500 kelimeden fazla olduğu için önergelerin özeti okunacaktır ancak önergelerin tam metni tutanak dergisinde yer alacaktır.

IX.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ**

1.- *HDP Grup Başkanvekili Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, 2016/4 sayılı Millî Güvenliği Tehdit Eden Örgüt ve Yapılarla İrtibatlı Kamu Çalışanları Hakkında Genelge'nin hukuki durumunun ve kamusal emek alanında yaratacağı tahribatın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/571) (x)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başbakanlık tarafından, 17/2/2016 tarihli (2016/4) sayılı “Millî Güvenliği Tehdit Eden Örgüt ve Yapılarla İrtibatlı Kamu Çalışanları” konulu yayımlanan genelgenin hukuki durumunun ve kamusal emek alanında yaratacağı tahribatın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Çağlar Demirel

Diyarbakır

HDP Grup Başkanvekili

Gerekçe Özeti:

Başbakanlık tarafından 17/2/2016 tarihli (2016/4) sayılı “Millî Güvenliği Tehdit Eden Örgüt ve Yapılarla İrtibatlı Kamu Çalışanları” konulu bir genelge yayımlandı. Genelge birçok husus bakımından hukuka aykırı olduğu gibi ciddi hak kayıplarına da neden olacaktır.

(x) (10/571) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin tam metni tutanağa eklidir.

Kamu çalışanlarının ödev ve sorumlulukları Devlet Memurları Kanunu'nun (DMK) 6'ncı ve devamı maddelerinde sıralanmıştır. Bu maddeler ve özellikle vurgulanan devletin ve ülkenin menfaatlerini koruma yükümlülüğü, DMK'nın 7'nci maddesinde "Tarafsızlık ve devlete bağlılık" başlığı altında hüküm altına alınmıştır.

Genelgenin yineleyerek vurguladığı hususlar darbe döneminin tüm siyasi hareketleri, düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüklerini baskılayan havasında kanun metnine eklenmiş olan hususlardır.

Genelgede kamu görevlilerinin, "hizmet içi ve dışındaki davranışlarının kamu görevliliği ile bağdaşması" zorunluluğuna yapılan vurgu ve aksi şekilde davranan kişilerin adli ve idari yollarla takip edileceğinin belirtilmesi, kamu görevlilerinin, hayatlarının her alanında bir gözetim rejimine tabi tutulacaklarının göstergesidir.

Genelgedeki "legal görünüm altında illegal faaliyet yürüten yapılarla mücadele" ibaresi, hak ve özgürlükler rejiminin temel ilkeleriyle uyuşmamaktadır. Yasal olarak kurulmuş bir dernek veya benzeri başka bir örgütlenmenin faaliyetlerini illegal olarak etiketlemek örgütlenme özgürlüğünü sınırlar niteliktedir. Eğer legal yapının altında illegal faaliyet yürütülmekteyse bu faaliyetlerin tespiti ve kovuşturulması için devlet mekanizmasının yapabilecekleri ceza ve ceza muhakemesi mevzuatında açıkça belirtilmiştir.

İllegal örgüt ve yapıların emir ve talimatıyla hareket etmek ve örgütlere yardım etmek de aynı şekilde, ceza hukuku kapsamında ele alınmış, sınırları ve hukuki mahiyetleri belirlenmiş fiillerdir. Ancak uygulamada, alelade bir toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılmak, örgüt talimatıyla hareket etmek olarak yargılanabilmektedir. Herhangi bir örgütle bağlantısı olmayan kişiler sadece demokratik bir haklarını kullandıkları için mevcut sistemde mahkûm edilebilmektedirler.

Tipki ceza hukuku rejiminde olduğu gibi idari cezalarla ilgili ilkeler de bellidir. Kanunsuz suç ve ceza olmayacağı ilkesi yani kanunilik prensibi idari cezalar için de geçerlidir. Bir kamu görevlisinin, fiili nedeniyle idari soruşturmaya tabi tutulabilmesi ve karşılığında disiplin cezası alabilmesi için bu fiillerin DMK'nın 125'inci maddesinde düzenlenmiş olması gerekir. Burada bulunmayan hiçbir fiilden dolayı kamu görevlileri hakkında soruşturma açılmaz. Genelgede sayılan maddeler bu kapsamda belirlenen sınırı aşar nitelikte oldukları için hukuka aykırıdır. Zira genelgeyle idari soruşturmayı gerektiren bir fiil belirlenemeyeceği gibi genelgedeki bir hüküm, normlar hiyerarşisi gereği kanunla çizilmiş sınırı aşamaz.

Genelgede belirtilen hususlar 28 Şubat döneminde olduğu gibi hukuki mevzuatın bir kenara bırakılarak andıçlar, genelgeler, sözlü talimatlarla muhalif kesimler üzerinde baskı oluşturulduğu dönemlerdeki uygulamaları hatırlatmaktadır.

Genelge daha yayınlanmadan binlerce muhalif kamu emekçisinin sürgün edildiği, yüzlercesinin işten çıkartıldığı bilinmektedir. Ayrıca hâlihazırda kişisel sosyal medya paylaşımlarından, çocuklar ölmesin diye, Ankara katliamında yaşamını yitiren arkadaşlarının anısına eylem ve etkinliklere katıldığı, grev hakkını kullandığı için çok sayıda kamu emekçisi hakkında adli ve idari soruşturma başlatılmış durumda. Bu genelgeyle kamu emekçilerinin en ufak bir itirazı "terör suçu" kapsamına alınmak ve kamu emekçileri sindirilmek istenmektedir.

Genelgeyle muhbirlik artacak, emekçilerin kişisel sosyal hesaplarındaki paylaşımlar, yorumlar, sendikal aidyetler, yaşam tarzları, fikir ve düşünceler soruşturma ve cezai işlemlere gerekçe yapılması yoğunlaşacaktır. Başbakanlık genelgesi bu baskının ve yönelimin sınır tanımaz bir şekilde artacağını, yaygınlaşacağını göstermektedir. Bu bağlamda, genelgenin hukuki durumunun ve kamusal emek alanında yaratacağı tahribatın tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

2.- Van Milletvekili Lezgin Botan ve 22 milletvekilinin, 16 Ağustos 2015 tarihinden beri uygulanan sokağa çıkma yasağı kararlarının Anayasa'ya ve uluslararası sözleşmelere uygunluğunun, bu kararların uygulanmasında ortaya çıkan yaşam hakkı ihlalleri ile vatandaşların yaşadığı maddi ve manevi zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/572) (x)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye’de 16 Ağustos 2015 tarihinden beri uygulanan sokağa çıkma yasağı kararlarının Anayasa’ya ve Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri hükümlerine uygunluğu ile bu kararların uygulanmasında ortaya çıkan yaşam hakkı ihlalleri ile vatandaşların yaşadığı maddi ve manevi zararların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci İç Tüzük’ün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

1) Lezgin Botan	(Van)
2) İdris Baluken	(Diyarbakır)
3) Filiz Kerestecioğlu Demir	(İstanbul)
4) Garo Paylan	(İstanbul)
5) Hüda Kaya	(İstanbul)
6) Müslüm Doğan	(İzmir)
7) Ali Atalan	(Mardin)
8) Erol Dora	(Mardin)
9) Mithat Sancar	(Mardin)
10) Ahmet Yıldırım	(Muş)
11) Burcu Çelik	(Muş)
12) Besime Konca	(Siirt)
13) Kadri Yıldırım	(Siirt)
14) Aycan İrmez	(Şırnak)
15) Faysal Sarıyıldız	(Şırnak)
16) Ferhat Encu	(Şırnak)
17) Leyla Birlik	(Şırnak)
18) Dilek Öcalan	(Şanlıurfa)
19) İbrahim Ayhan	(Şanlıurfa)
20) Osman Baydemir	(Şanlıurfa)
21) Alican Önlü	(Tunceli)
22) Nadir Yıldırım	(Van)
23) Tuğba Hezer Öztürk	(Van)

(x) (10/572) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin tam metni tutanağa eklidir.

Gerekçe Özeti:

16 Ağustos 2015 tarihinde Muş Valiliğince 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/C maddesini gerekçe göstererek Varto ilçesinde uygulamaya koyduğu sokağa çıkma yasakları bugüne kadar 7 kentin 20 ilçesinde onlarca mahalleyi kapsayacak şekilde 57 kez ilan edilmiştir. Toplamda 418 gündür sürdürülen sokağa çıkma yasakları şu an Cizre, Silopi, İdil ve Sur olmak üzere 4 ilçede devam etmektedir. Yasakların bittiği ilan edilen yerlerde ise alınan sıkı güvenlik önlemleri devam etmektedir.

Sokağa çıkma yasaklarının ilan edildiği yerleşim yerlerinde toplamda 200 binden fazla kişinin evlerini terk ettiği, aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu yüzlerce yurttaşın hayatını kaybettiği yönündeki bilgiler kamuoyuna yansımaktadır.

Anayasa'nın 13'üncü maddesi temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasının ancak kanunla olabileceğini belirtmiştir. İl İdaresi Kanunu'nda ise sokağa çıkma yasağı ilan etme yetkisi düzenlenmemiştir.

Bu durum valilerin İl İdaresi Kanunu'nun 11/C maddesine dayanarak sokağa çıkma yasağı ilan etmesinin Anayasa'nın 13'üncü maddesine aykırı olduğunu göstermektedir. Yine, Kanun'da yer almayan bir yetkinin kullanılması Anayasa'nın 7'nci maddesindeki "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez." hükmüne de aykırıdır. Zira sokağa çıkma yasağı yetkisi Kanun'da açıkça yer alması gereken bir yetki olup yorum yoluyla bu yetkinin çıkarılmasının yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesine de aykırı olduğu açıktır. Yorum yoluyla hakların sınırlandırılması veya durdurulması kabul edilirse Anayasa'nın 6'ncı maddesinde düzenlenen hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz hükmüne de aykırılık sonucu doğacaktır.

Sokağa çıkma yasaklarının seyahat özgürlüğünün kullanılmasını durduran, yurttışı ev hapsine mahkûm eden bir yasak olduğu ve bu yönüyle Anayasa'nın "Temel Hak ve Hürriyetlerin Durdurulması" başlıklı 15'inci maddesinde ifade edilen şekil ve şartlar yerine getirilmeden uygulanması mümkün olmayan bir durumdur.

Anayasa'nın 15'inci maddesi temel hak ve özgürlüklerin durdurulmasındaki rejimi göstermiştir. Buna göre: "Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir"

Anayasa'nın 15'inci maddesinde sayılan temel hak ve özgürlüklerin durdurulması yetkisi doğuran hâller savaş, seferberlik, sıkıyönetim ve olağanüstü hâldir. 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu ve 2935 Sayılı Olağanüstü Hal Kanunu temel hak ve özgürlüklerin durdurulması yetkisi tanımaktadır.

Sokağa çıkma yasağı yetkisi 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'nda sıkıyönetim komutanına tanınan bir yetkidir. Yasa'nın 3/1 hükmüne göre sıkıyönetim komutanı; sokağa çıkmayı kayıtlamak ve yasaklamak ve gerektiğinde sivil savunma tedbirlerinin tümünü veya bir kısmını aldırma yetkisine sahiptir. Sokağa çıkma yasağı yetkisi 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'nda ise olağanüstü hâl bir ili kapsıyorsa il valisine, birden çok ili kapsıyorsa bölge valisine tanınan bir yetkidir. Kanun'un 11/a maddesine göre olağanüstü hâl valisi, sokağa çıkmayı sınırlamak veya yasaklamak yetkilerine sahiptir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun çıkarılmasından sonraki dönemde Türkiye Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne (AİHS), Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'ne (BM MSHS) ve temel hak ve özgürlükleri içeren birçok insan hakları belgesine taraf olmuştur. Bu sözleşmelerde de

hakların sınırlandırılması ve durdurulması rejimi ayrıntılı bir biçimde düzenlenmiştir. Bunlardan AİHS madde 15 hükmü taraf devletlere olağanüstü hâllerde yükümlülükleri askıya alma yetkisi tanımıştır. Olağanüstü hâl ilanı gerektiren sokağa çıkma yasakları, hakların durdurulması veya askıya alınması rejimlerinde Avrupa Konseyi Genel Sekreterini bilgilendirmek yükümlülüğünü içeren AİHS'in 15'inci maddesinin de dolaylı ihlali sonucunu doğurmaktadır.

Her şiddet hareketinde olağanüstü hâl veya sıkıyönetim ilan edilmesinin yurttaşların diğer temel hak ve özgürlüklerine de hâlel getireceği açıktır. AİHS'in "Hakları Kötüye Kullanma Yasağı" başlıklı 17'nci maddesi bu nedenlerle taraf devletlere "Bu sözleşme hükümlerinden hiçbiri, bir devlete, topluluğa veya kişiye, sözleşmede tanınan hak ve özgürlüklerin yok edilmesine veya burada öngörüldüğünden daha geniş ölçüde sınırlandırmaya yönelik bir faaliyete girişme ya da eylemde bulunma hakkını verir anlamında yorumlanamaz." yükümlülüğü getirmektedir. Yine, AİHS'in "Hakları Sınırlama Ölçülerinin Kullanılma Sınırı" başlıklı 18'inci maddesi de taraf devletlere bu sözleşmenin hükümleri gereğince, sözü edilen hak ve özgürlüklere getirilen sınırlamalar ancak öngörülen amaçlar için uygulanabilir yükümlülüğü getirmektedir. Bu nedenle sokağa çıkma yasağı yurttaşların can ve mal güvenliği açısından mutlak gerekli ise Anayasa ve uluslararası sözleşmelerde ifade edilen şekil ve şartlar çerçevesinde gerekli düzenlemeler yapılmak suretiyle yasal bir yetkiye dönüştürülebilir. Olağan dönemlerde olağanüstü hâl ve sıkıyönetim rejimlerinin kullanabileceği yetkilerin kullanılması hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmayan bir durumdur.

Dört yüz on sekiz gündür sürdürülen ve yasal dayanağı tartışmalı olan sokağa çıkma yasağı kararlarının uluslararası insan hakları sözleşmelerine ve Anayasa'ya uygunluğu ile bu kararların uygulanmasında ortaya çıkan yaşam hakkı ihlalleri ile vatandaşların yaşadığı maddi ve manevi zararların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ediyoruz.

3.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara ve 27 milletvekilinin, Boğaçayı Projesi'nin yaratacağı doğal tahribatın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/573)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Antalya Boğaçayı'nda yapılması planlanan projenin sahil şeridinin doğal yapısına etkilerinin, yer altı sularında yaratacağı sonuçların ve proje kapsamında düşünülen yapılaşmanın insan ve doğa üzerinde oluşturacağı olumsuz etkilerin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ederim.

1) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
2) Kadim Durmaz	(Tokat)
3) Mazlum Nurlu	(Manisa)
4) Vecdi Gündoğdu	(Kırklareli)
5) Şenal Sarıhan	(Ankara)
6) Ceyhun İrgil	(Bursa)
7) Kemal Zeybek	(Samsun)
8) Orhan Sarıbal	(Bursa)
9) Tur Yıldız Biçer	(Manisa)
10) Gülay Yedekci	(İstanbul)
11) Kazım Arslan	(Denizli)

12) Yakup Akkaya	(İstanbul)
13) Akif Ekici	(Gaziantep)
14) Türibi Kayan	(Kırkırelı)
15) Muharrem Erkek	(Çanakkale)
16) Mahmut Tanal	(İstanbul)
17) Mustafa Hüsnu Bozkurt	(Konya)
18) Haydar Akar	(Kocaeli)
19) Gaye Usluer	(Eskişehir)
20) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
21) Tekin Bingöl	(Ankara)
22) Çetin Arık	(Kayseri)
23) Mustafa Ali Balbay	(İzmir)
24) Nihat Yeşil	(Ankara)
25) Ali Haydar Hakverdi	(Ankara)
26) Ali Şeker	(İstanbul)
27) Tahsin Tarhan	(Kocaeli)
28) Didem Engin	(İstanbul)

Gerekçe:

Antalya Boğacıyı ve havzası için düşünölen, kamuoyuna yerel makamlar tarafından Antalya'nın asrın projesi gibi ifadelerle lanse edilen proje, ilk etapta mevcut Boğacıyı'nın ıslahı ve çevresinin düzenlenmesi amacı yaratsa da planlanan projenin çevreye vereceğı zararlar göz ardı edilmektedir. Boğacıyı Antalya'nın ve dünyanın en güzel kumsallarından biri olan Konyaaltı Plajı'nın da bulunduğı noktadan denize dökölmektedir. Boğacıyı havzası için düşünölen proje kapsamında, Boğacıyı başta olmak üzere çevresi görece iyileştirilecektir ancak bu planlanan iyileştirme planlarında göz ardı edilen çok fazla nokta vardır. Bu proje kapsamında ilgili meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine başvurulmakta ama dikkate alınmamaktadır. AKP iktidarının ve yerel yönetimlerinin yenileme kavramına yükledikleri anlam yeni rant alanı sağlamak olarak algılanabilir. Yabancı yatırımcıların, özellikle de Basra Körfezindeki Arap Ülkelerinin projeye yatırım yapacağı ve bu bölgenin yeni rant alanları sağlayacağı açıkça öngörölebilmektedir.

Boğacıyı Projesi'nde bilimsel verilerin dikkate alınması gereklidir. Çünkü Boğacıyı Projesi kapsamında yapılması planlanan mega yat limanının Konyaaltı Plajı'na vereceğı zarar bilimsel raporlarda yer almaktadır. Boğacıyı'na yapılacak yat limanı Konyaaltı Plajı'nın doğal yapısını ve plajı kullanan vatandaşlar açısından risk oluşturacaktır. Boğacıyı'nın proje sonrası yapısında, Boğacıyı'nın batı yakası tamamen liman alanı olarak konumlandırılacak ve sahil yok olacaktır. Bu etki sonucu sahil şeridinin doğu yakası da zaman içinde tahrip olacak ve kumsal yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalacaktır. İnşaat Mühendisleri Odası Antalya Şubesi tarafından yapılan açıklamalarda Konyaaltı Plajı'nda 1934'teki bir topoğrafik fotoğrafla 2010 yılına ait bir uydu fotoğrafı karşılaştırıldığında Boğacıyı'n denize dököldüğü alan etrafında büyük bir kumsalın yok olduğı, kumulların yerini denizin aldığıının göröldüğü ve sahildeki kaybın 70 metreye yakın olduğı belirtilmektedir.

Boğacıyı havzası mutlak 1'inci ve 2'nci derece yer altı suyu koruma alanları üzerinde yer almaktadır, koruma alanlarında yapılacak inşa faaliyetleri yer altı sularına onarılamaz zararlar verecektir.

Yapılacak proje ile Boğaçayı'nda su kotu deniz seviyesinden aşağıya çekilerek uygun hâle getirilerek teknelerin içeri girebilmesi sağlanacak, bu yüzden teknelerin oluşturacağı kirlilik nedeniyle çevresel faktörler dikkate alınmamaktadır. Boğaçayı yer altı sondaj kuyularındaki suların tuzlanması neticesinde tatlı su kaynaklarının da tehlikeye girebileceği iddiaları mevcuttur. Yer altı sularındaki tuzlanma sonucu kullanım suyu ve tarımda kullanılan suyun kullanılamama riski mevcuttur. Boğaçayı Projesi şehrin altyapı ve üst yapısına uygun olmak zorundadır ancak bu uygunluk aynı zamanda doğal çevreyi etkilememelidir, bilimsel verilerin ve ilgili oda ve STK'ların görüşleri mutlaka dikkate alınmalıdır, doğada yaratacağınız bir tahribatın sonuçları ne yazık ki yıkıcı olabilmektedir. Deniz seviyesi yükselmesi, fırtına ve taşkın gibi doğal olayların yaratacağı olumsuzluklar detaylı senaryolarla incelenmemiştir. Oluşacak doğal afetler sonucu oluşacak yıkım istenmeyen üzücü olaylara yol açabilir.

Boğaçayı Projesi için gerekirse yapılacak proje için yurt içi ve yurt dışından bilim insanlarının görüşlerini de içeren bir çalıştay düzenlenmeli ve teknik imkânlar doğrultusunda yeni bir proje hayata geçirilmelidir. Yerel makamların müteahhit zihniyetinden kurtulması evrensel normlarda insan ve doğanın uyumunu dikkate alan çalışmalar yapması gereklidir. Mevcut Boğaçayı Projesi'nin yaratacağı doğal tahribatın insanlar ve şehir yaşamına etkileri uzun yıllar sonra daha net görülecektir, bu yüzden ki mevcut projenin yaratacağı doğal tahribatın Antalya iline vereceği zararların araştırılması elzemdir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının yedi tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

B) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Anayasa Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1077)

16/06/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Anayasa Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısının aranmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Evet, karar yeter sayısını arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyor.

Kapanma Saati : 15.11

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.21****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU (Hatay)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Anayasa Komisyonunun tatil ve ara vermede çalışabilmesine dair Başkanlık tezkeresinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştır.

Şimdi tezkereyi ikinci kez oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

Tezkerelerin okunmasına devam ediyoruz.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Adalet Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1078)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Adalet Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük’ün 25’inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Anayasa ve Adalet Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1079)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Anayasa ve Adalet Komisyonu üyelerinden kurulu Karma Komisyon Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük’ün 25’inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler...Kabul etmeyenler...Kabul edilmiştir.

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1080)

16/6/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1081)

16/6/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Dilekçe Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1082)

16/6/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair taleplerinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1083)

16/6/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının milletvekillerinin izin talepleri ile ödenek ve yolluklarına ilişkin bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

8.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Van Milletvekili Tuğba Hezer Öztürk ile Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız'ın izin talepleri ile ödenek ve yolluklarıyla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı kararlarına ilişkin tezkeresi (3/1084)

16/6/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 15 Haziran 2017 tarihli toplantısında milletvekili izin talepleri ile ödenek ve yolluklarına ilişkin olarak ekli hususlar kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun onayına ayrı ayrı sunulur.

Saygılarımla.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, Başkanlığın okunan tezkeresine konu Başkanlık Divanı kararlarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım:

Başkanlık Divanının Genel Kurula Sunulacak İzin Talepleri İle Ödenek Ve Yolluklara İlişkin 15/6/2017 Tarihli Kararları

(Başkanlık Divanı Kararlarının İlgili Kısımı)

1) Van Milletvekili Tuğba Hezer Öztürk'ün, gerek kendisinin ve siyasi partisinin bildirimlerinden gerekse Genel Kurulun 30/5/2017 tarihli 98'inci Birleşiminde alınan karar ve alenileşen sair olgular mucibince İkinci Yasama Yılı Ocak, Şubat, Mart ve Nisan döneminde yurt dışında bulunduğu ve Genel Kurulun 37 birleşimine katılmadığının sabit olduğu tespitiyle, Sayın Milletvekilinin devamsız olduğu tespit edilen dönemin aralıksız iki ayı aşması sebebiyle İç Tüzük'ün 154'üncü maddesi hükmü kapsamında 1 Ocak ile on beş günlük ara verme sürecinin başladığı 21 Mart gününe kadar olan dönem için iki ay yirmi bir günlük ödenek ve yolluğunun verilmemesinin Genel Kurula teklif edilmesine,

karar verildi."

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) - Sayın Başkan, oylamadan önce...

BAŞKAN – Sayın Kürkcü...

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, bu, bizim partiye tebliğ edilmiş ya da grubumuzun bilgisine sunulmuş değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Partiyle alakalı değil efendim, milletvekiliyle alakalı iş.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Dolayısıyla, bununla ilgili bir görüşme yapmamız için bir süre verilmesini rica ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkanlık Divanında görüşülen bir iş bu.

BAŞKAN - Sayın Kürkcü, şimdi okutup oylarınıza sunduğum bu tezkere Başkanlık Divanı toplantısında kararlaştırılan bir husustur. Başkanlık Divanında siyasi partilerin bütün temsilcileri bulunmaktadır. O çerçevede alınmış olan bu kararı bugün “Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları” bölümünde Genel Kurulun bilgisine ve onayına sunuyorum.

“2- Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız’ın, gerek kendisinin ve siyasi partisinin bildirimlerinden gerekse Genel Kurulun 30/5/2017 tarihli 98’inci Birleşiminde alınan karar ve alenileşen sair olgular mucibince İkinci Yasama Yılı Ocak, Şubat, Mart ve Nisan döneminde yurt dışında bulunduğu ve Genel Kurulun 37 birleşimine katılmadığının sabit olduğu tespitiyle, Sayın Milletvekilinin 3/3/2017-15/3/2017 tarihlerine ilişkin “seyahat edemez” doktor raporuna dayalı izin talebinin, bu raporun Hakem Hastanenin fenne uygun olmadığına ilişkin bildirimini, Sayın Milletvekilinin belirtilen dönemde kamuoyuna yansıyan birçok siyasi faaliyete katılımının bulunması ile yasama görevinin uzun süre yerine getirilmemesinin kamu yararına ters düşmesi dikkate alınarak reddinin İç Tüzük’ün 151’inci maddesinin (3)’üncü fıkrası uyarınca Genel Kurulun onayına sunulmasına,

karar verildi.”

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

“3 - Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız’ın devamsız olduğu tespit edilen birleşimlerin (önceki devamsızlık dönemiyle birlikte değerlendirildiğinde) aralıksız iki ayı aşması sebebiyle İç Tüzük’ün 154’üncü maddesi hükmü kapsamında 21 Şubat ile on beş günlük ara verme sürecinin başladığı 21 Mart gününe kadar olan dönem için yirmi dokuz günlük ödenek ve yolluğunun verilmemesinin Genel Kurula teklif edilmesine,

karar verildi.”

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

X.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- HDP Grubunun, Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, OHAL sürecinde akademisyen ve eğitimcilerin uğramış oldukları hak kayıplarının açığa çıkarılması ve OHAL KHK'larıyla ihraç edilen tüm akademisyen ve eğitim emekçilerinin görevlerine iade edilmeleri için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 16/6/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/6/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2017 Cuma günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Yıldırım

Muş

Grup Başkanvekili

Öneri:

16 Haziran 2017 tarihinde Muş Milletvekili Grup Başkanvekili Ahmet Yıldırım tarafından verilen 4846 sıra numaralı OHAL sürecinde akademisyen ve eğitimcilerin uğramış oldukları hak kayıplarının açığa çıkarılması ve OHAL KHK'leri ile ihraç edilen tüm akademisyen ve eğitim emekçilerinin görevlerine iade edilmeleri için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 16/6/2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi lehinde Garo Paylan, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, az önce elleri kaldırdınız indirdiniz ve Meclis tarihinde bir ilke daha imza attınız. Ben Sayın Ahmet Davutoğlu'nu Anayasa oylamasına burada oy vermesi dışında hiç görmedim, siz de görmediniz. Sizden 20 milletvekili daha sayarım, herhangi bir yetkili kurulunuzda olmamasına rağmen bir kere buraya gelmeyen milletvekilleri var.

LEZGİN BOTAN (Van) – Sayın Başkan...

GARO PAYLAN (Devamla) – Ama çoğunluk değil mi? Bugünler böyle...

BAŞKAN – Sayın Paylan, bir saniye...

Sayın milletvekilleri, efendim, lütfen... Sayın hatip kürsüde konuşuyor.

Devam ediniz.

GARO PAYLAN (Devamla) – ...çoğunluk sizsiniz, el kaldırırsınız, vekillikleri düşürürsünüz ama düşürdüğünüz vekillikler, yaptığınız mağduriyetler Meclise atılmış bombalardır arkadaşlar. Gün döner hesap döner, biliyorsunuz, bugün bize yarın size. Yaptığınız, milletvekilliğine yapılan bir itibar kaybıdır. Hep muktedir kalacak değilsiniz ama yaptığınız milletvekilliğine, Parlamente'ye maalesef büyük bir itibar kaybettiriyor. Ne diyeyim, Allah sizi ıslah etsin.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen kendine bak.

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, olağanüstü bir dönemden geçiyoruz. Evet, bir darbeden geçtik. Biz sizi uyardık, darbe geliyor dedik, dinlemediniz. Çünkü saraydaki irade de darbeyi bir anlayışla yürüyordu, ona paralel irade de darbeyi bir anlayışla yürüyordu ama ikisinin ortak bir düşüncesi vardı, ideolojik olarak birlikteliği vardı. Çünkü -biliyorsunuz- 2014 sonuna doğru barış süreci akamete uğradı, uğrar uğramaz Kürt meselesinde aldıkları pozisyon iki darbeyi anlayışın da aynıydı. Sonra çatışmalar, bombalar, manipölasyonlar... Sonunda darbeyi yaşadık biz sizi uyardığımız hâlde, “Demokratik siyasete dönün.” dediğimiz hâlde. Böyle olağanüstü dönemlerde o ülkenin Parlamentosunun ne yaptığı, o ülkeyi belirler. Hani, tabii ki, bir yerde bir muktedir olabilir, o muktedir darbeyi anlayışı sürdürmek isteyebilir ama ona had bildiren başka mekanizmaların olması gerekir. O mekanizmalar yoksa darbeyi anlayış suç işler ve bunu da sizin adınıza yapar, çoğunluk partisi adına yapar ve bugün işlenen her suç, emin olun, size yazacak. 1990'lı yılların muktedirleri vardı, bilirsiniz, onlar pek çok suçlar işlerlerdi ve bunu vatan adına, millet adına yaptıklarını söylerlerdi. Ama o gün işledikleri suçların hiçbir tanesini o dönemin muktedirleri şu anda sahiplenemiyorlar, hepsi utançla o dönemin vekili olduklarını dahi söyleyemiyorlar çünkü muktedirin yaptığı suç aynı zamanda da çoğunluk partisine yazır.

Maalesef, bu dönemde de olağanüstü bir dönemden geçiyoruz ve pek çok mağduriyet var. Değerli arkadaşlar, bu mağduriyetler yalnızca darbeyi anlayışa değil, muhalif gördüğünüz herkese karşı yapılıyor. Maalesef, bakın, kanun hükmünde kararnameyle ihraç edilen 102,551 kamu personeli var. Bunların içinde binlerce akademisyen var. Bu akademisyenlerden 2'si bir eyleme başladı. Biliyorsunuz, kimisi karşı karşıya kaldığı mağduriyete karşı sessizliğe bürünür, kimi de: “Ben bu haksızlığa tahammül edemiyorum.” der isyan eder, bu isyanını göstermek için de bir eylem yapar. Nuriye Gülmen ve Semih 9 Kasım günü Ankara'da, İnsan Hakları Anıtı önünde oturma eylemine başladılar. Daha sonra da açlık grevine başladılar değerli arkadaşlar. Bugün açlık grevlerinin 100'üncü günü, farkında mısınız? Kendileri onlarca gün, o İnsan Hakları Anıtı'nın önünde yalnızca “İşimi geri istiyorum.” dedi çünkü bir haksızlığa uğradıklarını söylediler. Sizler bazı görüşmeler yaptınız, vaatlerde bulundunuz ama ne hikmetse saraydaki irade vicdanlarınızın harekete geçmesi yönünde maalesef sizleri büyük bir vesayet altında bırakıyor. Oysa 2 insanın hayatı pek çok noktadan, bizim burada çıkardığımız pek çok yasadan çok daha önemli ama bugün 100'üncü günü. Nuriye ve Semih, göz göre göre eriyor arkadaşlar. Biliyorsunuz, 90'ıncı günü geçen açlık grevlerinden sonra artık ölüm sınırına yaklaşıyor. Nuriye ve Semih'in şu anda -söylemek istemiyorum ama- kasları erimiş durumda, iç organları geriye dönüşü olmayan noktada, işleyemez durumda. Nuriye şu anda yürüyemeyecek hâlde, kalem dahi tutamayacak hâlde. Semih'te de benzer pek çok emare var.

Değerli arkadaşlar, talepleri çok basit “Ben işime geri dönmek istiyorum.” diyor. Bununla ilgili bir komisyonumuz var, öyle değil mi? Bir komisyon var ama o komisyonun temmuz ayında başvuruları almaya başlayacağını söylüyorsunuz, temmuz ayında başvuruları alacak ve iki yıl görev yapacak. İki yılın sonunda kararlar vermeye başlayacak ve daha sonra idari yargı yolu açılacak, idari yargıda üç yıl bekleyecek, daha sonra akademisyenler, kamu görevlileri üç beş yıl Anayasa Mahkemesinde koşturacaklar, daha sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidecekler, üç beş yıl da orada sürünecekler. On yıl, on beş yıl sonunda adalet bulabilirlerse bulacaklar.

Şu gün gülümsüyorsunuz, ne güzel ama değerli arkadaşlar, 1990'lı yıllarda da pek çoklarınıza “terörist” dediler. Siz adalet aradınız, isyan ettiniz, daha sonra beraat ettiniz o sizin hakkınızda dava açanlar konusunda ama adalet geç kalmıştı, pek çok mağduriyetler oldu ama ölümden büyük mağduriyet yok. Birisi 28, birisi 34 yaşında olan 2 genç insan şu anda ölüyor arkadaşlar, ölüm aşamasında. Meclisin bununla ilgili ivedi adım atması lazım.

1990'lı yılların Mehmet Ağar'ı her hak talebinde şöyle derdi: “Onlar terörist.” Hani “Mevzubahis vatansa gerisi tefferruattır.” söylemiyle vicdanları köreltmek isterdi ve becerirdi. Oysa 1990'lı yılların mağdurlarının bugün hikâyelerini okuyorsunuz, “Bu nedir kardeşim, bu nasıl bir adaletsizlikmiş?” diyorsunuz. Bugün de vakanüvis her şeyi yazıyor ve her şeyi size yazıyor arkadaşlar. Eğer ki Nuriye ve Semih ölürse -Allah korusun- hayatlarını kaybederlerse bunlar -biz elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz ama- önce sizin, hepimizin boynumuzun borcu olacak. Size yazacak arkadaşlar, vakanüvis bütün bunu size yazacak. Bu konuda parmaklarınızı kımıldatacak mısınız?

1990'lı yılların Mehmet Ağar'ı var da bu yılların, bu zulmün bir aktörü olmaz mı? Süleyman Soylu Nuriye ve Semih tutuklandığında -hani terör örgütü üyeleriymiş- hiçbir sabıkaları olmadığı hâlde masumiyet karinesini yok sayarak gözaltına alınanları anında terör örgütü üyesi olarak yaftaladı, aynı 90'lı yılların Mehmet Ağar'ı gibi. Aynı 90'lı yılların Mehmet Ağar'ı bugünlerin Süleyman Soylusu ve siz de maalesef bunlara yedekleniyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, davanın ilk duruşmasını da ne zamana verdiler biliyor musunuz? 14 Eylül 2017 yani bundan üç ay sonrasına verdiler. Nuriye ve Semih'in üç ayı daha yok arkadaşlar ve hapishane koşullarında biliyorsunuz, enfeksiyon kapmak da bu açlık grevindeki insanların ölümü de hızlanır. Gelin, bununla ilgili ivedi tedbir alalım. Bu komisyonun işlemlerini beklemeyelim arkadaşlar, biz bir araştırma komisyonu ihdas edelim. Öncelikle Nuriye ve Semih'i kurtaralım, canlarını kurtaralım, daha sonra 101 bin kamu görevlisiyle ilgili adımların ivedi atılmasını sağlayalım.

Değerli arkadaşlar, 40'ın üzerinde kamu görevlisi intihar etti. 90'lı yıllarda da intihar edenler olmuştu, daha sonra onların masum olduğu ortaya çıktı. FETÖ'cü diye yaftaladığınız bazı insanların, intihar ettikten sonra masum oldukları ortaya çıktı. Bunlarla ilgili parmaklarınız, vicdanlarınız kımıldayacak mı acaba? Bu dönem yaptığınız ve yol verdiğiniz her şey; bakın, tekrarlıyorum, her şey, iktidar partisine yazılacak arkadaşlar. Bu anlamda, bu dönemde yaptıklarınızla ilgili hayırla yad edilmek istiyorsanız, öncelikle sembol olmuş Nuriye ve Semih'le ilgili adım atmakla başlayalım derim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Önerinin aleyhinde Hurşit Yıldırım, İstanbul Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Yıldırım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

HDP grup önerisi aleyhinde söz almış bulunmaktayım.

Grup önerisinde KHK'yla ihraç edilen akademisyen ve eğitimcilerin görevlerine iade edilmeleri için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılması talep edilmiştir.

Türk siyasi tarihinin en büyük buhranlarından bir tanesi de darbelerdir. Parlamenter siyasi hayata geçtiğimiz günden itibaren hep siyaset ve millî irade baskı altında tutulmuştur. Adnan Menderes'in yerli ve millî bakış açısıyla milletiyle kucaklaşmasından, devleti ve milletin büyümesinden rahatsız olanlar 27 Mayıs darbesiyle darbeler tarihini başlatmışlardır. Her on yılda bir darbelerle mağdur olan Türkiye

15 Temmuzda bu defa hain FETÖ'nün darbe girişimine karşı dik durmuş, darbecilere boyun eğmemiş, istikbalini ve istiklalini yitirmemiştir. 15 Temmuz darbe girişimi öncesi bürokratik tüm birimlere sızan FETÖ'nün hayalini topyekûn milletimiz bir gecede tarihe gömmüştür. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın 15 Temmuz darbe girişimine kadar MİT olayı, 17-25 Aralık darbe girişimi, Gezi olayları gibi sayısız darbe girişimlerini atlatması, vesayet güçlerinin beklemediği refleksleri göstermesi, her daim milletin verdiği millî iradeye sahip çıkması, liderlik karizması ve dik duruşu millete güç ve güven vermiştir. İlk defa bir darbe girişimi karşısında önceki alışkanlıklar gibi teslim olan değil, tam aksine, darbeye karşı çıkan bir lider etrafında millet topyekûn birleşmiştir. Siyasi tarihimizde 27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylülde cuntacıların Silahlı Kuvvetlerdeki bir kısım unsurları kullanarak ülke yönetimine el koyma geleneği 15 Temmuzda Recep Tayyip Erdoğan'ın cep telefonundan televizyonlara bağlanarak milletine "Ben halkın gücünün üstünde bir güç tanımadım. Milletimi havaalanlarına, meydanlara çağırıyorum." çağırısıyla milyonlar anında sokaklara dökülmüş ve ilk defa silahlı bir darbe girişimi de püskürtülmüştür. 15 Temmuzdan sonra bütün siyasi partilerin millî iradeye sahip çıkmasını ve darbe girişiminden hemen sonra partiler tarafından kaleme alınan ortak bildiriye de anlamlı buluyorum.

Sayın milletvekilleri, OHAL sadece ulusal güvenliğimizi ve ülkemizi tehdit eden FETÖ, PKK, PYD, DAESH gibi terör örgütlerinin faaliyetlerine karşı alınmış yasal ve hukuki bir uygulamadır, AK PARTİ iktidarlarından çok önce de zaman zaman başvurulmuş Anayasal bir tariftir. 15 Temmuz hain FETÖ darbe girişiminden sonra hiçbir şey olmamış gibi davranamayız, 15 Temmuzda bize destek veren milletimizin isteklerini görmezlikten gelemeyiz. 15 Temmuz, Türkiye için yeni bir milattır.

15 Temmuz darbe girişiminden sonra, hepimizin bildiği gibi, ülkemiz bambaşka bir döneme girmiştir. Olağanüstü durumlarda olağanüstü kararlar almak ve olağanüstü kararları da yıldırım hızıyla almak gerekmektedir. Olağanüstü dönemlerde de olağanüstü kurallar geçerlidir. Devletin demokratik işleyişini bozma tehdidi taşıyan kamu personeli ve unsurlarının bürokrasiden de temizlenmesi gerekir. Başka bir ifadeyle devlete sadakatle bağlı olmayan bürokrasi ile devletin beraber çalışması beklenemez.

Sayın milletvekilleri, biraz önce bahsettiğimiz 15 Temmuz hain darbe girişimine ve terör eylemlerine karşı yine hukuk içerisinde Anayasa'mızın 119, 120 ve 121'inci maddelerinde ifade edilen OHAL düzenlemesini yürürlüğe koymak zaruri olmuştur. Böyle bir dönemde OHAL ve KHK düzenlemeleri yapılmayacaktır da ne zaman yapılacaktır? Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 15'inci maddesinde de bu mücadelenin hukuki kaynakları izah edilmiştir. Devletler kamu düzenini bozan, ulusal varlığını tehdit eden tehlikeler karşısında gerekli tedbirleri de almak durumundadır.

Sayın hatibin vicdani değerlendirmesi ülke gerçeklerine de uygun değildir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ölüyor diyoruz, ölüyor.

HURŞİT YILDIRIM (Devamla) – Sayın milletvekilleri, OHAL ve KHK düzenlemeleri toplumun gündelik rutin yaşantısını etkilememektedir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – 15 Temmuz Nuriye mi yaptı? Semih mi yaptı 15 Temmuz? İnsan birazcık utanır ya!

HURŞİT YILDIRIM (Devamla) – Tam aksine, vatandaşlarımızın gündelik hayatlarını sürdürmesi için uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlar Kurulunun OHAL kararını ve OHAL'in uzatılması kararını Parlamento tarafından onaylama ya da reddetme hakkımız da bulunmaktadır. Dolayısıyla gerek OHAL kararında gerekse KHK'larda Parlamentonun devrede olduğu İç Tüzük ve Anayasa gereği mevcut hükümlerin uygulandığı hukuk sisteminin işlediğini de ifade etmek gerekir.

Saygıdeğer milletvekilleri, son üç yılda bizim yaşadıklarımızın onda 1'ini dahi yaşamamış ülkeler OHAL ilan etmekten geri kalmadılar. Fransa Charlie Hebdo ve Paris katliamı gibi iki üzücü terör olayını da yaşamış ve hemen akabinde OHAL'e geçmiştir. İki yılı geçmiş olmasına rağmen hâlen OHAL kararı sürdürülmektedir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz insanları öldürüyorsunuz, insanları. Orada var mı böyle bir şey?

HURŞİT YILDIRIM (Devamla) – 12 Haziran 2016 günü Amerika'da Orlando'da bir gece kulübü saldırısı sonucu Florida eyaletinde olağanüstü hâl ilan edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kaç kişi ihraç ettiniz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İbrahim Kaboğlu ne yaptı 15 Temmuzda?

HURŞİT YILDIRIM (Devamla) – 23 Temmuz 2016 tarihinde Almanya'nın Münih kentinde bir alışveriş merkezinin etrafında ateş açılması sonucu 15 kişi hayatını kaybetmiştir. Yaşanan terör olayı sonrası Almanya da OHAL ilan etmiştir.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Almanya'da OHAL ilan edilmedi. Almanya'da ne zaman OHAL ilan edildi? Kandırmayın milleti kandırmayın!

HURŞİT YILDIRIM (Devamla) – Bizse sayısız terör olaylarına maruz kaldık ama 15 Temmuz darbe girişiminden ve küresel terör hedefinden sonra OHAL ilan etmeyeceğiz de ne zaman ilan edeceğiz?

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; kamu kurumlarında öncelikle açığa alma işlemi yaparak bir araştırma neticesinde ihracın gerçekleştiğini görüyoruz.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – İnsanları kandırmayın, Almanya'da OHAL ilan edilmedi son senelerde.

HURŞİT YILDIRIM (Devamla) – 100 bin kişiden bahsediyoruz. Bu kadar büyük bir sayı içerisinde hatalar da olabilir ama bu hataların zaman içinde düzeltildiğini, KHK'lar yayınlanırken iade kararlarının da verildiğini hep beraber görüyoruz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ölüyor ölüyor, neyin hatası. Öldükten sonra mı hatasını gidereceksiniz?

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Yalan konuşuyor, yalan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

HURŞİT YILDIRIM (Devamla) – Siz ne kadar bağırırsanız bağırın, benim konsantrasyonumu bozamazsınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, görüşüne katılmayabilirsiniz. Sayın hatip kendi görüşünü ifade ediyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, ama giderilemeyecek şeyler söylüyor.

BAŞKAN – Lütfen sayın milletvekilleri...

HURŞİT YILDIRIM (Devamla) – Bu KHK'lar yayınlanırken iade kararlarının verildiğini hep beraber görüyoruz. İtirazlar için oluşturulan mekanizmada başvuru sayısının yoğunluğu, mükerrer başvurular, bu kadar yoğun başvuru içerisinde tabii ki soruşturma neticesinde alınacak kararlarda elbette gecikmeler olacaktır. Bunları da olumlu karşılamak gerektiğini düşünüyorum çünkü 15 Temmuzun ülkemize verdiği hasar çok büyüktür. Bu kadar büyük bir hainlik karşısında devletin toparlanması elbette zaman alacaktır. Bu hasarı gidermek için tüm kurumlarımız birlik ve beraberlik içerisinde olmalıdır. Hiçbir devlet kamuda istihdam ettiği yetişmiş eğitimcisinden, akademisyeninden vazgeçmek

istememez. Bir eğitimcinin, bir akademisyenin, bir doktorun yetiştirilmesi hem aileler hem de devletin için büyük bir zaman ve büyük bir emek gerektirmektedir ancak yerli ve milli olmayan, devletin ve milletin bekasıyla ortak hareket etmeyen, bu milletin demokrasisine, geleceğine, özgürlüğüne kastedenler devletin ve milletin beraber yürütmesini de hiç kimse beklemesin.

Saygıdeğer milletvekilleri, OHAL ve KHK'ların amacı devletin bekası ve milletin geleceğiyle ilgili olduğunu hep söylüyoruz. Bu mücadele yapılırken elbette hukuk içerisinde ve evrensel hukuk ilkelerine bağlı kalınmasına azami gayret gösterilmektedir ve gösterilmelidir. Temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilmemesine özen gösterilmelidir. Bu nedenle yine kararnameyle olağanüstü hâl işlemlerini inceleme komisyonunun kurulmasına karar verilmiştir. 23 Ocak 2017 tarihinde kurulan bu komisyonun görevleri de belirlenmiştir. Malumunuz olduğu üzere, bu komisyonun üyeleri de tespit edilmiş bulunmaktadır. OHAL kanun hükmünde kararnameleri nedeniyle işleminin haksız olduğunu iddia edenler bu komisyona başvurabileceklerdir. Bu komisyonun faaliyetleri de yine yargı denetimi altındadır. Komisyon kararlarına karşı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenecek Ankara İdare Mahkemesine iptal davası da açılacaktır. Meslekte kalmasının uygun olmadığına ve meslekten çıkarılmasına karar verilenler kararın kesinleşmesinden itibaren altmış gün içinde ilk derece mahkemesi olarak Danıştaya dava açabileceklerdir.

Sayın milletvekilleri, ülkemiz, coğrafyamız her alanda yedi düvelin saldırısıyla karşı karşıyadır. Sömürgeci zihniyet ile küresel şer odakları topyekûn hareket etmektedir. Bu şartlar altında herkesin bu vatana karşı şuurlu, sorumlu ve duyarlı bir şekilde hareket etmesi gerekir. Türkiye yaşadığı bunca olaya, bunca terör saldırılarına rağmen hukuka bağlı bir şekilde mücadelesini sürdüren nadir devletlerden biridir.

Ülkemiz, devletimiz yıkılmaya çalışılıyor. 249 şehidimiz, 2.193 gazimiz var. Dünyada Türkiye'nin yaşadıklarını yaşayıp da hukuka bu kadar bağlı kalabilecek bir başka ülke olduğunu da sanmıyorum.

Yaşadığımız darbe girişimi sıradan bir olay değildir. Kırk yıldır devletin içine sızmış FETÖ ile yine devletin bekasına karşı eylem yapan PKK, DAESH gibi uluslararası küresel şer güçleriyle irtibatlı bu terör örgütlerinin kamudan ve devletin tüm birimlerinden atılması ve temizlenmesi elbette zaman alacaktır. Biraz önce söylediğim gibi, Türkiye, bunca badireye rağmen hukuk içerisinde kalabilen tek ülkedir.

Hem ülkemizin bekası hem milletimizin geleceği hem de gerek 15 Temmuzda gerekse tüm terör olaylarındaki şehit ve gazi kardeşlerimize karşı, 15 Temmuz sonrası oluşan ruhu devam ettirmek zorundayız. Başka bir ülkemiz ve geleceğimiz olmadığı gibi bu uğurda canlarını seve seve feda eden şehit ve gazilerimizin mesajlarını doğru okumalıyız diyor; bu vesileyle HDP grup önerisi hakkında aleyhte oy kullanacağımızı beyan ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Önerinin lehinde Zeynep Altıok, İzmir Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Altıok. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ALTIOK (İzmir) – Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; Nazım Hikmet'in dizeleriyle sözlerime başlamak istiyorum:

“Koşuyor altı yaşında bir oğlan,

uçurtması geçiyor ağaçlardan,

siz de böyle koşmuştunuz bir zaman.

Çocuklara kıymayın efendiler.”

Dört yıl önce bugün vurulan Berkin Elvan'ı saygıyla ve üzüntüyle anıyorum.

Bin dört yüz altmış bir gün önce ekmek almaya giderken vurdular onu. Çocuk gülüşünden, heyecanından, umudundan korkanlar verdi talimatı, elindeki sapanla hiç kuş vurmuş muydu Berkin bilinmez ama onu gözlerini kırpmadan kuş gibi vuranlar gönendiler. Berkin'in 16 kilogram bedeninin ağırlığı her geçen gün artıyor ve siz de altında daha fazla eziliyorsunuz.

Buraya Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun, ülkemizde gün geçtikçe artan hak ihlalleri sonucu başladığı "adalet" yürüyüşünden geliyorum. Sayın Kılıçdaroğlu'nun haklı davası ve yürüyüşünü dünya duydu, 10 binlerce kilometre ötedeki insanlar duydu ama siz umursamıyor, duymazdan geliyorsunuz, hatta âdetiniz olduğu üzere suç isnat etme gayreti içerisindesiniz. Tıpkı Meclisin 600 metre ötesinde aylarca seslerini duyurmaya çalışan Nuriye ve Semih'i duymadığınız gibi. Konfüçyüs "Adalet kutup yıldızı gibi yerinde durur ve geri kalan her şey onun çevresinde döner." diyordu. Ama siz adaletin yerine damatları koyarsanız o zaman da her şey damatların etrafında döner.

Bugün Türkiye'de adalet sistemi ile Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın durumu aynıdır değerli milletvekilleri. Bugün adalet sisteminin mağdur ettiği farklı toplum kesimlerinden herkesin sesidir Nuriye ve Semih. Tıpkı adalet gibi Nuriye ve Semih de can çekişiyorlar. Tam yüz gündür açlık grevindeler, tıpkı Berkin gibi Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın da kavgası ekmek kavgasıdır. Berkin'in evine götüremediği ekmekten tam yüz gündür bir lokma yemiyorlar. Onlar adalet istiyorlar. Bir gün bu iktidar gider, adalet sistemi düzelir ama Nuriye ve Semih'in sağlığı da, canı da geri gelmez. Adil olun değerli milletvekilleri. Adalet herkes için gereklidir.

Dünyanın gözleri önünde hak ihlallerinde bir ilk yaşanıyor. Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın eylemlerine başladığı İnsan Hakları Anıtı bile abluka altında ve tutuklu. "Türkiye hiç bu kadar özgür olmadı." diyen zihniyet bir anıtı dahi tutukladı. Yetmiş beş gün boyunca orada oturarak kendi bedenlerinden başka hiç kimseye zarar vermeden hak arayan Nuriye Gülmen ve Semih Özakça akıl almaz bir vicdansızlıkla önce gözaltına alındılar sonra tutuklandılar. OHAL fırsatçılığıyla delilsiz, soruşturmasız işinden, ekmeğinden edilen bu insanlar bu ülkenin Bakanı tarafından yine delilsiz, yargısız peşin suçlu ilan edildiler. Örgüt üyesi suçlamasıyla peşin hüküm giydiler, o da yetmedi, mahkemesiz, hukuksuz bu hüküm üzerinden milyonlar önünde hakarete maruz kaldılar, hedef gösterildiler. Bu, insan hakları ihlalinin de öte açık bir vicdansızlıktır.

Süleyman Soylu'nun vicdansızca yapmış olduğu açıklamaları ben utanarak dinledim. Bakan bu ülkenin kötülük tarihinin şaşırtmayan ortak söylemini yıllarca toplumsal hafızayı, eğitimi baskılayarak ve yok ederek körleştirilen, tehdit ve şiddetle korkutularak yıldırılan yandaşlara kabul ettirebilir belki ama kimsenin aklını da kendisinininkinden az görmemesi gerekir. Söylediklerindeki çelişkiyi görebilecek kadar yaşamışlık ve deneyim sahibiyiz. Ne diyor Bakan? "Sayısız kez gözaltına alınmış örgüt üyeleri bunlar, o nedenle suçludurlar." diyor. Uyarılara rağmen eylemi bırakmadığı için 1 kez, örgüte yönelik operasyonlar sonrasında 1 kez ve aç kalarak sokakta oturdukları için 14 kez gözaltına alınarak terörist ilan edildiler ve bu nedenle suçları sabitmiş bu 2 genç insanın! Kimse sormaz sanılıyor. O zaman neden tutuklanmadan serbest kaldılar? Madem örgüt üyesi oldukları, suçları yıllardır sabit, neden memur olarak atandılar? "Kim emanet eder terör örgütü mensuplarına öğrencileri?" diye soruyor Sayın Bakan. Sormazlar sanılıyor "Daha önce öğrenciler onlara nasıl ve kim tarafından emanet edildi?"

Kabataş yalanında bir türlü bulunamayan video kayıtları gibi kayıt altında olsa gerek Sayın Bakanın iddia ettiği ziyafet sofraları. Çünkü "Onlar yemek yiyorlar." da dedi Sayın Bakan. Bir insan nasıl söyler bu sözü? Eğer vicdan sahibiyse birisi nasıl böyle bu söz söyleyebilir? "Ölümden çıkarınız ne?" diye sorabilen akıl bile bu kadarını düşünemez.

“Böyle kişilere devlet neden maaş verir?” diyorsunuz ya, Siz, asıl, bu iktidarın, horlayan Fetullah Gülen mensubu sanıkları serbest bırakıp ölüm sınırına yaklaşan 2 KHK mağduru insanı tutuklayan, acılı anaları yerlerde sürükleyen, maden cinayetinde ölenlerin yakınlarını tekmeleyen danışmanlarına, yöneticilerine, kurullarına verilen maaşları sorgulayın demek isterim. Bu kadar vicdansız nasıl olunur? diye sormak isterim.

Nuriye ve Semih’le ilgili 11 Mayıs’ta soru önergesi verdim ve Başbakan Binali Yıldırım’a tek bir soru sordum, soru şuydu: “Doksan gündür açlık grevinde olan ve her geçen gün ölüme yaklaşan bu 2 genç insanın bu durumu vicdanınıza dokunmuyor mu?” Böyle hayatı bir konudaki önerge, tam yirmi altı gün geçtikten sonra, “kişisel yorum” ve “özel hayat” gerekçesiyle işleme alınmadı. Nuriye ve Semih’in durumu ne özel hayat ne de yorumdur; apaçık ortadadır, apaçık vicdansızlıktır.

Ben burada, sayın milletvekilleri, bir kez daha aynı sorumu sizlerin vicdanına yöneltiyorum: Yüz gündür açlık sınırında olan, açlık grevini devam ettiren, hak için, adalet için direnen insanların bugün ölümün eşiğine gelmiş olması sizlerin vicdanlarına dokunmuyor mu? (CHP sıralarından alkışlar)

Ben bugün, gazetecilerin, akademisyenlerin, eğitimcilerin, sanatçıların, yazarların tutuklu olduğunun; masum insanların hapiste olduğunun ve adaletin herkes için gerekli olduğunun bilinciyle, ilkeli ve vicdanlı tüm milletvekillerimizin dikkatine, benim de üyesi bulunduğum Uluslararası PEN Yazarlar Örgütünün Türkiye Merkezi tarafından 15 Haziran günü yani dün yaptığı bir açıklamayı sunarak sözlerime devam etmek istiyorum.

PEN Türkiye Merkezinden yapılan açıklama şöyle: “Adaletin olmadığı bir dünyanın sonu çoktan gelmiş demektir. Adaletin olmadığı bir toplumu birbirine bağlayan hiçbir şey kalmamış demektir. Adaletin olmadığı bir yerde ne yazlar güzeldir ne meyveler lezzetlidir. Adaletin olmadığı yerde türküler yalan, şarkılar ikiyüzlü, şiirler sahte sayılır. Adaletin olmadığı bir ülke ne tarihiyle övünebilir ne geleceğini aydınlık görebilir. Adaletin olmadığı bir gün bile bir yüzyıla bedeldir. Adaletin olmadığı bir dünyaya tabiat da küser; ağaçlar kurur, sular çekilir, kuşlar susar. Adaletin olmadığı bir yerde zulüm vardır, haksızlık vardır, kötülük vardır. Adalet varsa bir uygarlık vardır, bir ülke vardır, şan, şeref, gurur vardır, tarih vardır, insan vardır; adalet yoksa hiçbir şey yoktur.”

Değerli milletvekilleri, çocukluğunda masal dinlemeyeniniz yoktur. Masallarda hepinizin aşına olduğu şekilde “Az gittiler, uz gittiler; demir asa eğilene, demir çarık delinene kadar yürüdüler.” derlerdi. Bizler de haklı, sessiz ve barışçı direnişimize, adalet için “herkes için adalet” talebiyle başlattığımız sessiz eylemimize, yürüyüşümüze demir asa eğilene, demir çarık delinene, sizlerin demir vicdanları eriyene kadar devam edeceğiz.

Saygılarımla efendim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altıok.

Önerinin aleyhinde Halil Eldemir, Bilecik Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Eldemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisinin OHAL’de ihraç edilen akademisyenlerle ilgili grup önerisinin aleyhinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri, sizlerin nezdinde de aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

15 Temmuz hain darbe girişiminin hemen ardından, milletimizce püskürtülen bu darbe girişiminin hemen ardından Millî Güvenlik Kurulunun tavsiye kararıyla, Hükûmetin tezkeresiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kuruluna gelen olağanüstü hâl ilanı ile ilgili bir karar aldık ve bu karardan itibaren de yaklaşık olarak geride bıraktığımız bu dokuz ayda da birkaç sefer de uzatarak olağanüstü hâli devam ettiriyoruz.

Şimdi, bizim Sayın Cumhurbaşkanımızın, Sayın Başbakanımızın da sürekli olarak vurguladığı, olağanüstü hâl kararı milletimize karşı almış olduğumuz bir karar değildir, bu karar terör örgütlerine karşı almış olduğumuz bir karardır.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın Milletvekili, İbrahim Kaboğlu niçin ihraç edildi, İbrahim Kaboğlu terörist mi?

HALİL ELDEMİR (Devamla) – Şimdi, siz...

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – İbrahim Kaboğlu niçin ihraç edildi?

BAŞKAN – Devam ediniz Sayın Eldemir.

HALİL ELDEMİR (Devamla) – Şimdi, olağanüstü hâl kararı ilan edildikten sonra devletin arındırılması politikasına tekabül eden kanun hükmünde kararnameler ihdas edilmiştir. Kanun hükmünde kararnamelerle amaçlanan, devletin içindeki FETÖ, PKK, DHKP-C gibi terörist yapılanma mensuplarının ayıklanmasıyla millet ve millete karşı muhtemel tehditlerin önlenmesi ve bu yapılara mensup olanların devletimize ve milletimize karşı saldırı girişimine engel olunmasıdır. Bu da bir nevi, milletimizin ve devletimizin beka mücadelesidir.

Kararnameler incelendiğinde görüleceği üzere düzenlemeler, terör örgütü üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen kamu personelinin devletten arındırılmasına yöneliktir. Böylece, öncelikle FETÖ, PKK ve benzeri terörist yapıların amaç ve hedeflerine hizmet edildiğini ortaya koyan kriterler belirlenmiş, kanun hükmünde kararnamelerin çizdiği çerçeveye uygun olarak da devletten arındırma sürecine girilmiştir.

Ülkemizde terörün kökü kurutuluncaya kadar mücadele etmek hepimizin boynunun borcudur. Sorumluluk sahibi hiçbir yönetici, hiçbirimiz bu ülkenin özgürlüğüne kastetmeye çalışanlarla iş birliği yapanların, bunların bayraklarını sallayanların kamuda barınmasını istemez. Ama bunlarla irtibatlı olmayanların da bunlardan ayrılması bizim hem vicdani hem devlet sorumluluğumuzdur.

Bizim en büyük zenginliğimiz insan kaynağımızdır değerli milletvekillerimiz. Hiçbir devlet beşerî sermayesinden vazgeçmez. Bir profesörün, bir akademisyenin, bir doktorun, bir subayın, askerin, mühendisin, avukatın yetişmesi için ailelerin, devletimizin ne kadar maliyetli bir yatırım içerisine girdiğini hepimiz biliyoruz. Bundan dolayı da devletimizin hiçbirinden vazgeçmeyeceği hepimizin bilgisindedir.

Şimdi, eğitim, AK PARTİ iktidarlarında en çok önem verilen konuların başında gelir. AK PARTİ iktidarlarında 2002 yılında 76 olan üniversite sayısını biz her fırsatta artırdığımızla övünüyoruz. Şu anda görüştüğümüz yasanın içerisinde de 3 tane üniversite açılması öngörülüyor. Biz üniversite dediğimiz zaman sadece fiziki mekânları kastedmiyoruz, o binalara ruh katacak akademisyenleri de çalışanları da ve öğrencileri de kastediyoruz. Akademisyenler olmadan o binaları yapmanın bir anlamı olmayacağını da biliyoruz ama bu akademisyenler eğer bu terör örgütlerinin ağabeyi konumundaysa, bir karargâhın içerisinde generalleri yönlendirmeye çalışıyorsa, müsaade edin, devlet de kendisini korusun, geleceğimizi de güvence altına alsın.

Değerli milletvekillerimiz, Adil Öksüz vakasını unutmayalım. İktidar olsun, muhalefet olsun, sorumluluk makamında kim olursa olsun, bu örgütün bütün unsurlarıyla birlikte devletin bünyesinden sökülüp atılması için birlikte mücadele etmek, devletin bekası, milletimizin birlik ve beraberliği, ülkemizin bölünmez bütünlüğü için elzemdir.

Bu görüş ve düşünceler içerisinde önerinin aleyhinde olduğumu belirtiyor, yüce heyetinizi ve milletimizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Eldemir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Biz bu önergeyi cezaevinde açlık grevlerinin yüzüncü gününde olan 2 akademisyen ve eğitim insanı için verdik ve şu anda ölüm sınırına gelmiş durumdalar. AKP’li 2 hatip bu 2 kişinin isimlerini dahi anmadan, bununla ilgili alınabilecek tedbirlerle ilgili hiçbir şey söylemeden niçin ölmeleri gerektiğini söylediler yalnızca. Bu kadar mı vicdansız olacağız Naci Hocom, söyleyecek iki cümleliz yok mu? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Tutanaklara geçmiştir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sana ne kardeşim! Sen mi öğreteceksin konuşmayı! İsteddiği gibi konuşur, sana ne!

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

ALİM TUNÇ (Uşak) – Provokatör!

BAŞKAN – Sayın Bostancı’yı dinliyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, Meclisteki konuşmalarda eleştiri yaparken...

ALİM TUNÇ (Uşak) – Her zaman yaptığını yapıyorsunuz! Provokatör!

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kes sesini lan!

ALİM TUNÇ (Uşak) – Kesirim ben sesini.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Arkadaşlar...

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Dövecek misin! Dövecek misin!

ALİM TUNÇ (Uşak) – Ne! Ne yapacaksın!

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Doğruyu söylüyor! Sen doktorsun, doktor! Sen doktorsun! Orada iki insan ölüyor!

ALİM TUNÇ (Uşak) – Doktorum! Doktora ihtiyacı var da onun için geliyorum, doktora ihtiyacı var onun.

BAŞKAN – Sayın Bostancı, devam edin efendim. Sizin konuşmanız herkesi susturacaktır, biliyorum.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Ayıp ya, ayıp ya! İki akademisyen ölüyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Bir gruba dönerek “vicdansızlar” şeklindeki bir tanımlama Meclisin olağan müzakere dili içerisinde değildir. Bu bir sataşmadır, bu çerçevede söz verilirse...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bostancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepimizin vicdanı var, insanlığa karşı sorumluluklarımız var; ülkemize, bu ülkede yaşayan insanların geleceğine ve esenliğine karşı sorumluluklarımız var. Bunları nasıl yapacağımıza ilişkin fikirlerimiz farklı olabilir ama temel insanlık kriterleri bakımından eminim burada bir ortaklığımız var, bizler gelişmiş insanlarız ve bu işleri nasıl müzakere edeceğimiz ve nasıl ortaklaştıracığımız hususunda da kullanacağımız dil meselesinde herhâlde böyle bir muhakemeye yaslanarak konuşmak gerekir. Sayın Paylan'ın biraz önceki tavrını bu bakımdan uygun bulmuyorum.

Şimdi, iki kişi burada ölüm orucu marifetiyle bir sonuç almak istiyor. Biz kesinlikle hiç kimsenin ölüm orucu tutmasını, bu şekilde, böyle bir riskle karşılaşmasını istemeyiz. Bizim görevimiz, FETÖ'ye karşı mücadele ederken insanların hak arama yollarını da açık tutacak şekilde düzenleme yapmaktır. Nitekim, bir komisyon kurulmuştur, hukuk yolları da açık hâle gelecektir. Bu arkadaşlara da tavsiyemiz, kesinlikle hayatta kalmaları, ölüm orucunu bırakmaları, eğer hak arayışı içinde olduklarını düşünüyorlarsa olağan, meşru yollarla bu hak arayışını gerçekleştirmeleridir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Olağan, meşru yol yok, kapalı Naci Bey.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Biz kimsenin ölmesini istemeyiz, kimsenin ölüm orucu tutmasını istemeyiz ama kabul edin, hiç kimsenin de böyle bir yöntemle, “Bizim dediğimiz olacak.” tarzında tahakküm kurmasını kabul etmeyiz çünkü bu, aynı zamanda bir tahakküm stratejisidir.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Lütfen...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Öyledir, bu bir tahakküm stratejisidir.

Üzülürüz; kesinlikle, hemen ölüm orucunu bırakmalarını isteriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ölüm orucu yapmıyorlar, açlık grevindeler.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Olağan yollarla hak aramalarını -öyle düşünüyorlarsa- isteriz, talep ederiz ama “Mutlaka böyle yapacaksınız, bizim dediğimiz gibi yapacaksınız.” dayatmasını kabul etmiyoruz.

Teşekkürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Geç kalmayalım, geç.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostancı.

X.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- HDP Grubunun, Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, OHAL sürecinde akademisyen ve eğitimcilerin uğramış oldukları hak kayıplarının açığa çıkarılması ve OHAL KHK'larıyla ihraç edilen tüm akademisyen ve eğitim emekçilerinin görevlerine iade edilmeleri için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 16/6/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Başkanlık Divanında karar yeter sayısının olup olmadığı konusunda bir kanaat oluşmadığından, varlığını elektronik cihazla arayacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.11

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ

KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU (Hatay)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi grup önerisini ikinci kez oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- CHP Grubunun, Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve arkadaşları tarafından, sigortasız, kayıt dışı çalışan yurttaşların kayıt altına alınma yöntemlerinin araştırılması amacıyla 16/6/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/6/2017 Cuma günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkanvekili

Öneri:

Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve arkadaşları tarafından sigortasız, kayıt dışı çalışan yurttaşlarımızın kayıt altına alınma yöntemlerinin araştırılması amacıyla 16/6/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (1272 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 16/6/2017 Cuma günü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneri üzerindeki söz taleplerini karşılamadan önce bir konuyu bilginize sunmak istiyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın annesine Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Artvin Milletvekilimiz Sayın Uğur Bayraktutan'ın annesi Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur. Sayın Bayraktutan'ın annesine Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine sabır diliyorum.

X.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- CHP Grubunun, Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve arkadaşları tarafından, sigortasız, kayıt dışı çalışan yurttaşların kayıt altına alınma yöntemlerinin araştırılması amacıyla 16/6/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisi lehinde Bülent Kuşoğlu, Ankara Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Kuşoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, şu meşhur kurbağa örneği vardır, hani bir sıcak suya atarsanız hemen sıçrar ama yavaş yavaş kaynamakta olan bir suya atarsanız alışır, kalır orada. Şimdi, birçok mevzuyla ilgili olarak da böyle, etrafımızda alıştığımız birçok konu var, fark etmiyoruz ama çok önemli konular oluyor bunlar. Bunlara alışmamak gerekiyor, çözüm bulmak gerekiyor. Bunlardan bir tanesi de özellikle kayıt dışı istihdam konusudur. İstihdam konusu çok çok önemli, Türkiye için bu konjonktürde çok daha önemli.

Ekonomide bu dönemde şöyle bir eğilim başladı, bunu geçenlerde iktidar ve muhalefete mensup parti gruplarıyla Avrupa Birliğine yaptığımız, Brüksel'e yaptığımız seyahatlerde de gördük, gözlemci olarak katıldığımız ekonomi toplantılarında da müşahade ettik. Şuna bakmıyorlar: Yani “Genel olarak makro göstergelerin ne gösterdiği çok önemli değil.” diyorlar oralarda yeni bir eğilim olarak, özellikle siyasiler, milletvekilleri. İnsani olması önemlidir, özellikle ekonominin insanı ilgilendirmesi, vatandaş ilgilendirdiği, toplumu ilgilendirdiği boyut çok önemlidir. Bu açıdan da istihdam gibi konular öncelikleniyor. Yani, büyüme... Ne olursa olsun, öncelikle o büyüme istihdam yaratıyor mu, vatandaş, insana yarıyor mu, bu tarafına bakıyorlar. Bu tarafı çok daha fazla önem kazandı, bununla uğraşılıyor şu anda.

Konumuz olan kayıt dışı istihdamla ilgili, 2016 yılı sonu TÜİK istatistiklerine göre, Türkiye’de kayıt dışı istihdam oranı yüzde 33,49. Çok yüksek bir oran bu, OECD ülkeleri içerisinde en yüksek oranlı ülkelerden bir tanesiyiz. Bununla ilgili olarak da bir Meclis araştırması yapılması gerekir kanaatindeyiz değerli arkadaşlarım.

Şimdi, şöyle bir şey söyleyeyim: Bir işletmeniz söz konusu olsa, basit bir işletmeniz söz konusu olsa, orada bazı bilgileri kayda almasanız, bir sistem dâhilinde o bilgiler size gelmeseydi bir süre sonra orası iflas eder çünkü herkes istediği gibi, sizin de denetleyemediğiniz rakamlar oluşur. Kayıt dışılık, orada kayıt dışı çalışanlar veya kayıt dışı giriş çıkışlar, kayıt dışı üretim, kayıtlara girmeyen üretim nedeniyle basit de olsa o işletme bir süre sonra iflas noktasına gelir. Devletler iflas etmez ama eğer kayıt dışılık var ise, kayıt dışı istihdam var ise devletler devletliğini yapamaz, devletlerin devletliği söz konusu olamaz. Onun için, kayıt dışı istihdam bir devletin devlet olmasını gerektiren bir konudur, önemlidir.

Kayıt dışılığın, kayıt dışı istihdamın birçok sebebi var, mali ve ekonomik nedenler. Mesela, tutup da rekabeti sağlayabilmek için birçok işletme kayıt dışı istihdam yapar, kayıt dışı işçi çalıştırır. Enflasyondan kaynaklanan nedenler vardır. Esnek çalışma biçimleri, maalesef, bazı işletmeleri kayıt dışı istihdama iter. İşsizliğin yüksek olduğu ortamlarda da kayıt dışı istihdam artışı söz konusu olur. Küçük ve orta boy işletmelerin çok yaygın olduğu, çok önemli yerinin olduğu ekonomilerde de kayıt dışı istihdam artar. Bunun haricinde, hukuki nedenler de vardır kayıt dışı istihdam için. Onun haricinde, tabii ki sosyal ve kültürel nedenler de mevcuttur.

Şimdi ben sizinle kayıt dışı istihdam oranlarını paylaşmak istiyorum müsaade ederseniz. Özellikle en fazla tarımda var, sektörler itibarıyla baktığımız zaman. Yüzde 82'ye çıkmış, tarımda kayıt dışı istihdam yüzde 82. Kayıt dışı, tarım dışındaysa yüzde 21'lerde. Sanayide yüzde 20. Bu da yüksek bir oran ama genel ortalamamızın altında. Hizmet sektöründe de yüzde 20. İnşaat sektöründe -ki Türkiye için lokomotif sektördür inşaat- ortalamanın üzerinde, yüzde 35,76'lık bir kayıt dışı istihdam söz konusu. Genel oran, demin de bahsettiğim gibi, yüzde 33,49. İktisadi faaliyet kollarına göre de Sosyal Güvenlik Kurumuna baktığımızda, eğitim hizmetlerinde çok düşük olduğunu, yüzde 3'lere indiğini... Çünkü, bilinç düzeyiyle ilgilidir bir tarafıyla da kayıt dışı istihdam ve kayıt dışılık. En yüksek de yine demin söylediğim gibi tarımdadır, ondan sonra en fazla inşaat ve bayındırlık işlerinde yüksek görünüyor.

Bölgeler itibarıyla bakıyoruz değerli arkadaşlar, bölgeler itibarıyla da en düşük Ankara ve İstanbul'da, Türkiye'nin en büyük şehirleri bunlar, yüzde 17'lerde; yüzde 19 İstanbul'da, yüzde 17 Ankara'da. Şehirlerin gelir seviyesine, eğitim seviyesine göre bu değişiyor. En yüksek olduğu yerler doğu ve güneydoğu illerimiz maalesef yine. Ağrı, Kars, Iğdır ve Ardahan'da çok yüksek; 68,52'ye kadar çıkıyor. Van, Muş, Bitlis, Hakkâri'de de yüzde 66,92 gibi yüksek bir orana sahip. Şimdi, kayıt dışı istihdama sektörler itibarıyla baktığımızda, bölgeler itibarıyla baktığımızda bunlar söz konusu, sıkıntılar var ama bir taraftan da en son istatistiklere bakıyorsunuz, mesela, TÜİK'in dün yayımlanan mart ayıyla ilgili istihdam verilerine, kayıt dışı istihdam oranının yine artmaya, binde de olsa artmaya başladığını, binde 2 oranında bir artış gösterdiğini gösteriyor. İşsizliğimiz biliyorsunuz çift hane, hâlâ çift hane ve 2000'li yıllarda, 2002 gibi bir yılda ki cumhuriyet tarihinin en derin krizini, ekonomik krizini yaşadığımız yılda yüzde 6'larda; 6,5'lardaydı işsizlik, şimdi tam 2 misli, yüzde 11-12 civarında bir işsizliğimiz var. Bu çok önemli bir rakam. Türkiye'nin bu konuyu muhakkak araştırması gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, resmî rakamlara göre 3 milyon 700 bin yani 4 milyona yakın işsiz var; gayriresmî rakamlara göre bu 2 misli olması gereken bir rakam. Çok önemli bir konu. Sonuç olarak vatandaş etkiliyor. İşsiz olan tabii ki teröre bulaşır, işsiz olan tabii ki şiddete bulaşır, işsiz olan tabii ki çevresiyle ilgili, mala mülke, çevresine zarar verir, bir yığın maliyeti vardır bu konunun. Onun için, bu, muhakkak araştırılması gereken çok önemli bir konu. Onun için, baştan size bu kurbaga hikâyesini anlattım. Bizim de alıştığımız, Hükûmetin de alıştığı bir konu istihdam konusu, istihdamın kayıt dışılığı konusu. Bu konunun muhakkak çözülmesi lazım. Bu konuyla ilgili de doğru dürüst bir araştırma yapmamız lazım çünkü Sayın Başbakanın en son açıkladığına göre son dört ayda, beş ayda 1 milyon istihdam sağlamışız, 1 milyon. Ama kayıt dışı rakamlarına bakıyorsunuz, istihdam rakamlarına bakıyorsunuz böyle bir şey söz konusu değil. Demek ki rakamlarda da bir anormallik var. Rakamlar doğru değil ya da Başbakanın söylediği doğru değil. Bunlar muhakkak araştırılması gereken konular.

Çalışma Bakanlığı tarafından istihdam artışı sağlanmasıyla ilgili bir kampanya başlatıldı. İşte "1 milyon istihdam artışı sağladık." dendi, hedef 2 milyondur, 2 milyonun üzerine çıkmaktı, 1 milyonda kaldığı söylendi ama istatistikler bunu doğrulamıyor.

Dolayısıyla, bu konularla ilgili olarak muhakkak bir Meclis araştırması açılması lazım, bu konuları doğru dürüst araştırmamız ve buna göre Türkiye'nin ekonomisini, politikalarını düzenlemesi lazım. Biraz önce söylediğim gibi bunlar, sadece basit olarak kâğıt üzerinde işsizlik olarak, istihdam meselesi olarak görülecek konular değil. Bunlar, güvenliği de etkileyen konular, tartıştığımız terörü de etkileyen konular. Bunlar, her türlü sosyoekonomik, kültürel olaya etki eden konular. Onun için, hiçbirimizin küçümsememesi, bu konuyla ilgili olarak önemle üzerinde durulması gerekiyor. Konuyla ilgili olarak hassasiyet göstereceğinizden eminim.

Bu vesileyle saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Önerinin aleyhinde Fahrettin Oğuz Tor, Kahramanmaraş Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Tor. (MHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'deki sigortasız, kayıt dışı çalışan yurttaşlarımızın kayıt altına alınma yöntemlerinin araştırılması konusunda Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen araştırma önergesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Tabii, benden önce konuşan Ankara Milletvekilimiz kıymetli Sayın Bülent Kuşoğlu konunun uzmanı olarak bu kısa süre içerisinde önemli konulara değinmiştir, aynen katılıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin en büyük sorunu işsizliktir. Bu konuda bir tereddüt yoktur. İşsizlik artarak devam etmektedir. Şubat 2017 verilerine göre, aktif işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 676 bin artarak 3 milyon 900 bin kişiye ulaşmıştır. İşsizlik oranı ise 1,7 puan artışla yüzde 12,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 23,3'e çıkmıştır yani her 4 gençten 1'isi işsizdir Türkiye'de. Şubat 2017 verilerine göre, istihdam oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre bir değişim göstermemiştir, yüzde 45,3'tür. İşsizlik, kayıt dışı ekonomi ve göç olgularını birleştirdiğimizde gelecekteki tablo umut vadetmemektedir. Kayıt dışı çalışanlar oranının yüzde 33'ler olduğu, işsizliğin rekor bir artışla 12,6'ya ulaştığı, nüfusun en aktif kesimi olan genç işsizlerin oranının yüzde 23,3'e ulaştığı bir ortamda, artan göç nedeniyle kentli nüfusun yüzde 80'leri aştığı bir ortamda sigortasız çalıştırmayı önleyemezsiniz, kayıt dışını önleyemezsiniz.

Olaya sadece sigortasız çalışma olarak bakmamak lazımdır, bir bütün olarak bakmak lazımdır; problemin en önemli halkası ise kayıt dışı istihdamdır. Son yıllarda çok küçük iyileştirmelere rağmen kayıt dışı istihdam, sigortasız işçi çalıştırma konusu çalışma hayatının en önemli ve çözülmesi gereken sorunu olarak karşımızda durmaktadır. Esasen, kayıt dışı istihdamın kayıt dışı ekonomiden ayrı düşünülmemesi gerekir. Zira, kayıt dışı istihdam kayıt dışı ekonominin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Günümüzde kayıt dışı istihdam, çalışanların Sosyal Güvenlik Kurumuna hiç bildirilmemesi, çalışma gün sayılarının eksik bildirilmesi, sigorta primine esas kazanç tutarlarının eksik bildirilmesi şeklinde kendisini göstermektedir. Bu çerçevede ülkemizde toplam istihdamın önemli bir oranını kayıt dışı istihdam oluşturmakta ve tarım sektörü, inşaat sektörü, küçük işletmeler, geçici ve mevsimlik işler, otel ve restoranlar kayıt dışılığın en yoğun olduğu sektör ve işletmeleri oluşturmaktadır.

Türkiye'de kayıt dışılığın sebeplerine baktığımızda temel olarak kayıt dışı istihdamın var olması ekonomik sorunlardan kaynaklanmaktadır. İşsizliğin fazla olması ve yoksulluk kayıt dışı istihdamın büyümesine neden olan ekonomik problemlerin başında gelmektedir. İşsizliğin yüksek olduğu ülkemizde bireyler kayıtlı iş bulmakta zorluk çekmeleri yüzünden kayıt dışı işlere yönelmeyi tercih etmektedirler.

TÜİK'in yayınlamış olduğu verilere göre ülkemizde 15 ve daha yukarı yaştaki işsiz sayısı 2015 yılında bir önceki yıla göre 204 bin kişi artarak 3 milyon küsura ulaşmış, işsizlik oranı da yüzde 10,3 seviyesine çıkmıştı. Bugün aradan geçen iki yıl sonunda işsizlik oranı yüzde 12,6'dır, artış yüzde 2,3'tür. Yine İstatistik Kurumunun verilerine göre iki yıl önce ülkemizde ortalama kayıt dışı istihdam oranı yüzde 35 iken bugün Şubat 2017 itibarıyla kayıt dışı çalışanların oranı yüzde 33 seviyesindedir. Yani her üç çalışandan biri kayıt dışı çalışmaktadır. Tarım sektöründeysen kayıt dışılık oranı yüzde 80'ler seviyesindedir. Avrupa Birliği ülkelerindeki kayıt dışı istihdam oranının ortalama yüzde 15'ler seviyesinde olduğu dikkate alındığında ülkemizdeki yüzde 30-35 seviyesindeki kayıt dışı istihdamın çok yüksek olduğu, bu sebeple de başta Çalışma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına çok büyük görevler düştüğü açıktır.

Bakınız, 2009 yılında yüzde 44 olan kayıt dışı istihdam oranı 2014 yılında yüzde 35 seviyelerine gerilemiştir. İyileşme, kayıt dışı istihdamın geriye gitmesi yüzde 9'dur. Ancak 2014'lerde yüzde 35'lerde olan kayıt dışılık, aradan geçen üç yılın sonunda, 2017'de yüzde 33'e inmiştir. İyileşme sadece 2 puan olarak gerçekleşmiştir. Bu düşüş asla yeterli değildir.

Tekraren söylemek isterim ki Türkiye, kayıt dışını Avrupa'da olduğu gibi yüzde 10'lar, hatta daha alt seviyelere düşürmediği müddetçe hiçbir alanda başarılı olamayacaktır. Zira sosyal güvenlik sistemine hazineden aktarılan çok ciddi destekler ancak kayıt dışı istihdamın azaltılmasıyla mümkün olacaktır. Ülkemizde sosyal güvenliğin sağlanması için ödenen primlerin yüksek olması, işveren açısından işçi maliyetini artıran bir etken olarak görülmekte ve işvereni bu tür bir maliyetten kaçınmak adına kayıt dışı işçi çalıştırmaya teşvik etmektedir. Bunun yanı sıra, küçük ve orta ölçekli iş yerlerinin sayısının fazla olması ve bu ölçekteki iş yerlerinin denetiminin tam anlamıyla sağlanamaması, kayıt dışı çalışan sayısını artıran bir başka etkidir.

Ekonomik nedenlerin yanı sıra hızlı nüfus artışı, göç ve eğitim, kayıt dışı istihdamın var olmasına ve giderek artmasına sebep olan sosyal nedenler arasında yer almaktadır. Nüfus artış hızının fazla olması ve bununla beraber yeterince formel istihdamın yaratılmaması kayıt dışı istihdamın artmasına neden olmaktadır. Çok çocuklu ailelerde aile nüfusunun fazla olmasının yanında, geçim sıkıntısının yaşanması, çocuklar ve anne başta olmak üzere aile bireylerini kayıt dışı çalışmaya mecbur bırakmaktadır.

Kayıt dışı istihdamın tarım sektöründeki boyutu daha da vahimdir. Kırsal kesimde yaşayan vatandaşlarımızın büyük çoğunluğu hem düşük ücretle hem de sosyal güvencesiz olarak çalışmaktadırlar. Şu anda tarım sektöründe çalışan her 5 kişiden 3'ü sosyal güvenlikten yoksun olarak çalışmaktadır. Bunun dışında, genel ücret ve emekli aylıklarının seviyesinin düşük olması, yaşam standardını yükseltmek ve daha fazla gelir elde etmek amacıyla birden fazla işte çalışan kişiler, ikinci çalıştıkları işlerde kayıt dışı çalışmayı tercih etmektedirler. Aynı şekilde, emekli aylığı alan kişiler de çoğunlukla ikinci işlerinde kayıt dışı çalışmaktadırlar. Kayıt dışı istihdama ilişkin son yıllarda yaşanan önemli bir gelişme de ülkemizde yabancı iş gücünde meydana gelen artıştır. İşverenlerin iş gücü maliyetini düşürmek adına, zor şartlarda, sosyal güvenceden yoksun ve ucuza işçi çalıştırmaları ülkemizde yabancı kaçak işçi sorununu doğurmuştur. Çalışmakta olan yabancı kaçak işçi sayısına ve çalıştıkları alanlara dair kesin bilgiler olmamakla birlikte, ülkemizde sayılarının oldukça fazla olduğu tahmin edilen yabancı kaçak işçilerin kayıt dışı olarak çalıştıkları herkes tarafından bilinmektedir.

Suriye'den gelen göç nedeniyle Gaziantep, Adana, Hatay, Osmaniye, Kahramanmaraş, Kilis'te yoğun kaçak işçi mevcuttur. Aynı şekilde bazı Doğu Bloku ülkeleri vatandaşları da benzer durumdadırlar.

Kayıt dışı istihdam hem çalışan hem işveren hem de devlet açısından pek çok olumsuz sonuç doğurmaktadır. Her şeyden önce, kayıt dışı çalışan bir birey sosyal haklardan faydalanamamakta ve bunun en büyük sıkıntısını da sağlıkla ilgili konularda yaşamaktadır. Kayıt dışı çalışan işçiler herhangi

bir iş kazası durumunda sosyal güvenlik kurumlarının tedavi imkânlarından faydalanamamaktadırlar; sakatlandıklarında malul aylığı, yaşlandıklarında ise emekli aylığından yararlanamamaktadırlar.

Bunun yanı sıra, kayıt dışılığın yarattığı olumsuz koşullar işvereni ve devleti de olumsuz olarak etkilemektedir. Kayıt dışı işçi çalıştıran firmalar, kayıtlı faaliyet gösteren firmalara karşı haksız rekabet ortamı yaratmaktadır. Kayıt dışı işçi çalıştıran firmaların düşük maliyetli ucuz üretimi sonunda adil olmayan bir piyasa ortamı yaratılmaktadır. Devlet açısından baktığımızda da büyük oranda vergi ve prim açığı ortaya çıkmakta, bu durum Sosyal Güvenlik Kurumunu olumsuz olarak etkilemekte ve bütçe açığına sebep olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, çeşitli tedbirler söyleyebiliriz ama zamanın darlığı nedeniyle bunları atlıyorum. Sonuç olarak şunu söylüyorum: Türkiye, kayıt dışı istihdamı çözmeden hiçbir problemini çözemeyecektir, gerisi lafûgüzaftır.

Bir husus da şudur: Kayıt dışı çalıştırarak kul hakkı yiyenlere de yuh olsun diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tor.

Önerinin lehinde Bedia Özgökçe Ertan, Van Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Özgökçe Ertan. (HDP sıralarından alkışlar)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, 4 Kasımdan beri, yaklaşık iki yüz yirmi beş gündür rehin edilen, rehin edilmiş olan çok kıymetli, sevgili eş genel başkanlarımı, milletvekili arkadaşlarımı, yerlerine kayyum atamak için tutuklanmış olan ve hâlâ birçoğu hakkında iddianame dahi düzenlenmemiş olan sevgili, kıymetli belediye eş başkanlarımı, parti yöneticilerimi ve tutsak edilmiş tüm yoldaşlarımı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, CHP Grubunun verdiği önerge üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Sermayenin ve sermayedarların devlet ve iktidarlar tarafından halk, işçi, emekçi aleyhine destekleniyor olması, az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerde her daim çok yönlü bir sorun alanı oluşmasına neden olmaktadır.

Sonuçlarından hareketle, Türkiye’deki duruma bakacak olursak, aslında bu konunun sadece izlenen yanlış ekonomi politikalarından kaynaklanmadığını, hukuki, toplumsal, sosyal, siyasal alanlardaki yanlış düzenleme ve politikalardan da kaynaklandığını söylemek hiç de yanlış olmayacaktır.

Neredeyse her gün karşılaştığımız işçi cinayetleri ya da uzuv kaybına ve sakatlanmalara yol açan ağır yaralanmalar.

Denetimsiz ya da iş yeri güvenliğinin alınmadığı, alınmamasına göz yumulan ve yine katliam gibi ölümlere yol açan iş yerlerinin, madenlerin, ocakların hâlâ aynı koşullarda çalıştırılıyor olması.

Her defasında “kaza” ya da “kader” denilerek üzeri örtülen cinayetler, güvencesiz çalıştırmaya mahkûm eden kiralık işçilik yasaları.

Hangi kademedede ve hangi bilgiyle donatılmış olursa olsun, bir gece yarısı, KHK’larla sadece “muhalif” diye işlerinden ihraç edilen yüz binlerce insan ve hâlâ KHK’ların, Demokles’in kılıcı gibi âdeta, toplum üzerinde çok ciddi bir şekilde tehdit oluşmaya devam ediyor olması.

Mevsimlik Kürt tarım işçilerinin uğradığı nefret ve linç girişimleri sonucu yaşanan ölümler ve ciddi toplumsal kutuplaşma.

Alınması gereken önlemlere uyulmadığı ya da önlemler alınmadığı için yine ölümle sonuçlanan fiziksel koşulların varlığı.

Yabancı ve göçmenlerin, sığınmacıların ucuz iş gücü olarak kullanılması konusunda hiçbir düzenleme yapılmaması ya da yine göz yumulması.

Öyle çok sorun alanı var ki burada belki saymakla bitiremeyeceğimiz kadar çok fazla. Ama her birisi, ayrı ayrı çeşitli toplumsal sorunlara da tekabül ediyor.

Devlet bir yandan sürekli tedbir aldığını söylüyor ama sonuçta emek her daim sömürülmeye, işçiler güvencesiz çalışmaya, iş cinayetleri artmaya ve halk gittikçe yoksullaşmaya devam ediyor.

Bakın, sayısal olması açısından son derece çarpıcıdır: Yüzde 13’le son kırk yılın en yüksek işsizlik oranına 2016 yılının sonunda ulaşıldı ve bu orana kayıt dışı işsizlik dâhil değildir ve gençler içerisindeki işsizlik bunun çok daha üzerindedir. Gençler arasındaki işsizliğin yüzde 25’e ulaştığı bilinen veriler arasındadır.

Sayın milletvekilleri, çok defa kâğıt üzerinde düzenlemeler yapıldı ama kayıt dışı istihdamın önüne geçilemedi. Bir devlet kurumu olan TÜİK verilerine göre -her sene düzenli olarak açıklanıyor- eldeki sonuçlara göre çalışan nüfusun üçte 1’i yani yüzde 33’ü kayıt dışı istihdam edilmektedir, diğer bir deyişle kaçak çalışıyor. Milyonlarca yurttaşın kaçak işçi olarak çalıştırılması, anayasal haklarının ihlal edilmesi, İş Yasası’nın sağladığı haklarının ihlal edilmesi, bütün sosyal güvencelerinin gasbedilmesi anlamına geliyor. Bu insanların hasta olmaya hakları yok çünkü sosyal güvenceleri yok. Bu insanların haftalık ya da yıllık izin kullanma hakları yok çünkü kâğıt üstünde böyle bir işçi yok.

Sayın milletvekilleri, çalışan nüfusun üçte 1’inin kayıt dışı istihdam edilmesi “Önüne geçilemeyen bir sorun.” demekle açıklanamaz. Bu husus, ancak Hükümetin gizli ajandasında yazılı bir politika olmasıyla açıklanabilir. Her politikanın yazılı olması yahut parti programında yer alması gerekmiyor. Hükümetler eğer var olan bir yanlış görmezden geliyorsa, milyonlarca yurttaşın güvencesiz bir şekilde çalıştırılmasına göz yumuyorsa ve hatta güvencesiz çalıştırmaya yol açan yasal düzenlemeler yapıyorsa bu, açıkça bilinçli yürütülen bir devlet politikası hâline gelmiş demektir. Bugün burada konuştuğumuz bu konudan haberdar olmayan tek bir milletvekili dahi yoktur.

Kayıt dışı istihdamın hangi çalışma koşullarında, ne koşullarda yürütüldüğünü hepimiz çok iyi biliyoruz. Bağ, bahçesi, tarlası olan sayın milletvekilleri ve kişiler de gayet iyi biliyorlar ki yılın bu aylarında doğu ve güneydoğu kentlerinden yoğun bir işçi akını başlar batı illerine doğru. Şimdi, soruyorum: Acaba mevsimlik Kürt tarım işçilerinin asgari insani koşullarda sosyal güvenceyle çalıştırıldığını kim iddia edebilir? Tarım işçiliği, kayıt dışı istihdam sorununun besleyici ögesidir. Bu insanlar hangi hava koşulu altında olurlarsa olsunlar çadırlarda yaşamak zorunda bırakılan, gündelik yevmiyeyle çalıştırılan Kürtlerdir. Peki, tarım işçilerinin geldikleri iller ve çalıştıkları iller tesadüf müdür? Elbette ki hayır. Yıllardır ifade edilen bölgesel eşitsizliğin en somut göstergesi mevsimlik Kürt işçilerdir. Kürt tarım işçilerinin karşı karşıya kaldıkları tek sorun elbette ki kayıt dışı çalıştırılmaları değildir ne yazık ki. Kamyonet arkalarında ulaşım, derme çatma çadırlarda barınma, sağlıksız beslenme, temiz suya ve tuvalete erişim gibi hijyen koşulları, günde on dört-on beş saate varan çalışma koşulları, düşük günlük yevmiyeler, bahsi dahi edilmeyen iş güvenliği, sağlık ve sosyal güvence eksikliği, çocuklarının eğitimden kopması, etnik ayrımcılıkla karşılaşmak ve dışlanma, tarım işçilerinin en sık maruz kaldıkları sorun alanlarıdır. Etnik ayrımcılıkla karşılaşma ayrı bir gündemin konusu olmakla beraber, çok kısa olarak sadece şu hususlara değineceğim: Bu ülkede bir kentin valisi, Kürt tarım işçilerinin boş vakitlerinde şehir merkezine inmesini yasakladı. Neredeyse her gün bir şehirden Kürt işçilere ya da Suriyeli işçilere yönelik saldırı haberleri geliyor. Sırf Kürt olduğu için ırkçı bir saldırıya maruz kalıp diri diri yakılan Kürt işçi insanları birçoğunuz hatırlar. Hafta başında Nallıhan’da Kürt işçilerine yine saldırı oldu. Daha dün akşam ise Sakarya’nın Hendek ilçesinde Suriyeli bir işçiye saldırı oldu ve bu saldırılar maalesef küçük çaplı olarak kalmıyor. Bu sonuçlar, son iki yıldır izlenen aşırı güvenlikçi ve nefret söylemini körükleyen politikaların bir ürünüdür aslında. “Kürtleri istemiyoruz.” diye bağırان yüzlerce insan, bu işçilerin kaldıkları yerleri ateşe veriyorlar ve ölümle tehdit ediyorlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mevsimlik işçilerden bahsetmişken çocuk işçiliğine de kısaca değinmek istiyorum. Malumunuz, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ydü. Bugün Türkiye'de çocuk işçi sayısı 2 milyona yaklaşmış durumdadır. DİSK'in araştırmasına göre, sayıları 2 milyona yaklaşan çocuk işçilerin yüzde 80'i kayıt dışı olarak çalıştırılmaktadır. Hepimizin bildiği bir sahnedir, okulların kapanmasına yakın son aylarda doğu ve güneydoğudaki okullarda öğrenci kalmaz çünkü aileleriyle beraber batıya tarım işçisi olarak göç etmek zorundadırlar ve yaşlarına bakılmaksızın hepsi, okul parasını çıkarmak ya da aile bütçesine katkı sunmak için çalışmak durumunda kalırlar.

Bilgi Üniversitesinin araştırmasına göre de mevsimlik tarım işçilerinden 12 ve 18 yaş arası çocukların yüzde 73'ü tarlada çalışıyor. Oysa İş Yasası çok açık bir şekilde 15 olarak belirlemiştir bu yaşı. DİSK'in de bir raporu var ve şu ifadelerle yer veriyor: "Türkiye'de 14 yaşını doldurmuş ve zorunlu ilköğretim çağını tamamlamış olan çocuklar bedensel, zihinsel, sosyal ve ahlaki gelişmelerine ve eğitime devam edenlerin okullarına devam etmesine engel olmayacak hafif işlerde çalıştırılabilmektedir." deniyor.

Değerli milletvekilleri, çocuk işçiliğinin kayıt dışı istihdam yoluyla yaygınlaşmasının önemli bir nedeni de ülkemizde geçici koruma statüsünde bulunan Suriyelilerin çalışma koşullarının hâlâ mevzuata göre düzenlenmemiş olmasından kaynaklanıyor. Zira şu anda, Türkiye'de yaşayan Suriyelilerin yüzde 45'inin 18 yaşının altında olduğu ve bu çocukların yarıya yakınının da eğitim olanaklarından yararlanmadığı için kayıt dışı sektörlerde çalıştıkları raporlara yansıyan bir başka gerçekliktir. Ben bunun nedeninin ucuz iş gücü yaratma amacından kaynaklandığını düşünüyorum çünkü ekonomik büyümenin, kontrolsüz bir şekilde ve sermaye sahiplerinin lehinde olacak şekilde yürütülmesinin koşulu ucuz iş gücüdür. Kayıt dışı istihdam edilen bir insanın da bu gayriinsani koşullara itiraz etme şansının olmadığını hepimiz biliyoruz. Bugün, Suriyeli sığınmacılar, emek sömürüsü ilişkilerinin en vahşi koşullarını yaşayan kesimdir. Tıpkı 1960'larda Almanya'ya göç eden Türkiyelilerin maruz kaldığı ırkçı muamelelere şu an Suriyeliler bizim ülkemizde maruz kalıyorlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kayıt dışı istihdamı ya da mevsimlik tarım işçiliğini ülkenin siyasi gündeminden bağımsız düşünemeyiz. 1990'lı yıllarda izlenen köy boşaltma politikaları sonucu Kürt halkının çok büyük bir kesimi evsiz ve işsiz kalmıştır. Yerinden edilmeye maruz kalmadan önce kendi topraklarını işleyebilen ve üretime fayda sağlayan bu kesim, o yıllardan beri defalarca kez farklı dışlanma süreçlerine maruz kalmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlamak için...

BAŞKAN – Açıyorum mikrofonunuzu, tamamlayınız.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evet, değerli arkadaşlar, o günlerden bugünlere defalarca kez farklı dışlanma süreçlerine maruz kalarak güvencesiz, eşit ve adil olmayan bir biçimde çalışma ve yaşama koşullarına sahip olmaları hiç tesadüf değildir. Kayıt dışı istihdamın en büyük grubunu oluşturan mevsimlik Kürt tarım işçilerinin defalarca ölümle burun buruna gelmeleri, ırkçı saldırılara maruz kalmaları, varlıklarının sadece trafik kazalarıyla ülke gündemine gelmesi sadece bir ekonomi politikasıyla açıklanamayacak hâldedir. Bu alanın ne kadar Kürt sorununun çözümüyle de ilgili olduğunun bir karşılığıdır. Kürt sorunu ile zorunlu göç arasındaki bağ kurulmadıkça bizler ne mevsimlik işçiliğe çözüm bulabiliriz ne de Hükümetin kayıt dışı istihdamın önüne geçmesini bekleyebiliriz diyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özgökçe Ertan.

Önerinin aleyhinde Halil Etyemez, Konya Milletvekili.

Buyurunuz Sayın Etyemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisinin aleyhinde konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ olarak iktidara geldiğimiz günden beri, çalışma hayatında sosyal diyalogu, emek ile sermayenin birlikte çalışma barışını sağlayacak şekilde faaliyetlerini yürütmelerini esas aldık. Hükümetimiz, aynı zamanda, çalışanların da haklarını ve çalışma şartlarını geliştirici çalışmalarına devam etti. On beş yıllık iktidarı döneminde Hükümetimiz, hem kalkınmayı, yatırımı önemsed, öncelikli hâle getirdi; aynı zamanda da sosyal devlet olmanın gereği, çalışma hayatının bir parçası olan sosyal politikalar da elbette ki bu kalkınmanın vazgeçilmez bir parçası ve önemli unsuru olduğundan dolayı, yapmış olduğu çalışmalarla çalışma hayatında son derece önemli adımlar attı.

Bugün, burada şimdi Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu öneri çerçevesinde -kayıt dışıyla ilgili- kayıt dışıyla mücadelenin on beş yıl içerisinde ne derece yapıldığını sizlerle paylaşmak istiyorum. Tabii, çalışma hayatında çok önemli, diğer yaptıklarımızı birlikte paylaşarak bu mücadeleyi ifade etmek istiyorum. Çünkü sosyal güvenlik kuruluşlarını, 3 ayrı sosyal güvenlik kurumunu tek çatı altında toplayarak bütün milletimizin hizmetine sunduk. Sağlıkta erişimi kolaylaştırdık, eşitliği sağladık. Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nu yeniden düzenleyerek çalışma hayatına kazandırdık. Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Yasası’yla toplu sözleşme hakkını vererek onların toplu sözleşme masasında haklarını savunacağı bir ortam oluşturduk. Yine, müstakil bir İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası’nı çıkararak uluslararası ILO normlarına uygun, çalışma hayatında iş sağlığı güvenliği ortamını sağlayacak bir yasa çıkardık. Elbette ki çalışma hayatında iş sağlığı, güvenliği, çalışma şartları son derece önemli. İstihdam önemli olduğu gibi, saygın işin de öneminin bilincinde olarak, çalışma ortamlarının düzeltilmesi ve insan onuruna yakışacak bir çalışma ortamının sağlanmasına da elbette ki esas aldık.

Yine, AK PARTİ iktidarı döneminde, ilk 2002 yılında -hepimiz biliyoruz ki- 5,6 milyon olan sigortalı sayısı 2016 itibarıyla yaklaşık 7,4 milyon artarak 13 milyona çıkarılmıştır. Çalışma hayatı açısından genç nüfusa sahip olan Türkiye, her yıl iş gücüne 750 bin gencini katmaktadır. Elbette, her yıl iş gücüne katılan bu 750 bin kişinin istihdamını sağlarken aynı zamanda, işsizlerin de işsizliğini giderecek, istihdamını sağlayacak bir mücadele ortaya koyarak, birtakım teşvikler uygulayarak bölgelere mahsus, bölgelerin kalkındırılmasıyla üretimin artırılmasını, yatırımın artırılmasını teşvik edecek birtakım önlemler aldık.

Bugün, bu, tek çatı altına toplanmış Sosyal Güvenlik Kurumu 78 milyon vatandaşımızın sosyal güvenlik kapsamında hizmetlerini yürütmektedir.

Bugün itibarıyla toplam iş gücümüz 31 milyon, istihdam edilen 27 milyon 489 bin iş gücümüz var. Kadın istihdamı yüzde 28 oranlarına çıkmış durumda, yüzde 11’lerden alınarak. Bugün emekli sayımız 11 milyon civarında ve aktif sigortalı sayısı ise 2005’te 12 milyon iken 2016’da 22 milyonu bulmuştur. Kayıt dışı çalışan oranı ise -ki bu önerinin konusu- yüzde 52’lerden bugün itibarıyla yüzde 32’lere kadar düşürülmüştür. Bu, elbette ki bir mücadelenin sonucu. Bizim çalışma alanımızın, çalışma hayatımızın en önemli sorunlarından bir tanesi elbette ki kayıt dışı sorundur. Bu sorunla ilgili, AK PARTİ geldiği günden beri ciddi mücadeleler ortaya koymaktadır ki en önemlisi, mücadelelerinin başında, kayıt dışını önlemek için kayıtlı istihdamı teşvik edici birtakım vergi indirimleri ve aynı zamanda sigorta destekleriyle bu mücadeleyi sürdürmektedir.

Yine -merkezî sistemle kontrol edilerek- bakanlık bünyesinde Kayıt Dışı İstihdam Daire Başkanlığı oluşturuldu. Aynı zamanda, illerde kayıt dışıyla mücadele servisleri oluşturuldu, kurumlar arası bilgi ve veri paylaşımı süreciyle çapraz denetim yapılması sağlandı, denetim sisteminin etkinleştirilmesi ve risk odaklı denetim modeline geçiş uygulaması yapıldı. 1.500 sigorta müfettişiyle bu kayıt dışı denetimleri gerçekleştirilmektedir.

Banka kanalıyla maaşların yatırılması zorunlu hâle getirildi. 10 işçi çalıştırma zorunluluğu varken şimdi 5 işçi çalıştıran iş yerinin maaşları banka kanalıyla yatırması zorunluluğunu sağladık.

Kamu kurumlarıyla, sivil toplum örgütleriyle, üniversitelerle, medya organlarıyla iş birliği içerisinde sürekli eğitim faaliyetleri, bilgilendirme faaliyetleri yürütülmektedir. Bu şekilde toplumun bilinçlendirilmesi... Takdir edersiniz ki yasaların zorlamasıyla bunu sağlama, her zaman istediğiniz oranda gerçekleştirme imkânınız yoktur. Bunu bilinçli, sorumluluk sahibi insanlarımızın... Hem işverende hem çalışanda bu bilinci oluşturarak bu kayıt dışıyla mücadelede katkı sunmasını sağlamamız gerekiyor; aksi takdirde, bu mücadelede başarı elde etme imkânımız yoktur. Geçmişte, hatırlayın, bugün 78 milyon sigortalı insanımız Sosyal Güvenlik Kurumundan yararlanırken AK PARTİ iktidara gelmeden önceki döneme bakarsanız yüzde 50'leri bulmayan sosyal güvenlik kapsamı, bugün tamamını kapsamış durumda. Ne diyordu çalışanlar? "Benim yevmiyemi 3-5 kuruş fazla ver, sigortamı yapma." İşverenin de işine geliyordu ama artık bütün çalışanlarımız sigortanın ve sosyal güvencenin ne demek olduğu bilincine eriştikçe bu kayıt dışına karşı hem bireysel haklarını koruma adına mücadelesini vermekte hem de işveren veya ekonomiyi yönetenler ve gerçekten sorumluluk sahibi, sosyal sorumluluk sahibi işverenlerimiz, kayıt altına alınmış çalışma hayatının hem kendisine hem çalışana hem de ekonomiye ve ülke ekonomisine katkı sağlayacağını bilincinde olan işverenlerimiz kayıt dışıyla mücadele ederek kayıtsız çalıştırma yöntemlerini tercih etmemektedir. O nedenle burada bizim üzerimize düşen önemli görevin, aslında, hem eğitim süreci içerisinde bireylerimizi, insanlarımızı bilinçlendirmek hem de mevcut iş hayatı içerisinde bulunan hem çalışanlara hem de işverenlere bu bilinci kazandırmaktan geçtiğini düşünüyorum. Yoksa, aksi takdirde, kanunlarla veyahut da denetim mekanizmasını sağlayarak bütün iş yerlerini aynı anda denetleme imkânınız olmadığından dolayı elbette ki başarıyı zorlaştırmaktadır. O nedenle bu bilinci sağlayıcı ciddi bir şekilde eğitim faaliyetleri Çalışma Bakanlığımız tarafından, aynı zamanda, yine diğer kurumlarımız tarafından da, sivil toplum örgütlerimiz tarafından, sendikalar tarafından bu bilinçlendirme çalışmaları elbette ki yapılıyor.

Yine, Çalışma Bakanlığı, Alo 170 hattını uygulamaya koyarak işverenlerimizin de, çalışanlarımızın da veyahut da kayıt dışı çalıştırılanlarla ilgili mücadelede de bu Alo 170 hattıyla denetim sistemini harekete geçirerek çalışma hayatını denetlemektedir.

Biraz önce burada ifade edildi, Türkiye artık hedef ülke konumunda yani yurt dışından, dışarıdan ülkemize çalışmak için gelen insan sayısı arttı. Sadece Suriyelilerin çalışma hayatına girmesiyle ilgili bir şey değil bu. Bu, son on beş yıl içerisinde, daha önce Çalışma Bakanlığına 10 bin civarında yabancı işçi başvururken bugün 80 bin, 100 bin civarında bir çalışma iznine başvuran yabancı işçilerin olduğunu görüyoruz. Geçmişte geçiş ülkesi olan Türkiye bugün artık çalışma açısından hedef ülke konumuna gelmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ETYEMEZ (Devamla) - O nedenle de bugün iş gücü piyasasıyla ilgili bir genel müdürlük oluşturulmuş durumda ve bununla ilgili de kayıt altına alınacak çalışmalar yürütülüyor.

Ben tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Etyemez.

Sayın Kuşoğlu, İç Tüzük madde 60'a göre söz talebiniz var sanıyorum, mikrofonunuzu açıyorum.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- *Ankara Milletvekili Bülent Kuşoğlu'nun, Konya Milletvekili Halil Etyemez'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın vekilim güzel bilgiler verdi, kendisi de Çalışma Bakanlığında Bakan Yardımcılığı yapmış olması hasebiyle bilgilendik. Ancak bunların bazılarıyla ilgili, düzeltme de demeyim ama doğrulama yapmak isterim. Özellikle çalışma alanı, iktidarın, bana göre en başarısız olduğu alanlardan bir tanesi, dış politika gibi.

Sayın konuşmacı “Kayıt dışı istihdam oranını yüzde 50’lerden yüzde 32’ye düşürdük.” dedi. Ancak şöyle: Üç şekilde kayıt dışı istihdamda kaçakçılık söz konusu olabiliyor. Ya tümüyle kayıt dışı gösterilmek suretiyle veya gün sayısı eksik gösterilmek suretiyle yani bir ay çalıştırıp da on beş gün gösterilmek suretiyle, tam gün çalıştırılıp yarım gün gösterilmek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

X.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- *CHP Grubunun, Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve arkadaşları tarafından, sigortasız, kayıt dışı çalışan yurttaşların kayıt altına alınma yöntemlerinin araştırılması amacıyla 16/6/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 16 Haziran 2017 Cuma günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi vardır, yoklama işlemini gerçekleştireceğim.

Sayın Özel, Sayın Basmacı, Sayın Aydın, Sayın Tarhan, Sayın Gürer, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Engin, Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın İrgil, Sayın Akyıldız, Sayın Arslan, Sayın Gökdağ, Sayın Çamak, Sayın Özdemir, Sayın Tuncer, Sayın Gündoğdu, Sayın Köksal, Sayın Erkek, Sayın Yüksel, Sayın Kuşoğlu.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime 17.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.19

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.30****BAŞKAN: Başkan Vekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ****KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Mehmet Necmettin AHRAZOĞLU (Hatay)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 108’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yetersayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Haziran 2017 Cumartesi günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi akşamlar, hayırlı iftarlar diliyorum.

Kapanma Saati: 17.36

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

108'İNCİ BİRLEŞİM
16 HAZİRAN 2017 CUMA
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler”in görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifi’nin İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici 1’inci madde dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.04.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 2’nci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 – 21.00, Çarşamba ve Perşembe Günleri 14.00 – 21.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 04.10.2016 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun, 2’nci Yasama Yılı sonuna kadarki birleşimlerinde saat 24.00’e kadar çalışmalarına devam etmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.01.2017 tarihli 65’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- 466 ve 469 Sıra Sayılı Kanun Tasarıları’nın İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

466 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümünün 1 ila 16’nci maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 27’nci maddelerden (25’inci maddenin birinci fıkrası; ikinci fıkrası; üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları; altıncı fıkrası; yedinci fıkrası; Geçici 1’inci madde; Geçici 2’nci madde; Geçici 3’üncü madde; Geçici 4’üncü madde; Geçici 5’inci madde dâhil) oluşması,

469 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümünün 1 ila 25’inci maddelerden, ikinci bölümünün 26 ila 49’uncu maddelerden (Geçici 1’inci madde; Geçici 2’nci madde; Geçici 3’üncü madde dâhil) oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.03.2017 tarihli 81’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- 26’nci Dönem 2’nci Yasama Yılı sonuna kadar Çarşamba günleri Sözlü Soruların görüşülmemesi, Salı günleri ise bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesini müteakip diğer denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 03.05.2017 tarihli 87’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

6.-Genel Kurulun;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 16, 17, 18 ve 19 Haziran 2017 Cuma, Cumartesi, Pazar ve Pazartesi günlerinde saat 14.00’te toplanarak bu birleşimlerinde Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

20 Haziran 2017 Salı günü Birleşiminde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

16 Haziran 2017 Cuma günü Birleşiminde 375 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Haziran 2017 Cumartesi günü Birleşiminde 379 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

18 Haziran 2017 Pazar günü Birleşiminde 384 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

19 Haziran 2017 Pazartesi günü Birleşiminde 389 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı’na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimlerinde gece 24.00'te günlük programın tamamlanamaması halinde günlük programların tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi;

485 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı'nın İhtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 18'inci maddelerden, ikinci bölümünün 19 ila 40'ıncı maddelerden (19'uncu maddeye bağlı Ek Madde 32; Ek Madde 33; Ek Madde 34; Ek Madde 35; Ek Madde 36; Ek Madde 37; Ek Madde 38 dâhil), üçüncü bölümünün 41 ila 64'üncü maddelerden (58'inci maddeye bağlı Ek Madde 3; Ek Madde 4; Ek Madde 5 ile 60'ıncı maddeye bağlı Geçici 13'üncü madde; Geçici 14'üncü madde; Geçici 15'inci madde; Geçici 16'ncı madde dâhil), dördüncü bölümünün 65 ila 90'ıncı maddelerden (79'uncu maddeye bağlı 4/Ç; 4/D maddeleri dâhil) oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 06.06.2017 tarihli 101'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

108'İNCİ BİRLEŞİM

16 HAZİRAN 2017 CUMA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

1.- **(S. Sayısı: 485 ve 485'e 1'inci Ek)** Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/837) ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihleri: 06.06.2017 ve 13.06.2017) (*) (**) (X)

2.- **(S. Sayısı: 464)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/723) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) (X)

3.- **(S. Sayısı: 477)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/729) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) (X)

4.- **(S. Sayısı: 478)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Uluslararası Sözleşmesi Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/762) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) (X)

5.- **(S. Sayısı: 362)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

6.- **(S. Sayısı: 365)** Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

7.- **(S. Sayısı: 366)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

8.- **(S. Sayısı: 367)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

9.- **(S. Sayısı: 368)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

10.- **(S. Sayısı: 369)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

11.- **(S. Sayısı: 370)** Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

12.- **(S. Sayısı: 371)** Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

13.- **(S. Sayısı: 373)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

14.- **(S. Sayısı: 374)** Havaa araçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 375)** Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 376)** 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 379)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 382)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 384)** Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 385)** Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 389)** Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 459)** Gözden Geçirilen Uluslararası Taşımacılıkta Hayvanların Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 460)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Afet ve Acil Durum Halinde Yardım Sevkiyatının ve Yardım Personeline Ait Eşyanın İthalat, İhracat ve Transitini Hızlandırmaya Yönelik Önlemlerin Alınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/764) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 461)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/787) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 457)** AB-EFTA Ortak Transit Ortak Komitesinin 20 Mayıs 1987 Tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi Değiştiren 28/04/2016 Tarihli ve 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/745) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 463)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Bilim ve Teknolojide İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/667) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 139)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 140)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 284)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 325)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 334)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 332)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

38.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 112)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 113)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Millî Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 114)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 121)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 122)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 124)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 125)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 143)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükûmeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 134)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 156)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 144)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 150)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 361)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükûmeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 167)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 363)** Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 275)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

66.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

67.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

68.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

69.- (S. Sayısı: 466) Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/823) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.03.2017) (**) (X)

70.- (S. Sayısı: 469) Yüksek Teknolojiler Araştırma Merkezi ve Bilim, Teknoloji ve Sanayi İcra Kurulu Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/827) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.03.2017) (**) (X)

71.- (S. Sayısı: 408) Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/839) ve İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 27.07.2016)

72.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

73.- (S. Sayısı: 307) Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün ile 97 Milletvekilinin Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) (**) (X)

74.- (S. Sayısı: 465) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/763) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) (X)

75.- (S. Sayısı: 452) 682 Sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/808) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017)

76.- (S. Sayısı: 420) 670 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/755) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

77.- (S. Sayısı: 423) 672 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/758) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

78.- (S. Sayısı: 424) 673 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/759) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

79.- (S. Sayısı: 436) 675 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/782) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016)

80.- (S. Sayısı: 437) 676 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/783) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016) (X)

81.- (S. Sayısı: 444) 677 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/789) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016)

82.- (S. Sayısı: 445) 678 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/790) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016) (X)

83.- (S. Sayısı: 448) 679 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/806) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017)

84.- (S. Sayısı: 449) 680 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/805) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017) (X)

85.- (S. Sayısı: 450) 681 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Milli Savunma ile İlgili Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/804) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017) (X)

86.- (S. Sayısı: 453) 683 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/809) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017)

87.- (S. Sayısı: 454) 684 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/810) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017) (X)

88.- (S. Sayısı: 455) 685 Sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/811) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017) (X)

89.- (S. Sayısı: 467) 686 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/813) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.03.2017)

90.- (S. Sayısı: 468) 687 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/814) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.03.2017) (X)

91.- (S. Sayısı: 470) 688 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/830) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.05.2017)

92.- (S. Sayısı: 289 ve 289'a 1'inci Ek) Kamu Denetçiliği Kurumu 2016, 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/8, 5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihleri: 24.05.2016 ve 18.05.2017)

93.- **(S. Sayısı: 472)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı Adına Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile İspanya Krallığı Savunma Bakanlığı Adına İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Arasında Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi (LHD) Projesi İşbirliği Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/737) ile Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.05.2017) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 479)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Savunma ile İlgili Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Konusunda Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/735) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 480)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/740) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 482)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/826) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 483)** 689 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/835) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 29.05.2017)

98.- **(S. Sayısı: 484)** 690 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/836) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 29.05.2017) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 481)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/741) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.05.2017) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 486)** Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısı (1/803) ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2017) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 487)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/816) ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2017)

